

Frumvarp til laga

um váttryggingastarfsemi.

(Lagt fyrir Alþingi á 137. löggjafarþingi 2009.)

I. KAFLI

Gildissvið. Starfshættir.

1. gr.

Gildissvið.

Lög þessi gilda um váttryggingastarfsemi. Starfsemi sem fellur undir lög þessi er leyfis-skyld. Með váttryggingastarfsemi í lögum þessum er átt við frumtryggingastarfsemi á sviði skaðatrygginga og persónutrygginga og hvers konar endurtryggingastarfsemi.

Frumtryggingastarfsemi telst sú starfsemi að váttryggja váttryggingaráhættu neytenda.

Endurtryggingastarfsemi telst sú starfsemi að váttryggja að hluta eða öllu leyti þá váttryggingaráhættu sem frumtryggjandi eða annar endurtryggjandi hefur tekið að sér að váttryggja.

2. gr.

Eftirtaldir aðilar mega reka váttryggingastarfsemi hér á landi:

- Hlutafélög sem hlotið hafa starfsleyfi hér á landi skv. 26. gr.
- Váttryggingafélög með aðalstöðvar í öðru aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi í heima-ríki, sbr. 56. og 57. gr.
- Evrópufélög samkvæmt lögum nr. 26/2004.
- Váttryggingafélög með aðalstöðvar í öðru ríki en aðildarríki sem fá leyfi til að reka útibú hér á landi, sbr. 63. gr.

Um váttryggingafélög skv. 1. tölul. 1. mgr. gilda ákvæði laga um hlutafélög og um Evrópufélög skv. 3. tölul. 1. mgr. gilda ákvæði laga um Evrópufélög nema annað leiði af ákvæð-um laga þessara. Bundin frum- eða endurtryggingafélög skulu vera hlutafélög.

Félög sem stofnuð eru með sérlögum til að reka váttryggingastarfsemi mega reka þessa starfsemi í lögmaletu félagsformi enda búi þau við sömu rekstrarskilyrði og önnur félög og uppfylli ákvæði II. kafla. Sama gildir um erlend váttryggingafélög sem leyfi fá til að reka váttryggingastarfsemi hér á landi.

3. gr.

Afmörkun við aðra starfsemi.

Lögin gilda ekki um eftirlaunasjóði, lífeyrissjóði og sjúkrasjóði einstakra atvinnustétta, starfshópa og fyrirtækja eða um Tryggingastofnun ríkisins, Atvinnuleysistryggingasjóð og

hliðstæðar stofnanir sem reknar eru samkvæmt sérstökum lögum nema að því leyti sem þessir aðilar kunna að hafa með höndum váttryggingastarfsemi.

Lögin gilda ekki um endurtryggingastarfsemi sem er í höndum opinbers aðila, eða tryggð til fulls af opinberum aðila, þegar starfsemin, af ástæðum sem varða mikilvæga hagsmuni almennings, veitir endurtryggingavernd sem að öðrum kosti væri ófáanleg eða illfáanleg á eðlilegum markaðskjörum.

4. gr.

Lög þessi gilda um félagasamstæður þegar móðurfélagið er váttryggingafélag. Fjármálaeftirlitið getur ákveðið að ákvæði laganna um félagasamstæður skuli eiga við um tengsl félags sem ekki er váttryggingafélag og váttryggingafélaga þegar litið væri á hið fyrrnefnda sem móðurfélag samkvæmt lögum þessum ef það ræki váttryggingastarfsemi.

Fjármálaeftirlitið getur einnig ákveðið að lögin taki til félaga sem teljast ekki félagasamstæður þegar veruleg innbyrðis tengsl eru á milli þeirra. Félögin skulu þá tilnefna eitt þeirra sem móðurfélag.

Við mat á því hvort um yfirráð í félagi sé að ræða skal leggja saman réttindi móðurfélags og dótturfélags eða dótturfélaga.

5. gr.

Enginn má í atvinnuskyni stuðla að því að váttryggingaráhætta sem hér er, sbr. 10. gr., sé frumtryggð annars staðar en hjá váttryggingafélögum sem hlotið hafa starfsleyfi Fjármálaeftirlitsins eða starfsleyfi eftirlitsstjórnvalds í öðru aðildarríki.

Endurtryggja má frumtryggingaráhættu, sbr. 1. mgr., hjá endurtryggingafélagi skv. 1.–4. tölul. 1. mgr. 2. gr. Aðeins er heimilt að endurtryggja frumtryggingaráhættu, sbr. 1. mgr., hjá endurtryggingafélagi í þriðja ríki að fyrir liggja samstarfssamningur á milli Fjármálaeftirlitsins og eftirlitsstjórnvalds í heimaríki viðkomandi endurtryggingafélags um gagnkvæmt eftirlit með starfsemi endurtryggingafélaga. Ákvæði 1. og 2. másl. eiga ekki við um endurtryggingar á endurtryggingaráhættu.

Fjármálaeftirlitið getur, þegar sérstakar aðstæður eru fyrir hendi, heimilað undanþágur frá banni skv. 1. mgr. og 2. másl. 2. mgr.

6. gr.

Váttryggingastarfsemi og hliðarstarfsemi skv. 13. gr. sem váttryggingafélögum er heimilt að stunda skal rekin í samræmi við góða viðskiptahætti og venjur í váttryggingaviðskiptum og með hag váttryggingartaka og váttryggðra fyrir augum.

Telji Fjármálaeftirlitið að starfsemi eftirlitsskylds aðila sé ekki í samræmi við ákvæði 1. mgr. getur það gefið fyrirmæli um að ráðin verði bót á því sem úrskaiðis hefur farið. Sé ekki farið að fyrirmælum Fjármálaeftirlitsins getur það beitt viðurlögum skv. XIII. kafla eða gripið til þeirra úrræða sem lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi heimila.

7. gr.

Aðrir en þeir sem leyfi hafa til váttryggingastarfsemi mega ekki bera heiti sem kunna að benda til eða gefa í skyn að þeir reki váttryggingastarfsemi eða láta nokkuð frá sér fara opinberlega, í prentuðu máli eða á annan hátt, sem skilja mætti á þann veg að váttryggingastarfsemi sé rekin.

II. KAFLI Skilgreining hugtaka. Mörk við aðra starfsemi.

8. gr.

Skilgreining hugtaka.

Með starfsstöð váttryggingafélags er í lögum þessum átt við:

1. Aðalstöðvar félagsins samkvæmt samþykktum þess.
 2. Útibú.
 3. Skrifstofu undir stjórn starfslíðs erlends váttryggingafélags.
 4. Aðsetur einstaklings með umboð erlends váttryggingafélags til að starfa á vegum þess.
- Þegar erlent váttryggingafélag starfar hér á landi eins og segir í 3. eða 4. tölul. 1. mgr. skal litið svo á að félagið hafi hér starfsemi sem jafngildir útibúi og skal félagið uppfylla þau skilyrði IX. kafla sem að slíkri starfsemi lúta. Sama gildir um starfsemi innlendra váttryggingafélaga erlendis, sbr. X. kafla.

9. gr.

Í lögum þessum merkir:

1. *Aðildarríki*: Ríki sem er aðili að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, aðili að stofnsamningi Fríverslunarsamtaka Evrópu eða Færeyjar.
2. *Aðildarríki þar sem þjónusta er veitt*: Aðildarríki þar sem váttryggingafélag eða útibú í öðru aðildarríki váttryggir áhættu sem þar er, sbr. 10. gr., án þess að hafa þar starfsstöð.
3. *Blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi*: Móðurfélag sem ekki er eftirlitsskylt en það ásamt dótturfélögum sínum, en a.m.k. eitt þeirra er eftirlitsskylt og er með höfuðstöðvar í aðildarríki, og öðrum aðilum myndar fjármálasamsteypu.
4. *Blandað eignarhaldsfélag á váttryggingasviði*: Fyrirtæki, sem ekki er váttryggingafélag, eignarhaldsfélag á váttryggingasviði eða blandað eignarhaldsfélag í fjármálastarfsemi, þar sem að minnsta kosti eitt dótturfélag er váttryggingafélag.
5. *Bundið endurtryggingafélag (e. captive reinsurance undertaking)*: Endurtryggingafélag sem er annaðhvort í eigu fjármálafyrirtækis, þó ekki váttryggingafélags eða endurtryggingafélags eða samstæðu váttrygginga- eða endurtryggingafélaga sem falla undir tilskipun 98/78/EB, um viðbótareftirlit með váttryggingafélögum í váttryggingasamstæðu, eða í eigu fyrirtækis, annars en fjármálafyrirtækis, sem hefur að markmiði að endurtryggja einungis áhættu fyrirtækis eða fyrirtækja sem það tilheyrir eða áhættu fyrirtækis eða fyrirtækja samstæðunnar sem bundna endurtryggingafélagið á aðild að.
6. *Bundið frumtryggingafélag (e. captive insurance undertaking)*: Váttryggingafélag sem er annaðhvort í eigu fjármálafyrirtækis, þó ekki váttryggingafélags eða endurtryggingafélags eða samstæðu váttrygginga- eða endurtryggingafélaga sem falla undir tilskipun 98/78/EB, um viðbótareftirlit með váttryggingafélögum í váttryggingasamstæðu, eða í eigu fyrirtækis, annars en fjármálafyrirtækis, sem hefur að markmiði að frumtryggja einungis áhættu fyrirtækis eða fyrirtækja sem það tilheyrir eða áhættu fyrirtækis eða fyrirtækja samstæðunnar sem bundna frumtryggingafélagið á aðild að.
7. *Dótturfélag*: Félag sem móðurfélag hefur yfirráð yfir; dótturfélag dótturfélags telst einnig dótturfélag móðurfélagsins.
8. *Eftirlitssjórnvald*: Sá aðili sem samkvæmt lögum hlutaðeigandi ríkis fer með eftirlit með váttryggingafélögum og váttryggingastarfsemi, hér á landi Fjármálaeftirlitið.
9. *Eignarhaldsfélag á váttryggingasviði*: Fyrirtæki þar sem meginstarfsemin er að eiga hluti í dótturfyrirtækjum sem eru annaðhvort eingöngu eða aðallega váttryggingafélög.

10. *Endurtryggingastarfsemi*: Starfsemi sem felst í því að taka á sig áhættu sem váttryggingafélag eða annað endurtryggingafélag hefur látið frá sér. Ef um er að ræða samtök váttryggjenda sem þekkt eru undir nafninu Lloyd's merkir endurtryggingastarfsemi einnig starfsemi sem felst í því að taka á sig áhættu sem félagi í Lloyd's, váttryggingafélag eða endurtryggingafélag sem hvorugt eru aðilar að samtökum váttryggjenda sem þekkt eru undir nafninu Lloyd's hafa látið frá sér.
11. *Félag með sérstakan tilgang* (e. *special purpose vehicle*): Félag, hvert svo sem félagiformið er, annað en starfandi váttryggingafélag, sem yfirtekur áhættu frá váttryggingafélögum og tryggir sig alfarið gegn slíkri áhættu með hagnaði af útgáfu skuldabréfa eða með einhverju öðru fjármögnunarfyrirkomulagi þar sem endurgreiðsluréttur þeirra sem keypt hafa skuldabréfin eða tekið þátt í fjármögnun vikur fyrir endurtryggingaskuldbindingum félagsins.
12. *Félagasamstæða*: Móður- og dótturfélag eða dótturfélög í sameiningu.
13. *Fjármálasamsteypa*: Samstæða félaga, eða félög sem hafa með sér nán tengsl, þar sem eftirlitsskyldur aðili fer fyrir samstæðunni og a.m.k. einn aðili innan samstæðunnar starfar á váttryggingasviði og annar aðili starfar á fjármálasviði og þar sem umsvif á samstæðugrundvelli og/eða samanlögð umsvif á váttryggingasviði annars vegar og hins vegar samsvarandi umsvif á fjármálasviði eru hvor um sig talin mikilvæg samkvæmt reglum sem Fjármálaeftirlitið setur. Fari enginn eftirlitsskyldur aðili fyrir samstæðunni, en starfsemi samstæðunnar fer aðallega fram á fjármála- eða váttryggingasviði samkvæmt skilgreiningu í reglum sem Fjármálaeftirlitið setur, telst samstæðan vera fjármálasamsteypa. Sérhverja undirsamstæðu sem uppfyllir skilyrði upphafsliðar orðskýringarinnar skal líta á sem fjármálasamsteypu.
14. *Gistiríki*: Aðildarríki þar sem váttryggingafélag með aðalstöðvar í öðru aðildarríki hefur útibú eða veitir þjónustu án starfsstöðvar.
15. *Heimaríki*: Aðildarríki þar sem aðalstöðvar váttryggingafélags eða annars eftirlitsskylds aðila eru og starfsleyfi er gefið út.
16. *Hlutdeildarfélag*: Félag, þó ekki dótturfélag, sem annað félag og dótturfélög þess eiga verulegan eignarhlut í eða hafa myndað varanleg tengsl við í þeim tilgangi að hafa áhrif á rekstur þess; félag er talið eiga verulegan eignarhlut ef það og dótturfélög þess eiga a.m.k. 20% eignarhlut í öðru félagi.
17. *Líftrygging*: Starfsemi á sviði frumtrygginga í líftryggingum (persónutryggingum).
18. *Móðurfélag*: Félag sem hefur yfirráð í öðru félagi.
19. *Nán tengsl*: Tengsl váttryggingafélags við
 - a. önnur félög í félagasamstæðu sem váttryggingafélagið tilheyrir,
 - b. þá sem eiga virkan eignarhlut í váttryggingafélaginu, þó þannig að hlutdeildin nemi minnst 20%,
 - c. þá sem eiga virkan eignarhlut í móðurfélagi váttryggingafélags, þó þannig að hlutdeildin nemi minnst 20%,
 - d. félög sem váttryggingafélagið á virkan eignarhlut í, þó þannig að hlutdeildin nemi minnst 20%,
 - e. félög sem váttryggingafélagið á hlut í og sem félagasamstæða, sem váttryggingafélagið tilheyrir, á virkan eignarhlut í, þó þannig að samanlögð hlutdeild þeirra nemi minnst 20%,
 - f. einstaklinga eða félög sem eru varanlega tengd sömu persónunni með yfirráðatengslum.

20. *Neytandi*: Einstaklingur eða lögaðili sem nýtur váttryggingarverndar eða á sérstakra hagsmunum að gæta vegna frumtrygginga.
21. *Reglulegur markaður*: Fjármálamarkaður í aðildarríki eða þriðja ríki sem heimaríki telur reglulegan markað og einkennist af reglulegri starfsemi og reglum sem samþykktar eru og gefnar út af hlutaeigandi yfirvöldum og skilgreina skilyrði fyrir starfsemi og aðgangi að markaðnum.
22. *Stóráhætta*: Greinaflokkar váttrygginga er tengjast atvinnurekstri og stærri fyrirtækjum sérstaklega. Greinaflokkar skv. 1. mgr. 21. gr. nr. 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14 og 15 teljast stóráhætta. Einnig teljast skaðatryggingar stórfyrirtækja í greinaflokkum nr. 3, 8, 9, 10, 13 og 16 til stóráhættu.
23. *Stórfyrirtæki*: Þau fyrirtæki sem uppfylla a.m.k. tvö eftirfarandi skilyrða:
- a. að niðurstöðutala efnahagsreiknings sé að lágmarki sem nemur 6,2 milljónum evra,
 - b. að ársvelta sé að lágmarki sem nemur 12,8 milljónum evra og
 - c. að ársverk á reikningsárinu séu a.m.k. 250.
- Sé fyrirtæki hluti félagasamstæðu skal miða við samstæðuna í heild á grundvelli samstæðureiknings. Fjármálaeftirlitið getur heimilað að litið sé á starfsgreinasamtök, sameiginleg verkefni eða fyrirtæki sem tímabundið mynda hóp sem eitt fyrirtæki.
24. *Takmörkuð endurtrygging (e. finite reinsurance)*: Endurtrygging þar sem beint mögulegt hámarkstap, mælt sem yfirfærð fjárhagsleg hámarksáhætta sem leiðir af yfirfærslu verulegrar váttryggingaráhættu er tengist bæði váttryggingaratburði og tímasetningu yfirfærslu váttryggingaráhættunnar, er herra en iðgjaldið á gildistíma sammingsins sem svarar til takmarkaðrar en þó verulegrar fjárhæðar, ásamt a.m.k. öðru hvoru eftirfarandi atriða:
- a. skýru og efnislegu mati á tímavirði fjárhæða (e. *time value of money*),
 - b. sammingsbundnum ákvæðum um að ná, til lengri tíma litið, jafnvægi í fjárhagslegri reynslu aðila við að ná þeirri yfirfærslu á áhættu sem að er stefnt.
25. *Váttryggingafélag*: Félag sem stundar leyfisskylda starfsemi á sviði frumtrygginga, hvort heldur skaða- eða líftrygginga, og endurtryggingafélag, nema ljóst sé að ákvæði eigi aðeins við um starfsemi á sviði frumtrygginga.
26. *Váttryggingasölumaður*: Starfsmaður sem starfar á vegum og á ábyrgð váttryggingamiðlara, váttryggingaumboðsmanns eða váttryggingafélags.
27. *Virkur eignarhlutur*: Bein eða óbein hlutdeild í félagi sem nemur 10% eða meira af hlutfé eða atkvæðisrétti eða önnur hlutdeild sem gerir kleift að hafa veruleg áhrif á stjórnun viðkomandi félags. Með óbeinni hlutdeild er átt við að aðili og þeir sem hann er í samstarfi við hafi eignast eða fari með virkan eignarhlut í skilningi laganna. Samstarf skal vera talið á milli aðila ef þeir hafa gert með sér samkomulag um að einn eða fleiri saman nái virkum eignarhlut í félagi, hvort sem samkomulagið er formlegt eða óformlegt, skriflegt, munnlegt eða með öðrum hætti. Samstarf skal þó alltaf talið vera fyrir hendi þegar um eftirfarandi tengsl er að ræða, nema sýnt sé fram á hið gagnstæða:
- a. Hjón, aðilar í staðfestri samvist, aðilar í skráðri sambúð og ófjárráða börn aðila.
 - b. Tengsl milli aðila sem fela í sér bein eða óbein yfirráð annars aðilans yfir hinum eða ef tvö eða fleiri félög eru beint eða óbeint undir yfirráðum sama aðila. Taka skal tillit til tengsla aðila skv. a-, c- og d-lið. Félag, móðurfélag þess, dótturfélög, systurfélög og félög þeim tengd, sem og eigendur þeirra, teljast jafnan í samstarfi. Félag sem fyrirnefnd félög eða eigendur þeirra hafa bein eða óbein yfirráð yfir teljast einnig samstarfsaðilar, nema sýnt sé fram á annað.

- c. Félög sem aðili á með beinum eða óbeinum hætti verulegan eignarhlut í, þ.e. að aðili eigi með beinum eða óbeinum hætti a.m.k. 20% hluta atkvæðisréttar í viðkomandi félagi. Taka skal tillit til tengsla aðila skv. a-, b- og d-lið.
- d. Tengsl á milli félags og stjórnarmanna þess og félags og framkvæmdastjóra þess.
28. *Yfirráð:*
- að félag (móðurfélag) ráði yfir meiri hluta atkvæða í öðru félagi, eða
 - eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að tilnefna eða víkja frá meiri hluta stjórnarmanna eða stjórnenda, eða
 - eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi rétt til að hafa afgerandi áhrif á starfsemi þess á grundvelli samþykktu félagsins eða samninga við það, eða
 - eigi eignarhluti í öðru félagi og ráði meiri hluta í félaginu á grundvelli samnings við aðra hluthafa eða aðra eignaraðila, eða
 - eigi eignarhluti í öðru félagi og hafi ráðandi stöðu í því, eða
 - hliðstæð tengsl einstaklinga eða lögaðila við félag, sem Fjármálaeftirlitið metur að leiði til raunverulegra áhrifa á starfsemi þess.
29. *Þriðja ríki:* Ríki sem ekki er aðildarríki eins og það er skilgreint í þessari grein. Fjárhæðir í evrum samkvæmt þessum lögum umreiknast í starfrækslugjaldmiðil váttryggingafélags miðað við sölugengi evru gagnvart umræddum gjaldmiðli í lok dags 31. október næstliðins árs.

10. gr.

Í lögum þessum er ríkið þar sem frumváttryggingaráhætta er:

- í eignatryggingum:* ríkið þar sem hin váttryggða eign er þegar mannvirki eru váttryggð eða mannvirki ásamt lausafé er váttryggt í sama váttryggingarsamningi,
- í ökutækjatryggingum:* ríkið þar sem ökutæki er skráð,
- í ferðatryggingum:* ríkið þar sem váttryggingartaki keypti váttrygginguna enda sé gildistími hennar eigi lengri en fjórir mánuðir,
- í öðrum skaðatryggingum:* ríkið þar sem váttryggingartaki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það aðildarríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist váttryggingarsamningnum sem gerður er,
- í persónutryggingum:* ríkið þar sem skuldbindingin komst á, þ.e. þar sem váttryggingartaki hefur aðsetur að jafnaði eða, þegar um lögaðila er að ræða, það ríki þar sem aðsetrið er sem helst tengist váttryggingarsamningnum sem gerður er (starfsemin fer fram).

11. gr.

Mörk við aðra starfsemi.

Váttryggingafélag má ekki reka aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi nema annað leiði af ákvæðum 13. gr.

Váttryggingafélag telst reka aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi ef félagið hefur yfirráð, eitt sér eða ásamt öðru váttryggingafélagi, í félagi sem rekur aðra starfsemi en váttryggingastarfsemi. Þegar um félagasamstæðu er að ræða eða váttryggingafélög í beinum eða óbeinum rekstrarlegum tengslum við önnur félög og móðurfélagið er ekki váttryggingafélag skal í þessu sambandi litið á váttryggingafélögin sem eitt félag.

Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. er váttryggingafélagi heimilt að reka viðskiptabanka eða aðra fjármálastarfsemi í sérstöku félagi, enda sé starfsemin háð starfsleyfi og eftirliti opinberra aðila.

Vátryggingafélag má ekki taka á sig ábyrgðir sem ekki eru vátryggingar. Því er óheimilt að taka á sig skuldbindingar sem ekki eru í tengslum við eðlilegan rekstur vátryggingafélags.

12. gr.

Líftryggingastarfsemi má ekki reka með annarri frumtryggingastarfsemi. Þó má veita líftryggingafélagi starfsleyfi í slysa- og sjúkratryggingum.

13. gr.

Vátryggingafélagi er heimilt að reka eftirfarandi hliðarstarfsemi:

1. Umboð fyrir vátryggingafélög sem leyfi hafa til að starfa hér á landi og fyrir önnur félög sem lúta eftirliti Fjármálaeftirlitsins eða annarra opinberra aðila.
2. Að reisa, eiga og reka fasteignir sem lið í fjárfestingu til ávöxtunar á fjármunum félagsins til lengri tíma.
3. Tjónsuppgjör og tjónavarnastarfsemi.
4. Rekstur og umsjón með sjóðum er tengjast eða eru hliðstæðir vátryggingastarfsemi.
5. Aðra umsýslu í beinu framhaldi af og í eðlilegum tengslum við vátryggingastarfsemi.

Starfsemi skv. 5. tölul. 1. mgr. er háð leyfi Fjármálaeftirlitsins. Fjármálaeftirlitið getur ákveðið að starfsemi sem fellur undir 5. tölul. skuli rekin af sjálfstæðu félagi.

III. KAFLI

Stofnun vátryggingafélags.

14. gr.

Stofnun vátryggingafélags.

Að öðru leyti en greinir í þessum kafla gilda ákvæði II. kafla laga um hlutafélög, nr. 2/1995, með síðari breytingum, um stofnun vátryggingafélags.

15. gr.

Stofnsamningur.

Í stofnsamningi vátryggingafélags skal eftirfarandi koma fram:

1. Nöfn og heimilisföng stofnenda.
2. Hve mikið skuli greiða fyrir hvern hlut í félaginu.
3. Frestir sem kunna að vera veittir til áskriftar að hlutum og til greiðslu þeirra.
4. Reglur um innborgun hlutafjár.
5. Ákvarðanir um að stofnendur eða aðrir skuli njóta sérstakra réttinda eða hlunninda í félaginu.
6. Ákvarðanir um að gert skuli samkomulag við stofnendur eða aðra sem hefði í för með sér verulegar fjárskuldbindingar fyrir félagið.
7. Ákvarðanir um að félagið taki við verðmætum sem ekki er greitt fyrir með hlutum í félaginu.
8. Hvenær halda skuli stofnfund og hvernig til hans skuli boðað nema það leiði af ákvæðum hlutafélagalaga að fundur þessi verði haldinn án sérstakrar boðunar.
9. Hvort félagið skuli bera kostnað við stofnunina og, ef svo er, hversu hár sá kostnaður megi vera. Kostnaður þessi má ekki fara yfir 5% af skráðu hlutafé þegar frá eru talin opinber útgjöld og kostnaður við matsgerð, sbr. 16. gr. Fjármálaeftirlitið getur veitt undanþágu frá hámarki stofnkostnaðar. Ekki má greiða stofnendum þóknun vegna stofnarinnar.

Í stofnsamningi skal gerð grein fyrir þeim atriðum sem nauðsynleg eru og máli skipta til þess að unnt sé að meta til fjár þau verðmæti er félagið hyggst taka við.

Sé stofnað til félagsins með það fyrir augum að yfirtaka váttryggingastarfsemi eða váttryggingastofn annars váttryggingafélags skal þess getið í stofnsamningi og það tekið fram hvort sammingsdrög um yfirfærslu váttryggingastofns hafi verið gerð og umfjöllun Fjármálaeftirlitsins liggja fyrir, sbr. XI. kafla.

Skjöl, sem hafa að geyma mikilvæg efnisatriði sem ekki koma fram í stofnsamningi, skulu fest við hann og teljast hluti stofnsamningsins.

Allir samningar um atriði, sem fjallað er um í stofnsamningi en voru ekki samþykkt við gerð hans, eru ógildir gagnvart félaginu.

16. gr.

Hlutir skulu greiddir í reiðufé.

Fjármálaeftirlitið getur veitt heimild til að greiðsla fari fram með öðrum hætti, enda liggja fyrir matsgerð sem Fjármálaeftirlitið samþykkir.

Telji Fjármálaeftirlitið ástæðu til að ætla að verðmæti framlaga hafi breyst frá því að matsgerð var framkvæmd og stofnfundur er haldinn getur það krafist yfirlýsingar matsmanna um verðmætið eða nýrrar matsgerðar.

17. gr.

Auk þeirra ákvæða sem lög um hlutafélög gera ráð fyrir um samþykktir hlutafélags skulu eftirtalin atriði koma fram í samþykktum váttryggingafélags:

1. Í hvaða mynt bókhald félagsins skuli fært, sbr. 45. gr., og reikningsár.
2. Ráðstöfun tekjuafgangs og hvernig mæta skal halla.
3. Úthlutun arðs og ágóðahluta.
4. Hvernig ráðstafa megi eignum félagsins og hvernig fara skuli með eignir þess við félagsslit.

IV. KAFLI

Starfsleyfi.

18. gr.

Starfsleyfisveitandi.

Fjármálaeftirlitið veitir starfsleyfi samkvæmt lögum þessum. Váttryggingafélagi er heimilt að hefja starfsemi þegar það hefur fengið starfsleyfi Fjármálaeftirlitsins.

Fjármálaeftirlitið skal hafa samráð við eftirlitsstjórnvöld í öðrum aðildarríkjum við mat á umsókn um starfsleyfi váttryggingafélags sem er:

- a. dótturfélag fjármálafyrirtækis eða váttryggingafélags með starfsleyfi í öðru aðildarríki,
- b. dótturfélag móðurfélags fjármálafyrirtækis eða váttryggingafélags með starfsleyfi í öðru aðildarríki, eða
- c. undir yfirráðum aðila, einstaklings eða lögaðila, sem hefur ráðandi stöðu í fjármálafyrirtæki eða váttryggingafélagi í öðru aðildarríki.

Samráð skv. 2. mgr. skal m.a. taka til upplýsinga um hæfi hluthafa og stjórnenda, sbr. 5. mgr. 41. gr. og 2. mgr. 44. gr.

Samráð skv. 2. mgr. gildir jafnframt um viðvarandi eftirlit með því að starfsskilyrði séu uppfyllt.

19. gr.
Umsókn.

Umsókn um starfsleyfi skal vera skrifleg og skal send Fjármálaeftirlitinu innan sex mánaða frá dagsetningu stofnsamnings. Eftirfarandi gögn og upplýsingar skulu fylgja umsókn:

1. Heiti félagsins og félagsform.
2. Staðfest endurrit stofnsamnings og fundargerðar stofnfundar úr fundargerðabók.
3. Skrá yfir stofnendur og hlutafé og staðfesting á því að það sé innborgað, hverjir eigi virkan eignarhlut í félaginu og hve mikinn og greinargerð um önnur náin tengsl sem félagið er í.
4. Drög að samþykktum til staðfestingar.
5. Greinaflokkar váttrygginga eða váttryggingagreinar sem sótt er um leyfi fyrir, sbr. 21. og 22. gr.
6. Ef við á, skrá um hliðarstarfsemi sem félagið hyggst reka, sbr. 13. gr.
7. Sérstök áætlun um starfsemina, sbr. 25. gr.
8. Staðfesting þess að félagið uppfylli ákvæði 34. gr. um lágmarksfjárhæðir.
9. Reiknigrundvöllur iðgjalda, iðgjaldasjóðs, ágóðaúthlutunar, endurkaupa og gjaldfrjálsra líftrygginga, reglur um upplýsingar sem líftryggingartaka ber að veita samkvæmt ákvæðum XIII. kafla laga um váttryggingarsamninga, nr. 30/2004, og hliðstæð gögn eftir því sem við á um heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli þegar sótt er um starfsleyfi skv. 22. gr.
10. Váttryggingaskilmálar lögboðinna váttrygginga og upplýsingar um þær tegundir persónutrygginga sem félagið hyggst bjóða.
11. Staðfesting á aðild að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. og á þátttöku í starfsemi tjónsuppgjörsmiðstöðvar og upplýsingamiðstöðvar sé sótt um leyfi skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr. Jafnframt skal upplýst um tjónsuppgjörfulltrúa í öðrum aðildarríkjum.

Við mat á umsókn um starfsleyfi í persónutryggingum skal þess gætt að reiknigrundvöllur sé tryggur en sanngjarn í garð líftryggingartaka og réttshafa. Sama gildir um reglur um ágóðahlutdeild og skiptingu hagnaðar og skulu reglur þar um vera skýrar og nákvæmar. Vaxtaforsendur iðgjalda og iðgjaldaskuldar, svo og kostnaðar- og öryggisálag, skulu ákveðnar með varfærnisþónarmið í huga. Iðgjöld nýtrygginga skulu vera nægileg til að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar án þess að sérstök aukning eigin fjár reynist nauðsynleg.

Ákvæði greinar þessarar eiga við um umsókn um starfsleyfi félags með sérstakan tilgang, umsókn um starfsleyfi í endurtryggingum og umsókn um starfsleyfi í takmörkuðum endurtryggingum, eftir því sem við getur átt.

20. gr.

Starfsleyfi félags með sérstakan tilgang.

Félag með sérstakan tilgang getur starfað hér á landi að fengnu starfsleyfi Fjármálaeftirlitsins, sbr. ákvæði 19. gr., enda uppfylli slíkt félag skilyrði í reglum sem Fjármálaeftirlitið setur. Í reglum Fjármálaeftirlitsins skulu skilyrði koma fram um eftirfarandi:

1. Gildissvið starfsleyfis.
2. Lögboðin skilyrði sem skulu vera í öllum útgefnum samningum.
3. Hæfi þeirra sem reka félag með sérstakan tilgang.
4. Kröfur um hæfi hluthafa eða virkra eigenda.
5. Stjórnunar- og bókhaldsaðferðir, kerfi fyrir innra eftirlit og kröfur um áhættustýringu.
6. Reikningsskil, varfærni og tölulegar upplýsingar.
7. Gjaldþol.

Telji Fjármálaeftirlitið ástæðu til að setja frekari skilyrði fyrir starfsemi félagsins skulu þau koma fram í starfsleyfi.

21. gr.

Starfsleyfi í skaðatryggingum.

Starfsleyfi í frumtryggingum öðrum en líftryggingum (skaðatryggingum) er bundið við tiltekna greinaflokka váttrygginga eða váttryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. Slysatriggingar (slys, vinnuslys, atvinnusjúkdómar):
 - a. bætur með föstum fjárhæðum,
 - b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns,
 - c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns,
 - d. slys á farþegum.
2. Sjúkratriggingar (veikindi, heilsutjón):
 - a. bætur með föstum fjárhæðum,
 - b. bætur eftir mati á afleiðingum tjóns,
 - c. bætur með föstum fjárhæðum/bætur eftir mati á afleiðingum tjóns.
3. Húftryggingar ökutækja. Eignatjón, þ.m.t. altjón á:
 - a. vélknúnum ökutækjum á landi öðrum en járnbrautum,
 - b. ökutækjum til notkunar á landi öðrum en vélknúnum ökutækjum.
4. Járnbrautatriggingar. Eignatjón, þ.m.t. altjón á járnbrautarvögnum.
5. Húftryggingar loftfara. Eignatjón, þ.m.t. altjón á loftförum.
6. Húftryggingar skipa og báta. Eignatjón, þ.m.t. altjón á:
 - a. sjóskipum,
 - b. vatnabátum,
 - c. fljóta- og síkjabátum.
7. Flutningatriggingar. Eignatjón, þ.m.t. altjón á vörum og farangri í flutningi án tillits til hvernig flutt er.
8. Eignatriggingar (bruni og náttúruöfl). Eignatjón, þ.m.t. altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki vegna:
 - a. elds,
 - b. sprengingar,
 - c. óveðurs,
 - d. náttúruafla annarra en óveðurs,
 - e. kjarnorku,
 - f. landsigs.
9. Aðrar eignatriggingar. Eignatjón, þ.m.t. altjón, annað en skv. 3., 4., 5., 6. og 7. flokki og ekki talið í 8. flokki, þ.m.t. vegna hagls, frosts og atburða svo sem þjófnaðar o.fl.
10. Ábyrgðatriggingar ökutækja. Ábyrgð vegna notkunar ökutækja, þ.m.t. ábyrgð stjórnanda.
11. Ábyrgðatriggingar loftfara. Ábyrgð vegna notkunar loftfara, þ.m.t. ábyrgð stjórnanda.
12. Ábyrgðatriggingar skipa og báta. Ábyrgð vegna notkunar á sjó, vötum, fljótum og síkjum, þ.m.t. ábyrgð stjórnanda.
13. Almennar ábyrgðatriggingar. Hvers konar ábyrgð önnur en skv. 10., 11. og 12. flokki.

14. Greiðsluvátryggingar:
 - a. almenn gjaldþrot,
 - b. útflutningslán,
 - c. afborgunarskilmálar,
 - d. veð,
 - e. landbúnaðarlán.
15. Efnðavátryggingar:
 - a. beinar efnðir,
 - b. óbeinar efnðir.
16. Fjárhagslegar vátryggingar (fjárhagslegt tap):
 - a. atvinnuleysi,
 - b. tekjutap (almennt),
 - c. óveður,
 - d. ábatamissir,
 - e. viðvarandi útgjöld vegna almenns kostnaðar,
 - f. ófyrirsjáanleg viðskiptaútgjöld,
 - g. tap á markaðsverði,
 - h. tap á leigu eða hliðstæðum tekjum,
 - i. annað óbeint tap á viðskiptum,
 - j. fjárhagslegt tap, annað en í viðskiptum,
 - k. aðrar tegundir fjárhagslegs taps.
17. Réttaraðstoðartryggingar. Réttaraðstoð og kostnaður við málarekstur.
18. Ferðamannaáðstoð. Áðstoð til handa þeim sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi fjarri heimili sínu eða föstu aðsetri.

Áhættu sem innifalin er í tilteknum greinaflokki má ekki innifela í öðrum greinaflokki nema í tilvikum er segir í 3. mgr.

Veita má starfsleyfi sameiginlega fyrir eftirtalda greinaflokka skaðatrygginga, sbr. 1. mgr.:

1. Slys- og sjúkratryggingar skv. 1. og 2. tölul.
2. Ökutækja- og farmtryggingar skv. d-lið 1. tölul., 3., 7. og 10. tölul.
3. Sjó- og farmtryggingar skv. d-lið 1. tölul., 4., 6., 7. og 12. tölul.
4. Flug- og farmtryggingar skv. d-lið 1. tölul., 5., 7. og 11. tölul.
5. Eignatryggingar skv. 8. og 9. tölul.
6. Ábyrgðartryggingar skv. 10., 11., 12. og 13. tölul.
7. Greiðslu- og efnðavátryggingar skv. 14. og 15. tölul.
8. Frumtryggingar skv. 1.–18. tölul.

Vátryggingafélag sem fær starfsleyfi í greinaflokki frumtrygginga skv. 1. og 2. mgr. (aðaláhætta) má innifela hliðargrein (aukaáhætta) án sérstaks leyfis þegar:

1. Aukaáhættan er í tengslum við aðaláhættu.
2. Aukaáhættan tengist þeim verðmætum sem vátryggð eru sem aðaláhætta.
3. Aukaáhættan er vátryggð samkvæmt vátryggingasamningi um aðaláhættu.

Þó er ekki heimilt að telja áhættu í greinaflokki skv. 14., 15. og 17. tölul. 1. mgr. sem hliðargrein í öðrum greinaflokki að því undanskildu að telja má áhættu í greinaflokki skv. 17. tölul. sem hliðargrein í greinaflokki skv. 18. tölul. þegar skilyrði 1. tölul. eru uppfyllt og aðaláhættan tengist einvörðungu aðstoð sem veitt er einstaklingum sem lenda í erfiðleikum á ferðalagi að heiman eða fjarri föstu aðsetri. Greinaflokkur skv. 17. tölul. má einnig vera hliðargrein þegar áhættan eða ágreiningurinn tengist notkun skipa og báta.

Kveða skal á um hvernig tryggja skuli hagsmuni váttryggingartaka í ágreiningsmáli við váttryggingafélagið sjálft í reglugerð um réttaraðstoðarváttryggingar.

22. gr.

Starfsleyfi í persónutryggingum.

Starfsleyfi í líftryggingum og heilsutryggingum, auk tengdra slysa- og sjúkratrygginga, afmarkast við tiltekna greinaflokka frumtrygginga eða váttryggingagreinar innan þeirra samkvæmt eftirfarandi skrá:

1. Áhættu- og söfnunarlíftryggingar án fjárfestingaráhættu:
 - a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri,
 - b. greiðslur við andlát,
 - c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr,
 - d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda,
 - e. lífeyrisgreiðslur,
 - f. viðbótargreiðslur við líkamstjón, þar á meðal við starfsorkumissi,
 - g. viðbótargreiðslur við andlát vegna slyss,
 - h. viðbótargreiðslur við örorku vegna slyss eða sjúkdóms.
2. Hjóna- og barnalíftryggingar:
 - a. líftryggingar tengdar giftingu eða staðfestri samvist,
 - b. líftryggingar barna tengdar fæðingu.
3. Áhættu- og söfnunarlíftryggingar með fjárfestingaráhættu:
 - a. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri,
 - b. greiðslur við andlát,
 - c. greiðslur í lifanda lífi frá tilteknum aldri eða við andlát fyrr,
 - d. líftryggingar með endurgreiðslu iðgjalda,
 - e. lífeyrisgreiðslur.
4. Varanlegar heilsutryggingar án uppsagnarréttar.
5. Aðrar líftryggingar með innifalda áhættu á grundvelli ævilengdar.

23. gr.

Starfsleyfi í endurtryggingum.

Starfsleyfi í endurtryggingum, sbr. ákvæði 19. gr., er veitt vegna starfsemi í endurtryggingum skaðatrygginga, endurtryggingum persónutrygginga eða hvers konar endurtryggingum samkvæmt umsókn.

24. gr.

Starfsleyfi í takmörkuðum endurtryggingum.

Hyggist aðili hefja starfsemi hér á landi í takmörkuðum endurtryggingum, sbr. ákvæði 19. gr., setur Fjármálaeftirlitið reglur um þá starfsemi. Í þeim reglum skulu vera ákvæði um:

1. Lögboðin skilyrði sem skulu vera í öllum útgefnum samningum.
2. Traustar stjórnunar- og bókhaldsaðferðir, fullnægjandi kerfi fyrir innra eftirlit og kröfur um áhættustýringu.
3. Kröfur um reikningsskil, varfærni og tölulegar upplýsingar.
4. Váttryggingaskuld sé fullnægjandi, áreiðanleg og hlutlæg.
5. Eignir til jöfnunar váttryggingaskuld.
6. Gjaldþol og lágmarksgjaldþol vegna starfseminnar.

25. gr.

Áætlun um starfsemi váttryggingafélags.

Í áætlun um fyrirhugaða starfsemi, sem fylgja skal umsókn um starfsleyfi, skal eftirfarandi koma fram:

1. Skýrsla um endurtryggingavernd og hámark þess sem félagið hyggst bera í eigin áhættu án endurtryggingar í hverjum greinaflokki váttrygginga.
2. Eignir sem eiga að vera til staðar í félaginu til þess að kröfur um lágmarksfjárhæðir skv. 34. gr. séu uppfylltar.
3. Rökstutt mat á kostnaði við að koma starfseminni á fót og hvernig ætlað er að mæta þeim kostnaði.
4. Áætluð staða félagsins samkvæmt efnahagsreikningi í lok þriggja fyrstu bókhaldsáranna ásamt áætlun um árlegar tekjur og gjöld.
5. Áætlun um hvernig félagið hyggst standa við skuldbindingar sínar og uppfylla gjaldþolskröfur fyrstu þrjú heilu reikningsárin.

Sé sótt um leyfi fyrir greiðsluváttryggingum skv. 14. tölul. 1. mgr. 21. gr. skal auk gagna skv. 1. mgr. gerð sérstök grein fyrir því eftir hvaða reglum óuppgerðar skuldbindingar félagsins vegna váttryggingasamninga í greiðsluváttryggingum, váttryggingaskuldin, skuli metnar og þeim eignum sem ætlað er að mæta þeim.

26. gr.

Veiting starfsleyfis.

Ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um veitingu starfsleyfis skal tilkynnt umsækjanda skriflega svo fljótt sem unnt er og eigi síðar en þremur mánuðum eftir að fullbúin umsókn barst. Fjármálaeftirlitið skal tilkynna umsækjanda um það þegar umsókn telst fullnægjandi.

Í starfsleyfi skulu koma fram upplýsingar um þá váttryggingastarfsemi sem félagið má reka.

Veita má starfsleyfi fyrir einstaka greinaflokka frumtrygginga skv. 21. eða 22. gr. eða einstakar váttryggingagreinar innan þeirra, eða fyrir greinaflokka sameiginlega skv. 2. mgr. 21. gr. Starfsleyfi veitt í tilteknum greinaflokki frumtrygginga gildir einnig fyrir hliðargreinar í öðrum flokki ef skilyrði skv. 3. mgr. 21. gr. eru uppfyllt.

Fjármálaeftirlitið skal birta tilkynningar um starfsleyfi váttryggingafélaga opinberlega.

Sé til umfjöllunar umsókn dótturfélags sem beint eða óbeint er í eigu aðila með aðsetur utan Evrópska efnahagssvæðisins getur Fjármálaeftirlitið tekið sér lengri frest en tiltekinn er í 1. mgr. áður en umsögn er veitt.

27. gr.

Synjun starfsleyfis.

Fullnægi umsókn ekki skilyrðum laga þessara að mati Fjármálaeftirlitsins skal það synja um starfsleyfi.

Telji Fjármálaeftirlitið að á skorti hæfi stjórnar eða framkvæmdastjóra til að reka félagið eða að tryggja heilbrigðan og traustan rekstur þess svo að viðhlítandi sé, eða hafi störf þeirra verið með þeim hætti að ætla megi að svo verði ekki, má synja um starfsleyfi. Sama gildir teljist eigendur virkra eignarhluta í félaginu ekki geta tryggt á viðhlítandi hátt heilbrigðan og traustan rekstur. Ef félag er í nánnum tengslum við aðra skal einungis veita starfsleyfi ef þau tengsl hindra ekki eftirlit með starfsemi félagsins. Ef löggjöf þriðja ríkis gildir um þá aðila sem váttryggingafélagið er í nánnum tengslum við og hindrar eftirlit með starfsemi félagsins skal synja um starfsleyfi, svo og ef líklegt er að vandkvæði við framkvæmd þeirrar

löggjafar geri eftirlit torvelt. Ef raunverulegar aðalstöðvar félagsins eru ekki hér á landi skal synja um starfsleyfi.

Synjun Fjármálaeftirlitsins á umsókn skal rökstudd og tilkynnt umsækjanda innan þriggja mánaða frá móttöku fullbúinnar umsóknar. Synjun skal þó alltaf hafa borist umsækjanda tólf mánuðum frá móttöku umsóknar.

28. gr.

Nýir greinaflokkar.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og hyggst taka upp nýjan greinaflokk vátrygginga eða vátryggingagrein eða hyggst breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum, skal sækja um leyfi til Fjármálaeftirlitsins fyrir hinni nýju starfsemi og senda gögn eins og við á skv. 19.–23. gr. og sem nauðsynleg eru til að það geti metið umsóknina.

Uppfylli félagið skilyrði um gjaldþol og lágmarksfjárhæðir að teknu tilliti til hinnar nýju starfsemi og sé að öðru leyti fallist á umsóknina veitir Fjármálaeftirlitið leyfi fyrir nýju starfsemi.

Breytingar á samþykktum vátryggingafélags ber að senda Fjármálaeftirlitinu innan viku frá samþykkt þeirra. Geri Fjármálaeftirlitið ekki athugasemd við þær breytingar ber félaginu innan tveggja mánaða að senda því dagsett eintak af samþykktunum í heild með þeim breytingum sem samþykktar hafa verið.

29. gr.

Höfuðstöðvar.

Vátryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi skv. 26. gr. skal hafa höfuðstöðvar hér á landi.

30. gr.

Vátryggingafélagaskrá.

Fjármálaeftirlitið skal birta opinberlega skrá, vátryggingafélagaskrá, um öll félög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi. Einnig skal skrá og birta upplýsingar um útibú sem hér hafa starfsleyfi og um þá sem veita hér þjónustu án starfsstöðvar.

Starfsleyfi og leyfi fyrir nýrri starfsemi skulu þegar í stað skráð í vátryggingafélagaskrá. Ákvörðun um að taka upp nýjar greinar vátrygginga eða að breyta starfsemi í verulegum atriðum öðlast ekki gildi fyrr en hún hefur verið skráð í vátryggingafélagaskrá.

Í vátryggingafélagaskrá skal skrá eftirfarandi eftir því sem við getur átt:

1. Dagsetningu stofnsamnings, stofnfundargerðar og samþykpta.
2. Heiti, félagsform og starfssvæði, lögheimili og varnarþing.
3. Starfssvið og tilgang.
4. Dagsetningu starfsleyfis og skrá yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félag hefur leyfi til að reka og um hliðarstarfsemi, sbr. 13. gr.
5. Skráð og innborgað hlutfé og eigið hlutfé. Nöfn þeirra sem eiga virkan eignarhlut í félaginu og hve mikill hann er.
6. Stjórn og varastjórn, endurskoðendur og tryggingastærðfræðinga.
7. Nöfn þeirra er skuldbinda mega félag.
8. Heiti og heimilisfang starfsstöðvar erlends vátryggingafélags, sbr. 8. gr., sem hér hefur útibú eða veitir þjónustu og nafn og aðsetur fulltrúa þess hér á landi sem skuldbindur félagið og kemur fram fyrir þess hönd, svo og, þegar við á, þann sem hefur með höndum tjónsuppgjör í ábyrgðartryggingum ökutækja.

9. Dagsetningu yfirfærslu/yfirtöku váttryggingastofna ásamt skrá yfir váttryggingagreinar sem yfirfærðar/yfirteknar eru.
10. Dagsetningu skipunar skilastjórnar og hverjir skipa skilastjórn og dagsetningu afturköllunar starfsleyfis, dagsetningu slíta félags og dagsetningu þess þegar félag er máð úr váttryggingafélagaskrá.

Allar breytingar varðandi atriði sem tilkynna skal til váttryggingafélagaskrár skulu, eins fljótt og auðið er og eigi síðar en innan eins mánaðar, tilkynntar til skrárinnar ásamt gögnum er sanni samþykkt þeirra og lögmæti. Tilkynning skal vera á því formi sem Fjármálaeftirlitið metur fullnægjandi.

Eftilkynningar til váttryggingafélagaskrár fullnægja ekki fyrirmælum laga eða samþykktu félags, eða ákvarðanir eru ekki teknar á þann hátt sem fyrir er mælt í lögum eða samþykktum félags, skal synja um skráningu. Tilkynna skal skriflega um synjun og um ástæður hennar.

Uppfærð váttryggingafélagaskrá skal vera aðgengileg á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins á hverjum tíma. Þar skal, auk þeirra váttryggingafélaga sem fengið hafa heimild til váttryggingastarfsemi hér á landi, birta upplýsingar um útibú og váttryggingafélög aðildarríkja sem hér veita þjónustu. Að auki skal birta í skránni upplýsingar um yfirfærslu og yfirtöku váttryggingastofna.

V. KAFLI

Fjárhagsgrundvöllur.

31. gr.

Gjaldþol og lágmarksgjaldþol.

Eftirtaldar fjárhæðir mynda grunn útreiknings á gjaldþoli váttryggingafélags:

1. Innborgað hlutafé að frádregnum eigin hlutabréfum félagsins.
2. Varasjóðir sem ekki eru til að mæta skuldbindingum félagsins eða eru skilgreindir sem útjöfnunarsjóðir og óráðstöfuð ágóðaskuld líftryggingafélags.
3. Óráðstafaður hagnaður að frádregnu ójöfnuðu tapi og ráðgerðum arðgreiðslum.
4. Forgangshlutafé og víkjandi lán sem bindandi samkomulag er um að víki fyrir öllum skuldbindingum sem ekki eru víkjandi og að ekki komi til endurgreiðslu fyrr en þær skuldbindingar hafa verið gerðar upp við gjaldþrot eða slit váttryggingafélags. Víkjandi lán skal einnig uppfylla eftirtalin skilyrði:
 - a. Lánið skal vera innborgað og skuldfært í bókum félagsins.
 - b. Upphaflegur lánstími lána með föstum lánstíma skal ekki vera skemmri en fimm ár. Eigi síðar en einu ári áður en kemur að endurgreiðslu skal váttryggingafélagið leggja áætlun fyrir Fjármálaeftirlitið til samþykktar er sýni fram á fullnægjandi gjaldþol félagsins á gjalddaga nema eftirstöðvar lánsins hafi farið minnkandi sem hlutfall af gjaldþoli félagsins á minnst fimm ára tímabili fyrir umsaminn gjalddaga. Sæki váttryggingafélagið um að flýta endurgreiðslu slíkra lána getur Fjármálaeftirlitið heimilað það að því tilskildi að gjaldþol fari ekki niður fyrir tilskilið lágmark.
 - c. Lán sem eru ekki með föstum lánstíma skulu vera með a.m.k. fimm ára uppsagnarfresti, nema þau séu ekki lengur talin til gjaldþols félagsins eða endurgreiðslur fyrir gjalddaga séu háðar samþykki Fjármálaeftirlitsins. Verður váttryggingafélagið þá að óska eftir slíku samþykki að minnsta kosti sex mánuðum fyrir áætlaðan greiðsludag og tilgreina áætlað gjaldþol og lágmarksgjaldþol bæði fyrir og eftir endurgreiðslu. Því aðeins skal heimila endurgreiðslu að gjaldþol váttryggingafélagsins fari ekki niður fyrir lágmarksgjaldþol.

- d. Lánessamningurinn má ekki fela í sér ákvæði sem gera ráð fyrir endurgreiðslu fyrr en á gjalddaga, nema váttryggingafélaginu verði slitíð.
 - e. Samþykki Fjármálaeftirlitsins þarf til að breyta lánessamningum.
Fjárhæð samkvæmt þessum tölulíð má ekki fara yfir 50% af lágmarksgjaldþoli, eða heildargjaldþoli ef það er lægra. Þar af mega víkjandi lán með fastan lánstíma og heildarfjárhæð forgangshlutfjár ekki fara yfir 25% samanlagt.
5. Skuldabréf án tiltekins lánstíma og önnur bréf, svo sem forgangshlutfé sem ekki fellur undir 4. tölul., ef samningarnir uppfylla eftirtalin skilyrði:
 - a. Ekki má endurgreiða bréfin að frumkvæði handhafa og ekki án samþykkis Fjármálaeftirlitsins.
 - b. Samið er um að váttryggingafélagið megi fresta greiðslu á vöxtum.
 - c. Kröfur á hendur váttryggingafélaginu samkvæmt þessum tölulíð víkja fyrir öllum öðrum kröfum sem ekki eru víkjandi.
 - d. Skjalfest er við útgáfu skuldabréfanna að eftirstöðvar og ógreidda vexti megi nota til að mæta tapi þannig að váttryggingafélagi sé kleift að halda áfram starfsemi sinni.
 - e. Aðeins skal telja með innborgaðar fjárhæðir.
Fjárhæð samkvæmt þessum tölulíð og fjárhæð skv. 4. tölul. mega samanlagt ekki fara yfir 50% af lágmarksgjaldþoli, eða heildargjaldþoli ef það er lægra.
 6. Helmingur óinnborgaðs hlutfjár, enda nemi innborgað fé minnst 25% heildarfjárins. Þessi fjárhæð má ekki fara yfir 50% af lágmarksgjaldþoli, eða heildargjaldþoli ef það er lægra.
 7. Duldir sjóðir vegna vanmats eigna, enda séu þeir af varanlegum toga.
 8. Allt að 50% áætlaðs framtíðarhagnaðar af frumtryggingum eða endurtryggingum líftrygginga. Framtíðarhagnað skal þá áætla með því að margfalda árlegan hagnað, eða lægri tölu, með stuðli sem svarar til gildistíma líftrygginganna sem eftir er í árum talið, þó ekki með hærri stuðli en 6. Með árlegum hagnaði er átt við meðaltal hagnaðar af líftryggingarekstri samkvæmt rekstrarreikningi fimm undangengin ár í viðkomandi greinum líftrygginga. Þessi fjárhæð má ekki fara yfir 25% af lágmarksgjaldþoli, eða heildargjaldþoli ef það er lægra.
 9. Hluti iðgjaldaskuldar í frumtryggingum eða endurtryggingum líftrygginga með eða án Zillmer-aðferðar. Þegar Zillmer-aðferð er ekki beitt eða henni er beitt og kostnaðarálag vegna öflunar líftrygginga er lægra en álagið sem fólgið er í iðgjöldum vegna öflunar líftrygginganna má reikna til gjaldþols mismuninn á iðgjaldaskuld án Zillmer-aðferðar eða iðgjaldaskuld með Zillmer-aðferð að hluta og iðgjaldaskuld þar sem reiknað er samkvæmt Zillmer-aðferð með öflunarkostnaði að fullu eins og í reiknigrundvelli iðgjalda. Fjárhæðin sem færð er til gjaldþols samkvæmt þessum tölulíð má þó aldrei vera hærri en 3,5% af mismun líftryggingarfjárhæða og iðgjaldaskuldar samanlagt vegna líftryggingarsamninga þar sem unnt er að beita Zillmer-aðferð. Frá þessum mismun skal draga allan óafskrifaðan eignfærðan öflunarkostnað.
 10. Nauðsynlegar afskriftir og niðurfærslur, þar á meðal óefnislegar eignir. Sé nauðsynlegt að afskrifa eða niðurfæra eignaliði umfram það sem gert er í efnahagsreikningi skal það koma til lækkunar gjaldþoli. M.a. skal hafa hliðsjón af atriðum utan efnahags.
 11. Lækkun tjónaskuldar sem stafar af núvirðingu hennar. Þó þarf ekki að draga frá gjaldþoli lækkun vegna núvirðingar tjóna í slysa- og sjúkratryggingum, né heldur vegna lífeyrisgreiðslna í öðrum greinaflokkum.

12. a. Hlutdeild í hlutdeildarfélagi sem váttryggingafélag á í váttryggingafélögum, eignarhaldsfélögum á váttryggingasviði, fjármála fyrirtækjum eða fyrirtækjum á fjármála-sviði.

b. Liðir sem taldir eru upp í 4. og 5. tölul. þessarar málsgreinar og váttryggingafélag á í krafti hlutdeildar í félögum sem getið er í a-lið hér á undan.

Gjaldþol váttryggingafélags er reiknað með því að leggja saman fjárhæðir skv. 1.–5. tölul. 1. mgr. og draga frá fjárhæðir skv. 10.–12. tölul. 1. mgr. Fjárhæðir skv. 6.–9. tölul. 1. mgr. má leggja við framangreindar fjárhæðir hafi Fjármálaeftirlitið fallist á rökstudda ósk váttryggingafélags um það. Fjárhæðir skv. 8. tölul. 1. mgr. mega ekki vera hluti af fjárhæðum skv. 7. tölul. 1. mgr. og þurfa að vera rökstuddar með skýrslu tryggingastærðfræðings þar sem gerð er grein fyrir líkindum á því að slíkur hagnaður komi fram. Ef horfur eru á að gjaldþol verði einhvern tímann á næstu þremur árum lægra en gjaldþol reiknað skv. 1.–12. tölul. 1. mgr. skal til viðbótar færa gjaldþolið niður um muninn á framantöldum liðum og áætluðu lægsta gjaldþoli á næstu þremur árum. Þegar fjárfesting í hlutum í öðru fjármála fyrirtæki, fyrirtæki tengdu fjármálasviði, váttryggingafélagi eða eignarhaldsfélagi á váttryggingasviði er bráðabirgðaráðstöfun og ætluð sem fjárhagsaðstoð við endurskipulagningu eða til bjargar hlutaðeigandi fyrirtæki er Fjármálaeftirlitinu heimilt að veita undanþágu frá ákvæði þessarar málsgreinar um frádrátt liða skv. a- og b-lið 12. tölul. 1. mgr.

Váttryggingafélögum er heimilt að nota þær aðferðir við mat á eiginfjárgrunni sem kveðið er á um í reglum Fjármálaeftirlitsins um viðbótareftirlit með fjármálasamsteypum í stað þess að draga liði skv. a- og b-lið 12. tölul. 1. mgr. frá gjaldþoli skv. 2. mgr. Heimilt er að beita samstæðuuppgjörsaðferð (e. *consolidated method*) telji Fjármálaeftirlitið að áhættustýring og innra eftirlit á samstæðugrundvelli sé fullnægjandi. Váttryggingafélög sem annaðhvort eru hluti af váttryggingasamstæðu eða fjármálasamsteypu og falla undir viðbótareftirlit þurfa ekki að draga frá liði skv. a- og b-lið 12. tölul. 1. mgr. skv. 2. mgr. Hyggist váttryggingafélag breyta um aðferð við mat á gjaldþolsliðum skal það tilkynna það Fjármálaeftirlitinu og gera sérstaka grein fyrir breytingunni í ársreikningi.

Aðlagð gjaldþol váttryggingafélags sem á annað váttryggingafélag að dótturfélagi eða hlutdeildarfélagi, er gjaldþol þess skv. 2. mgr. að frádregnum fjárhæðum sem verða til við að sömu eignir eru taldar beint eða óbeint hjá fleiri en einum aðila, svo og öllum eignum sem verða til við gagnkvæma fjármögnun. Tekið skal tillit til allra dóttur- og hlutdeildarféлага váttryggingafélagsins, eignarhaldsfélaga á váttryggingasviði, blandaðra eignarhaldsfélaga á váttryggingasviði, félaga sem eiga hlutdeild í váttryggingafélaginu og annarra dóttur- og hlutdeildarféлага þeirra félaga.

Sé váttryggingafélag dótturfélag annars váttryggingafélags eða eignarhaldsfélags á váttryggingasviði skal reikna aðlagð gjaldþol móðurfélagsins samkvæmt ákvæðum þessarar greinar auk útreiknings á gjaldþoli váttryggingafélagsins. Við útreikninginn skal taka tillit til allra hlutdeildarféлага móðurfélagsins.

Nánar skal kveða á um útreikning á aðlöguðu gjaldþoli í reglum sem Fjármálaeftirlitið setur. Þar má einnig tilgreina undanþágur frá skyldu til að reikna aðlagð gjaldþol. Taki útreikningurinn til fyrirtækja í öðrum ríkjum fer um samstarf eftirlitsstjórnvalda eftir alþjóðasamningum sem Ísland er aðili að og samstarfssamningum sem Fjármálaeftirlitið gerir á grundvelli þeirra.

Ákvæði þessarar greinar gilda einnig um fjármálasamsteypur. Um útreikning á gjaldþoli fyrir fjármálasamsteypur skulu gilda reglur sem Fjármálaeftirlitið setur.

32. gr.

Gjaldþol skaðatryggingafélags.

Gjaldþol váttryggingafélags sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi skal á hverjum tíma nema minnst þeirri fjárhæð sem hærrí er samkvæmt eftirfarandi útreikningi og nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 34. gr.:

1. Við útreikning á lágmarksgjaldþoli á grundvelli iðgjalda skal nota þá fjárhæð sem hærrí er af bókfærðum iðgjöldum og iðgjöldum ársins samkvæmt rekstrarreikningi. Byggt skal á iðgjöldum að frádragnum endurgreiðslum og niðurfellingum, en án frádráttar á hlut endurtryggjanda. Hækka skal iðgjöld í greinaflokkum skv. 11., 12. og 13. tölul. 1. mgr. 21. gr. um 50%. Sama á við um iðgjöld í endurtryggingum þessara greinaflokka.

Fjárhæð sem reiknuð er skv. 1. mgr. þessa tölulíðar skal skipt í tvennt, þannig að fyrri hlutinn nemi allt að 50 milljónum evra og sá síðari því sem umfram er. Fjárhæð þessi skal taka árlegum breytingum með þeim hætti sem lýst er í 4. mgr. 34. gr. Leggja skal saman 18% af fyrri hlutanum og 16% af því sem umfram er. Niðurstaða þeirrar samlagningar er síðan margföluð með hlutfallinu milli samanlagðra eigin tjóna síðustu þriggja reikningsára og samanlagðra tjóna í heild síðustu þrjú reikningsár samkvæmt rekstrarreikningi, en þó aldrei með lægri tölu en 0,5. Við útreikning á eigin tjónum er endurtryggingafélagi heimilt að fengnu samþykki Fjármálaeftirlitsins að draga frá kröfur á félög með sérstakan tilgang.

2. Við útreikning á lágmarksgjaldþoli á grundvelli tjóna skal byggt á meðalfjárhæð tjóna ársins síðustu þrjú reikningsár, að frádragnum yfirteknum fjármunum og réttindum sem félagið öðlast, en án frádráttar á hlut endurtryggjanda. Áður en meðaltal er reiknað skal hækka tjón í greinaflokkum skv. 11., 12. og 13. tölul. 1. mgr. 21. gr. um 50%. Sama á við um tjón í endurtryggingum þessara greinaflokka.

Fjárhæð sem reiknuð er skv. 1. mgr. þessa tölulíðar skal skipt í tvennt, þannig að fyrri hlutinn nemi allt að 35 milljónum evra og sá síðari því sem umfram er. Fjárhæð þessi skal taka árlegum breytingum með þeim hætti sem lýst er í 4. mgr. 34. gr. Leggja skal saman 26% af fyrri hlutanum og 23% af því sem umfram er. Útkoma þeirrar samlagningar er síðan margföluð með hlutfallinu milli samanlagðra eigin tjóna síðustu þriggja reikningsára og samanlagðra tjóna í heild síðustu þrjú reikningsár samkvæmt rekstrarreikningi en þó aldrei með lægri tölu en 0,5. Við útreikning á eigin tjónum er endurtryggingafélagi heimilt að fengnu samþykki Fjármálaeftirlitsins að draga frá kröfur á félög með sérstakan tilgang.

Í útreikningum skv. 1. mgr. skal miða við meðaltal sjö síðustu reikningsára í stað þriggja reki félagið aðallega starfsemi í frum- eða endurtryggingum óveðurs-, hagl- eða frostskaðatrygginga eða greiðsluváttrygginga.

Að fengnu samþykki Fjármálaeftirlitsins getur váttryggingafélag dreift iðgjöldum, tjónum, breytingum á tjónaskuld og yfirteknum réttindum á milli ára með tölfræðilegum aðferðum. Ef lágmarksgjaldþol reynist vera lægra en á næstliðnu reikningsári skal það ekki lækka meira hlutfallslega en sem nemur hlutfallslegri lækkun eigin tjónaskuldar milli sömu ára.

Í frum- eða endurtryggingum sjúkratrygginga sem reknar eru samkvæmt tæknilegum reiknigrundvelli skal miða við 6% eða 5,33% bókfærðra iðgjalda í stað 18% eða 16% þegar reiknað er á grundvelli iðgjalda, og 8,67% eða 7,67% meðaltjónsfjárhæðar á síðustu þremur árum í stað 26% eða 33% þegar reiknað er á grundvelli tjóna og frumtryggingin eða endurtryggð frumtryggingaráhætta fullnægir öllum eftirfarandi skilyrðum:

1. Iðgjöld eru reiknuð samkvæmt tryggingastærðfræðilegum aðferðum.
2. Váttryggingaskuldin tekur m.a. mið af hækkandi aldri.

Í reglugerð er heimilt að kveða á um hvernig tekið skuli tillit til hliðarstarfsemi skv. 13. gr. við útreikning á lágmarksgjaldþoli.

33. gr.

Gjaldþol líftryggingafélags.

Gjaldþol váttryggingafélags sem rekur líftryggingastarfsemi skal á hverjum tíma nema minnst samanlögðum fjárhæðum skv. 1.–6. tölul. hér á eftir, en samtala þessi nefnist lágmarksgjaldþol félagsins, sbr. þó 34. gr.:

1. Hlutdeild áhættu- og söfnunarlíftrygginga án fjárfestingaráhættu skv. 1. tölul. 22. gr. er samtala þeirra fjárhæða sem koma út úr a-, b- og c-lið hér á eftir:
 - a. Reikna skal 4% af líftryggingaskuldinni í frumtryggingum samkvæmt reiknigrundvelli án frádráttar á hlut endurtryggjenda, en að viðbættri líftryggingaskuld vegna móttækinnna endurtrygginga líftrygginga. Sú fjárhæð er margfölduð með hlutfallinu milli líftryggingaskuldar að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingaskuldar eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,85.
 - b. Reikna skal 0,3% af samanlögðum þeim hluta líftryggingarfjárhæða vegna dánaráhættu sem líftryggingafélagið ber áhættu af gagnvart hinum líftryggðu í lok reikningsárs án frádráttar á hlut endurtryggjenda. Sú fjárhæð er margfölduð með hlutfallinu milli samanlagðra líftryggingarfjárhæða að frádregnum hlut endurtryggjenda og heildarlíftryggingarfjárhæða eins og hlutfallið var á næstliðnu reikningsári, en hlutfall þetta má þó aldrei vera lægra en 0,5. Sé um að ræða tímabundnar dánaráhættulíftryggingar með gildistíma í þrjú ár eða skemur skal stuðullinn í 1. másl. vera 0,1% í stað 0,3% og 0,15% sé gildistími lengri en þrjú ár en mest fimm ár.
 - c. Beita skal aðferð 32. gr. til þess að reikna gjaldþolskröfu vegna viðbótartrygginga sem falla undir f–h-lið 1. tölul. 22. gr.
2. Hlutdeild hjóna- og barnalíftrygginga skv. 2. tölul. 22. gr. er reiknuð eins og í 1. tölul. þessarar málsgreinar.
3. Hlutdeild áhættu- og söfnunarlíftrygginga með fjárfestingaráhættu skv. 3. tölul. 22. gr. er samtala fjárhæða samkvæmt eftirfarandi:
 - a. Ef líftryggingafélagið ber fjárfestingaráhættu skal reikna 4% af líftryggingaskuldinni í frumtryggingum skv. a-lið 1. tölul.
 - b. Ef kostnaðarluti iðgjalda er bundinn til að minnsta kosti fimm ára án þess að líftryggingafélagið beri fjárfestingaráhættu skal reikna 1% af líftryggingaskuldinni skv. a-lið 1. tölul.
 - c. Ef líftryggingafélagið ber ekki fjárfestingaráhættu og kostnaðarluti iðgjalda er ekki bundinn til að minnsta kosti fimm ára skal reikna 25% af skrifstofu- og stjórnunar-kostnaði við rekstur þeirrar starfsemi á síðasta reikningsári.
 - d. Vegna dánaráhættu skal reikna hlutfall líftryggingarfjárhæða skv. b-lið 1. tölul.
4. Hlutdeild varanlegra heilsutrygginga án uppsagnarréttar skv. 4. tölul. 22. gr. er samtala tveggja liða sem ákvarðast annars vegar af váttryggingaskuldinni, sbr. a-lið 1. tölul., og hins vegar af lágmarksgjaldþoli eins og það er reiknað skv. 32. gr. Þó má falla frá kröfu 2. tölul. 4. mgr. þeirrar greinar þegar um hópvátryggingar er að ræða.
5. Hlutdeild annarra líftrygginga skv. 5. tölul. 22. gr. í lágmarksgjaldþoli skal ákveðin með reglum sem Fjármálaeftirlitið setur.
6. Hlutdeild slysa- og sjúkratrygginga skv. 1.–2. tölul. 1. mgr. 21. gr. skal ákvörðuð skv. 32. gr.

Í reglugerð er heimilt að kveða á um hvernig tekið skuli tillit til hliðarstarfsemi skv. 13. gr. við útreikning á lágmarksgjaldþoli.

34. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 32. og 33. gr. skal lágmarksgjaldþol váttryggingafélags aldrei vera lægra en 3 milljónir evra. Stundi váttryggingafélagið eingöngu starfsemi skv. 1.–9. eða 16.–18. tölul. 1. mgr. 21. gr. má lágmarksgjaldþol ekki vera lægra en 2 milljónir evra.

Fyrir bundin endurtryggingafélög skal fjárhæð skv. 1. mgr. nema 1 milljón evra.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. skal lágmarksgjaldþol váttryggingafélags sem stundar starfsemi í frumtryggingum og endurtryggingum vera 3 milljónir evra sé eitt af eftirfarandi skilyrðum uppfyllt:

1. Hluttur endurtrygginga í iðgjöldum ársins sé minnst 10% af heildariðgjöldum ársins.
2. Iðgjöld ársins í endurtryggingum nemi minnst 50 milljónum evra.
3. Hluttur váttryggingaskuldar vegna endurtrygginga nemi minnst 10% af heildarváttryggingaskuld.

Fjárhæðir skv. 1.–3. mgr. skulu taka breytingum 31. desember ár hvert í samræmi við breytingar frá 20. mars ár hvert á samræmdri vísitölu neysluverðs í aðildarríkjum EES frá gildinu 111,2. Fjárhæðir skulu þó ekki breytast nemi hækkunin frá síðustu breytingu lægra hlutfalli en 5%.

Að minnsta kosti þriðjungur lágmarksgjaldþols, þó ekki lægri fjárhæð en segir í 1. mgr., skal myndaður af gjaldþolsliðum skv. 1.–5. tölul. 1. mgr. 31. gr. Einnig er heimilt að telja þar gjaldþolsliði skv. 7. tölul. 1. mgr. 31. gr. að fengnu samþykki Fjármálaeftirlitsins.

Við stofnun váttryggingafélags og meðan félag starfar á grundvelli framlagðrar áætlunar um starfsemina, sbr. 25. eða 76. gr., skal tilskilið lágmarksgjaldþol reiknað á grundvelli áætlunarinnar og endurskoðunar hennar ef forsendur hennar breytast.

35. gr.

Útjöfnunarsjóður vegna greiðsluváttrygginga, hvort sem er frum- eða endurtrygginga, svarar til þeirrar fjárhæðar sem lögð er til hliðar til að mæta sveiflum í tjónareynslu félagsins frá ári til árs svo og vegna óvissu um endanlegar bótafjárhæðir samanborið við mat þeirra við ákvörðun tjónaskuldarinnar hverju sinni. Óheimilt er að ráðstafa arði úr útjöfnunarsjóði.

Þegar bókfærð iðgjöld af frum- eða endurtryggingum í greiðsluváttryggingum nema meira en 4% af bókfærðum iðgjöldum félags samanlagt eða 2,5 milljónum evra eða meira, skal árlega gjaldfæra framlag til myndunar útjöfnunarsjóðs í þessum greinaflokk. Gjaldfærslan skal á hverju reikningsári nema 75% af rekstrarniðurstöðu þessara trygginga, þó aldrei meira en nemur 12% af bókfærðum iðgjöldum í greininni. Framlög skulu falla niður nemi útjöfnunarsjóður 150% bókfærðra iðgjalda eins og þau hafa hæst verið á einu ári á síðasta fimm ára tímabili.

36. gr.

Váttryggingaskuld.

Váttryggingaskuld skal metin þannig að hún samsvari óuppgerðum heildarskuldbindingum váttryggingafélags vegna gerðra váttryggingarsamninga. Í reglugerð um ársreikning og samstæðureikningsskil váttryggingafélaga skulu sett nánari ákvæði um mat váttryggingaskuldar.

Váttryggingafélag skal, auk þess að uppfylla á hverjum tíma gjaldþolsskilyrði samkvæmt lögum þessum, sjá til þess að á hverjum tíma séu fyrir hendi eignir, sérstaklega tilgreindar til jöfnunar váttryggingaskuld. Eignirnar skulu valdar með tilliti til öryggis, ávöxtunar og

markaðsaðstæðna og skal félagið tryggja fjölbreytni og dreifingu eignanna. Skal í hverju tilviki fyrir sig meta þá áhættu sem felst í þeim eignum sem ætlað er að mæta váttryggingaskuld og sérstaklega með tilliti til dreifingar þannig að vægi einstakra tegunda og eignaliða verði takmarkað. Taka skal tillit til þeirrar áhættu sem felst í fjárfestingu af tiltekinni tegund og takmarka fjárhæðir til jöfnunar váttryggingaskuld í samræmi við það.

Váttryggingaskuld í hlut endurtryggjenda skal byggjast á kröfum á endurtryggjendur aðildarríkis sem fengið hafa starfsleyfi í samræmi við lög þessi. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að fenginni umsókn váttryggingafélags að veita undanþágu frá þessu skilyrði og setja reglur sem tilgreina í hvaða tilvikum sú undanþága er veitt.

Sé eftir því leitað skal líftryggingafélag veita upplýsingar um grunn og aðferðir við útreikning líftryggingaskuldar, m.a. ágóðajöfnunarskuldar.

Setja skal nánari ákvæði í reglugerð um þær tegundir eigna sem telja má til jöfnunar váttryggingaskuld og útjöfnunarsjóði frumtryggingafélags, samsetningu þeirra og vægi.

37. gr.

Frumtryggingafélag skal velja eignir til jöfnunar váttryggingaskuld og útjöfnunarsjóði með tilliti til gengisáhættu þannig að dregið sé úr vægi hennar svo sem kostur er. Því er heimilt að ávaxta eignir á móti allt að 20% váttryggingaskuldbindinga, sem eru í tilteknum gjaldmiðli, í öðrum gjaldmiðli.

Endurtryggingafélag skal sjá til þess að á hverjum tíma séu fyrir hendi eignir, sérstaklega tilgreindar til jöfnunar váttryggingaskuld og útjöfnunarsjóði, sem valdar eru með hliðsjón af eftirfarandi reglum:

1. Eignirnar skulu valdar með hliðsjón af rekstri endurtryggingafélagsins, einkum er varðar eðli, fjárhæð og tímalengd áætlaðra tjónagreiðslna, og skulu tryggja nægilegt magn, gjaldfærni, öryggi, gæði, arðsemi og jöfnun fjárfestinga félagsins.
2. Endurtryggingafélagið skal tryggja að eignir séu fjölbreytilegar og hæfilega dreifðar sem gerir því kleift að bregðast með viðunandi hætti við breytingum á efnahagslegum aðstæðum, einkum þróun á fjármála- og fasteignamörkuðum og meiri háttar hamförum. Félagið skal meta áhrif óeðlilegra aðstæðna á markaði á eignir þess og dreifa eignum með það að markmiði að draga úr slíkum áhrifum.
3. Fjárfesting í eignum sem ekki eru skráðar á skipulegum fjármálamarkaði verður ávallt að vera innan varfærnismarka.
4. Fjárfesting í afleiðusamningum skal vera möguleg að því marki sem þeir geta dregið úr fjárfestingaráhættu eða stuðlað að hagkvæmri stýringu váttryggingastofns. Þá skal meta á varfærnisgrundvelli, með hliðsjón af eignunum sem liggja til grundvallar, og fella inn í matið á eignum félagsins. Félagið skal einnig forðast að taka mikla áhættu gagnvart einum mótaðila og annarri afleiddri starfsemi.
5. Eignirnar skulu vera nægilega fjölbreytilegar þannig að ekki verði treyst óþarflega mikið á einhverja eina eign, útgefanda eða samstæðu félaga og áhætta safnist ekki fyrir í eignasafninu í heild. Fjárfestingar í eignum sem gefnar eru út af sama útgefanda, eða útgefendum sem tilheyra sömu samstæðu, skulu ekki leiða til þess að áhætta safnist fyrir í of miklum mæli hjá félaginu.

Fjármálaeftirlitið setur reglur um skilyrði þess að kröfur á félög með sérstakan tilgang geti talist sem eignir til jöfnunar váttryggingaskuld.

Váttryggingafélagi skal frjálst að ávaxta eignir sem ekki er þörf til jöfnunar váttryggingaskuld að teknu tilliti til varfærnisjórnarmíða og að uppfylltum skilyrðum um fullnægjandi gjaldþol félagsins.

Stundi váttryggingafélag bæði frumtrygginga- og endurtryggingastarfsemi og uppfylli það eitt af skilyrðum 3. mgr. 34. gr. skulu ákvæði 2. mgr. gilda varðandi eignir til jöfnunar váttryggingaskuld í endurtryggingastarfsemi. Halda skal þeim eignum aðskildum frá eignum til jöfnunar váttryggingaskuld í frumtryggingum og er óheimilt að færa eignir á milli.

38. gr.

Stjórn váttryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal sjá til þess að félagið hafi yfir að ráða nægilegri sérþekkingu til þess að meta og reikna út váttryggingaskuld félagsins og til að sjá um tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Fjármálaeftirlitið getur gert kröfu um að aðili með sérfræðikunnáttu á því sviði verði ráðinn að váttryggingafélagi telji það slíka þekkingu ekki í nægilegum mæli fyrir hendi hjá félaginu.

39. gr.

Líftryggingafélag skal tryggja sér þjónustu tryggingastærðfræðings, eða sérfræðings með sambærilega þekkingu, sem hefur á hendi nauðsynlega tryggingatæknilega útreikninga og athuganir fyrir félagið. Sá einn má taka að sér slíkt starf fyrir líftryggingafélag sem hlotið hefur viðurkenningu Fjármálaeftirlitsins.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags skal reikna út váttryggingaskuld (líftryggingaskuld) félagsins. Hann skal fylgjast með því að farið sé eftir reiknigrundvelli iðgjalda, iðgjaldasjóðs og ágóðaúthlutunar og að fylgt sé settum reglum um ákvörðun endurkaupsverðs og fjárhæða gjaldfrjálsra líftrygginga. Sama gildir um sjúkra- og heilsutryggingar sem reknar eru samkvæmt tæknilegum grundvelli.

Tryggingastærðfræðingur líftryggingafélags getur krafist allra gagna og upplýsinga af félaginu til að hann geti innt starf sitt af hendi. Hann getur krafist þess að stjórnin sé kölluð saman og hefur að jafnaði rétt til þess að vera viðstaddur og tjá sig á fundum stjórnarinnar. Sé hann ekki sammála ákvörðun stjórnar hefur hann rétt til að láta skrá álit sitt í gerðabók félagsins.

Komist tryggingastærðfræðingur að því í starfi sínu að líftryggingafélag, sem hann starfar fyrir, fari ekki eftir settum reglum varðandi framangreind atriði skal hann tafarlaust tilkynna það Fjármálaeftirlitinu. Fjármálaeftirlitið getur kafið tryggingastærðfræðing líftryggingafélags um þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru vegna eftirlits með iðgjaldagrundvelli, líftryggingaskuld og fjárhagsstöðu líftryggingafélags.

40. gr.

Váttryggingafélag skal á hverjum tíma hafa yfirsýn yfir þær eignir sem eru til jöfnunar váttryggingaskuld og útjöfnunarsjóði. Við gerð fjárfestingarstefnu og mótun innra eftirlits og áhættustýringar skal fylgja ákvæðum 36. og 37. gr. Upplýsingar um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld skulu ársfjórðungslega sendar Fjármálaeftirlitinu og á öðrum tíma ef Fjármálaeftirlitið telur ástæðu til.

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. getur Fjármálaeftirlitið ákveðið að upplýsingar váttryggingafélags um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld séu að jafnaði sendar því árlega ef gjaldþol félagsins er verulega umfram lágmarksgjaldþol og starfsemi félagsins er takmörkuð við sérhæfða váttryggingastarfsemi.

VI. KAFLI
Eignaraðild.
 41. gr.
Eignaraðild.

Aðili sem hyggst eignast, einn sér eða í samstarfi við aðra, virkan eignarhlut í váttryggingafélagi skal tilkynna Fjármálaeftirlitinu fyrir fram um áform sín. Hið sama á við hyggist aðili, einn sér eða í samstarfi við aðra, auka svo við eignarhlut sinn að virkur eignarhlutur fari yfir 20%, 25%, 33% eða 50% eða nemi svo stórum hluta að váttryggingafélag verði talið dótturfyrirtæki hans.

Í skriflegri tilkynningu til Fjármálaeftirlitsins skulu fylgja upplýsingar um eftirfarandi:

1. Nafn og heimili þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut.
2. Nafn þess váttryggingafélags sem fyrirhugað er að fjárfesta í.
3. Stærð þess hlutar eða atkvæðisréttar sem fyrirhugað er að fjárfesta í.
4. Áform um breytingar á verkefnum váttryggingafélags.
5. Fjármögnun fjárfestingarinnar.
6. Fjárhagsstöðu þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut.
7. Fyrirhuguð viðskiptatengsl þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut við hlutaðeigandi váttryggingafélag.
8. Reynslu þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut af fjármálastarfsemi.
9. Eignarhald, stjórnarsetu eða aðra þátttöku þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut í starfsemi lögaðila.
10. Refsingar sem sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut hefur verið dæmdur til að sæta og hvort viðkomandi sæti opinberri rannsókn.
11. Náin tengsl þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut við aðra lögaðila.

Eigi síðar en tveimur virkum dögum eftir móttöku tilkynningar skal Fjármálaeftirlitið staðfesta móttöku hennar. Telji Fjármálaeftirlitið að afla þurfi ítarlegri upplýsinga en þeirra sem upp eru taldar í 2. mgr. frá þeim sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut getur það krafð viðkomandi um þær. Slík krafa skal sett fram eigi síðar en fimmtíu dögum eftir móttöku tilkynningar. Fjármálaeftirlitið hefur sextíu daga til þess að meta hvort það telur þann sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut hæfan til að fara með eignarhlutinn. Sé óskað eftir viðbótarupplýsingum frá viðkomandi, sbr. 2. málsl. þessarar málsgreinar, bætist bið eftir upplýsingunum við þann dagafjölda, þó ekki umfram tuttugu virka daga.

Sé sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut lögaðili skulu upplýsingar skv. 2. mgr. eiga við um lögaðilann sjálfan, stjórnarmenn hans, framkvæmdastjóra og þá einstaklinga og lögaðila sem eiga virkan eignarhlut í lögaðilanum. Skal þá enn fremur upplýst um endurskoðanda lögaðilans. Skulu upplýsingarnar studdar gögnum eftir því sem það á við. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að veita undanþágur frá skilum á upplýsingum skv. 2. mgr. hafi lögaðili ekki tök á að afla þeirra eða ef sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut lýtur opinberu fjármálaeftirliti í öðru ríki og unnt er að afla sambærilegra upplýsinga frá eftirlitsstjórnvaldi þess ríkis.

Fjármálaeftirlitið leggur mat á hvort sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut sé hæfur til að eiga eignarhlutinn með tilliti til heilbrigðs og trausts reksturs váttryggingafélags. Við mat á hæfi viðkomandi skal m.a. höfð hliðsjón af eftirfarandi:

1. Orðspori þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut.
2. Orðspori og reynslu þess sem kemur til með að veita váttryggingafélaginu forstöðu komi til hinnar fyrirhuguðu kaupa eða aukningar eignarhlutar.

3. Fjárhagslegu bolmagni þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut í vátryggingafélaginu, einkum með tilliti til þess reksturs sem vátryggingafélagið hefur með höndum.
4. Hvort eignarhald þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut skapar hættu á hagsmunaárekstrum á fjármálamarkaði.
5. Stærð þess hlutar eða atkvæðisréttar sem sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut hyggst fjárfesta í.
6. Hvort ætla megi að eignarhald þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut muni torvelda eftirlit með hlutaðeigandi vátryggingafélagi. Við mat á því skal m.a. horft til fyrri samskipta þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut við Fjármálaeftirlitið eða önnur stjórnvöld, til þess hvort náin tengsl þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut við einstaklinga eða lögaðila geta að mati Fjármálaeftirlitsins hindrað það í eðlilegum eftirlitsaðgerðum og hvort lög og reglur, sem gilda um þann sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut, hindra eðlilegt eftirlit.
7. Hvort ætla megi að eignarhald þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut muni leiða til peningþvættis eða fjármögnunar hryðjuverka eða geti aukið líkur á að slíkt athæfi verði látið viðgangast innan hlutaðeigandi vátryggingafélags.
8. Hvort sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut hefur gefið Fjármálaeftirlitinu umbeðnar upplýsingar ásamt fylgigögnum og þær upplýsingar hafa reynst réttar.
9. Refsingum sem sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut hefur verið dæmdur til að sæta og hvort viðkomandi sæti opinberri rannsókn.

Telji Fjármálaeftirlitið þann sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut ekki hæfan til þess að fara með eignarhlutinn skal það tilkynna viðkomandi um það. Fjármálaeftirlitið skal rökstyðja niðurstöðu sína fyrir viðkomandi. Telji Fjármálaeftirlitið vafa leika á hæfi þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut er því þó heimilt að setja skilyrði fyrir því að viðkomandi fjárfestingu sé ekki hafnað, m.a. að viðkomandi grípi til ráðstafana í því skyni að takmarka skaðleg áhrif af eignarhaldi hans, að eignarhaldið sé falið sérstöku eignarhaldsfélagi sem hafi ekki aðra starfsemi með höndum eða að hann tilnefni einstaklinga sem Fjármálaeftirlitið metur hæfa sem fulltrúa sína í stjórn. Skilyrði þessi skulu koma fram í staðfestingu Fjármálaeftirlitsins til þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut um að það setji sig ekki upp á móti fyrirhugaðri fjárfestingu.

Niðurstaða Fjármálaeftirlitsins skv. 6. mgr. skal vera skrifleg og tilkynnt þeim sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut eigi síðar en tveimur virkum dögum eftir að niðurstaðan lá fyrir. Liggi niðurstaða Fjármálaeftirlitsins ekki fyrir innan þess tímafrests sem kveðið er á um í 3. mgr. skal litið svo á að Fjármálaeftirlitið hafi ekki athugasemdir við fyrirætlanir þess sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut í hlutaðeigandi vátryggingafélagi. Setji Fjármálaeftirlitið skilyrði fyrir því að sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut megi fara með eignarhlutinn, sbr. 6. mgr., og þau koma fram í tilkynningu til hans, skal hann staðfesta að hann muni uppfylla skilyrði þess.

Hafi sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut eigi ráðist í þær fjárfestingar sem hann hafði tilkynnt Fjármálaeftirlitinu innan sex mánaða frá því að niðurstaða þess skv. 6. mgr. lá fyrir skal hann tilkynna því að nýju um fyrirhugaða fjárfestingu sína. Ákvæði 1.–7. mgr. gilda þá um þá tilkynningu og viðbrögð Fjármálaeftirlitsins við henni.

Ef sá sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut er vátryggingafélag eða fjármála-fyrirtæki með starfsleyfi í öðru aðildarríki eða móðurfélag slíks aðila eða einstaklingur eða lögaðili sem hefur yfirráð yfir slíkum aðila, og ef félagið sem þessi aðili hyggst öðlast virkan eignarhlut í yrði dótturfélag hans eða lyti yfirráðum hans í kjölfar öflunar þessa eignarhlutar,

skal Fjármálaeftirlitið hafa samráð við viðeigandi eftirlitsstjórnvöld í samræmi við 18. gr., áður en niðurstaða þess skv. 6. mgr. er kunngerð.

Nú tilkynnir aðili sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut Fjármálaeftirlitinu ekki um fyrirhuguð kaup sín eða aukningu á virkum eignarhlut, þrátt fyrir að honum sé það skylt skv. 1. mgr., og fellur þá niður atkvæðisréttur sem fylgir þeim hlutum sem eru umfram það sem hann átti áður. Getur Fjármálaeftirlitið krafist þess að hlutaðeigandi sendi inn tilkynningu í samræmi við ákvæði 2. mgr. Um málsmeðferð fer að öðru leyti samkvæmt 3.–6. mgr. Geri Fjármálaeftirlitið ekki athugasemdir við að viðkomandi aðili eignist eða auki við virkan eignarhlut öðlast hann atkvæðisrétt í samræmi við eignarhluta sinn. Berist tilkynning hlutaðeigandi ekki innan fjögurra vikna frá því að Fjármálaeftirlitið krafðist tilkynningar getur það krafist þess að hann selji þann hluta eignarhlutarins sem er umfram það sem hann átti áður. Skal Fjármálaeftirlitið setja tímamörk í því skyni og skal fresturinn ekki vera skemmri en tveir mánuðir. Sé hlutur ekki seldur á tilskildum tíma er Fjármálaeftirlitinu heimilt að beita aðila dagsektum samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Eignist aðili eða auki við virkan eignarhlut þrátt fyrir að Fjármálaeftirlitið hafi komist að þeirri niðurstöðu að hann sé ekki hæfur til að eignast eða auka við hlut sinn fellur niður atkvæðisréttur aðila umfram lágmark þess hlutar sem telst virkur eignarhlutur. Viðkomandi aðila er skylt að selja þann hluta eignarhlutarins sem er umfram leyfileg mörk og niðurstaða Fjármálaeftirlitsins tók til. Skal Fjármálaeftirlitið setja tímamörk í því skyni og skal fresturinn ekki vera skemmri en tveir mánuðir. Sé hlutur ekki seldur á tilskildum tíma er Fjármálaeftirlitinu heimilt að beita aðila dagsektum samkvæmt lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Aðili öðlast fyrri atkvæðisrétt að sölu lokinni.

Kaup á virkum eignarhlut koma ekki til framkvæmda gagnvart váttryggingafélaginu sem um ræðir fyrr en niðurstaða Fjármálaeftirlitsins, sbr. 6. mgr., liggur fyrir. Á meðan Fjármálaeftirlitið hefur ekki tilkynnt um niðurstöðu sína, eða tímafrestur skv. 3. mgr. er ekki liðinn, er þeim sem hyggst eignast eða auka við virkan eignarhlut óheimilt að taka þátt í ákvörðunum um grundvallarbreytingar á fjárhagslegri stöðu, eignauppbyggingu, rekstri, starfsemi og innri starfsreglum nema að fengnu sérstöku samþykki Fjármálaeftirlitsins.

Hyggist eigandi virks eignarhlutar draga svo úr hlutafjáreign sinni eða atkvæðisrétti að hann eigi ekki virkan eignarhlut eftir það skal hann tilkynna það Fjármálaeftirlitinu fyrir fram og einnig hver eignarhlutur hans muni verða. Fari eignarhluturinn niður fyrir 20%, 25%, 33%, 50% eða svo mikið að váttryggingafélagið hættir að vera dótturfyrirtæki hlutaðeigandi skal það einnig tilkynnt. Sama á við ef hlutfallslegur eignarhlutur eða atkvæðisréttur rýrnar vegna hlutafjárakningar.

Þegar hlutafjáreign í váttryggingafélagi fer yfir eða undir þau mörk sem tilgreind eru í 1. mgr. skal stjórn þess tilkynna Fjármálaeftirlitinu um það án ástæðulauss dráttar.

Fjármálaeftirlitið getur krafist hvers konar gagna og upplýsinga frá einstaklingum eða lögaðilum sem eiga eða fara með eignarhlut í váttryggingafélagi í því skyni að meta hvort þeir teljast hæfir til að fara með virkan eignarhlut samkvæmt þessari grein. Fjármálaeftirlitið getur krafist sömu upplýsinga frá einstaklingum eða lögaðilum sem hafa selt eignarhlut eða haft milligöngu um viðskipti með eignarhlut. Lagaákvæði um þagnarskyldu takmarka ekki skyldu til þess að veita upplýsingar og aðgang að gögnum.

Eigi sjaldnar en einu sinni á ári skal váttryggingafélag tilkynna Fjármálaeftirlitinu um þá hluthafa sem eiga virkan eignarhlut í því og um hlutafjáreign hvers þeirra.

Ákvæði þessarar greinar gilda um nán tengsl eftir því sem við getur átt. Ekki má mynda nán tengsl nema sýnt sé að þau hindri ekki eftirlit með starfsemi félagsins.

42. gr.

Sé aðila sem á virkan eignarhlut í váttryggingafélagi svo farið eða fari hann þannig með hlut sinn að skaði heilbrigðan og traustan rekstur þess að mati Fjármálaeftirlitsins getur það gripið til eftirfarandi ráðstafana:

1. Ákveðið að þeim hlut fylgi ekki atkvæðisréttur.
2. Lagt fyrir hlutaðeigandi váttryggingafélag að grípa til ráðstafana sem draga úr skaðlegum áhrifum hluthafans.
3. Lagt fyrir félagsstjórn hlutaðeigandi váttryggingafélags að boða til hluthafafundar þar sem háttsemi hluthafans skal tekin fyrir. Skal fulltrúa Fjármálaeftirlitsins heimilt að sækja fundinn og taka þar til máls.

Við mat á því hvort gripið skuli til ráðstafana skv. 1. mgr. skal m.a. höfð hliðsjón af þeim atvörðum sem greinir í 4. mgr. 41. gr. Að auki skal höfð sérstök hliðsjón af því hvort staða eða háttsemi viðkomandi aðila sé til þess fallin að rýra traust almennings á hlutaðeigandi váttryggingafélagi verði hún opinber.

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að grípa í senn til fleiri en einnar af þeim ráðstöfunum sem tilgreindar eru í 1. mgr. þyki það nauðsynlegt.

Telji Fjármálaeftirlitið að nán tengsl hindri eftirlit með starfsemi váttryggingafélags skal það fara fram á að tengslin verði strax rofin, nema það telji aðrar ráðstafanir fullnægjandi.

43. gr.

Váttryggingafélag má sjálft aldrei eiga meira en 10% eigin hlutafjár. Atkvæðisréttur fylgir ekki hlutabréfum sem váttryggingafélag á sjálft.

Megi greiða nýja hluti með skuldajöfnuði eða á annan hátt en með reiðufé við hækkun hlutafjár skulu reglur þar að lútandi koma fram í ákvörðun hluthafafundar um hækkunina og gildir ákvæði 16. gr. eftir því sem við getur átt. Ákvörðun um að innborgun nýrra hluta geti farið fram með skuldajöfnuði skal hljóta samþykki Fjármálaeftirlitsins.

Allar ákvarðanir um lækkan hlutafjár í váttryggingafélagi skulu háðar samþykki Fjármálaeftirlitsins.

VII. KAFLI

Stjórn. Endurskoðun og reikningsskil.

44. gr.

Stjórn.

Í váttryggingafélagi, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, skal stjórn kjörin á aðalfundi samkvæmt ákvæðum samþykktá félagsins og vera skipuð þremur mönnum hið fæsta. Stjórnin hefur almennt eftirlit með því að starfsemi félagsins fari að lögum og samþykktum, þar á meðal eftirlit með bókhaldi og ráðstöfun fjármuna félagsins. Stjórnin ber ásamt framkvæmdastjóra ábyrgð á því að skipulag félagsins og innra eftirlit sé fullnægjandi og á því að félagið geti lagt fram upplýsingar sem þörf er á til eftirlits með því. Fjármálaeftirlitið getur sett almennar reglur um fyrirkomulag innra eftirlits í váttryggingafélögum.

Stjórnarmenn og framkvæmdastjórnar skulu vera búsettir hér á landi, eða í öðru aðildarríki, vera lögráða og hafa óflekkað mannorð og mega ekki á síðustu fimm árum hafa verið úrskurðaðir gjaldþrota eða í tengslum við atvinnurekstur hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum, samkeppnislögum, lögum um hlutafélög, lögum um einkahlutafélög, lögum um bókhald, lögum um ársreikninga, lögum um gjaldþrotaskipti o.fl. og ákvæðum laga um greiðslu opinberra gjalda, svo og sérlögum sem gilda um aðila sem lúta opinberu eftirliti með fjármálastarfsemi. Þá mega stjórnarmenn ekki eiga sæti í stjórn annars

vátryggingafélags eða aðila tengdra því né vera starfsmenn, lögmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar annars vátryggingafélags eða tengdra félaga. Til viðbótar framan- greindum skilyrðum skulu stjórnarmenn og framkvæmdastjórar búa yfir nægilegri þekkingu og starfsreynslu til að geta gegnt stöðu sinni á tilhlýðilegan hátt. Þeir mega ekki hafa sýnt af sér háttsemi sem gefur tilefni til að ætla að þeir misnoti aðstöðu sína eða skaði félagið. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að veita undanþágu frá búsetuskilyrðum enda sé meiri hluti stjórnar- manna búsettur hér á landi.

Þrátt fyrir ákvæði 2. mgr. getur stjórnarmaður vátryggingafélags, samkvæmt heimild Fjármálaeftirlitsins, tekið sæti í stjórn annars vátryggingafélags, fjármálafyrirtækis eða fjár- málasamsteypu ef um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag vátryggingafélagsins eða félag sem er dótturfélag eða hlutdeildarfélag félags með yfirráð í vátryggingafélaginu. Heimildin skal háð því að stjórnarsetan skapi ekki, að mati Fjármálaeftirlitsins, hættu á hagsmuna- árekstrum á fjármálamarkaði. Í þessu sambandi skal m.a. horft til eignarhalds aðila og tengsla félagsins sem um ræðir við aðra aðila á fjármálamarkaði svo og hvort tengslin geti skaðað heilbrigðan og traustan rekstur vátryggingafélags.

Stjórnin boðar til aðalfunda. Sé ekki boðað til aðalfundar sem halda skal í samræmi við lög, samþykktir eða ákvörðun aðalfundar boðar Fjármálaeftirlitið til hans að kröfu stjórnar- manns, framkvæmdastjóra, endurskoðanda eða aðila sem atkvæðisbær er á aðalfundi. Fjár- málaeftirlitið tilnefnir fundarstjóra og skal stjórnin afhenda honum skrá yfir þá sem at- kvæðisbærir eru, gerðabók aðalfunda og endurskoðunarbók. Félagið greiðir kostnað við aðal- fundinn.

Fái stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar þóknun eða aðrar tekjur af vátryggingum, sem félagið yfirtekur eða lætur af hendi, vegna þátttöku í umboðs- eða miðlunarstarfsemi eða vegna fjárhagslegra hagsmuna í slíkri starfsemi skal Fjármálaeftirlitinu send tilkynning þar að lútandi.

Stjórn móðurfélags ber að tilkynna Fjármálaeftirlitinu þegar mynduð er félagasamstæða og vátryggingafélag öðlast yfirráð í öðru félagi. Einnig skal tilkynna verulegar breytingar á skipulagi samstæðu þegar þær ganga í gildi.

Stjórn vátryggingafélags skal setja verklagsreglur um verðbréfavíðskipti félagsins, stjórn- ar þess og starfsmanna.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu án tafar gera Fjármálaeftirlitinu viðvart hafi þeir vitn- eskju um málefni sem hafa úrslitáþýðingu fyrir áframhaldandi starfsemi félagsins.

45. gr.

Ársreikning skal semja fyrir hvert reikningsár. Ársreikningur skal hafa að geyma rekstrar- reikning, efnahagsreikning, skýringar og upplýsingar um liði utan efnahagsreiknings. Einnig skal semja skýrslu stjórnar sem ásamt ársreikningi myndar eina heild. Reikningsár vátrygg- ingafélags er almanaksárið. Ársreikningur skal gefa glögga mynd af fjárhagsstöðu og rekstr- arafkomu vátryggingafélags og skal gerður í samræmi við lög, reglur, góða reikningsskila- venju og viðeigandi alþjóðasamninga og staðla.

Ársreikningur og skýrsla stjórnar skulu undirrituð af stjórn og framkvæmdastjóra. Hafi stjórnarmaður eða framkvæmdastjóri mótbárur fram að færa skal viðkomandi undirrita með fyrirvara og gera grein fyrir því í skýrslu stjórnar hvað felst í fyrirvaranum.

Ársreikningur ásamt skýrslu stjórnar skal liggja frammi til afhendingar á afgreiðslustað vátryggingafélags eftir samþykkt hans á aðalfundi.

Ef ársreikningur vátryggingafélags er ekki í samræmi við lög og reglugerðir, góða reikn- ingsskilavenju og viðeigandi alþjóðasamninga og staðla eða samþykktir félagsins getur Fjár-

málaeftirlitið krafist breytinga á reikningnum og að hann verði tekinn á ný til umfjöllunar á félagsfundi og skal félaginu þá settur hæfilegur frestur. Fjármálaeftirlitið skal birta opinberlega meginniðurstöður ársreiknings.

Heimilt er að kveða nánar á um form og innihald ársreiknings og um samstæðureikningsskil í reglugerð.

46. gr.

Endurskoðun og reikningsskil.

Ársreikningur váttryggingafélags skal endurskoðaður af löggiltum endurskoðanda. Aðalfundur kýs endurskoðendur í samræmi við samþykktir félags. Sé váttryggingafélagið hluti félagsamstæðu skal löggiltur endurskoðandi vera sameiginlegur fyrir samstæðuna í heild. Ef um er að ræða félag af því tagi sem getið er í 2. mgr. 13. gr. getur Fjármálaeftirlitið gert kröfu um að a.m.k. einn löggiltur endurskoðandi sé sameiginlegur fyrir öll félögin.

Endurskoðandi má ekki eiga sæti í stjórn, vera starfsmaður váttryggingafélags eða starfa í þágu þess að öðru en endurskoðun. Hann má ekki vera skuldugur félaginu, hvorki sem skuldari né ábyrgðarmaður, og sama gildir um maka hans.

Endurskoðendur félags eiga rétt á að sitja stjórnar- og félagsfundi í váttryggingafélagi og er skylt að mæta á aðalfundi æski stjórn eða atkvæðisbær maður þess.

47. gr.

Endurskoðandi skal endurskoða ársreikning váttryggingafélags í samræmi við góða endurskoðunarvenju. Hann skal með endurskoðun sinni komast að rökstuddri niðurstöðu um áreiðanleika þeirra upplýsinga sem ársreikningurinn veitir og ganga úr skugga um að ársreikningurinn sé gerður í samræmi við lög, reglur, góða reikningsskilavenju, samþykktir og viðeigandi alþjóðasamninga og staðla. Endurskoðandi skal árita ársreikning, greina frá niðurstöðum endurskoðunarinnar og láta í ljósi álit sitt. Telji endurskoðandi að skýrsla stjórnar hafi ekki að geyma þær upplýsingar sem ber að veita eða sé ekki í samræmi við ársreikninginn skal hann vekja athygli á þeim atriðum í áritun sinni sem hann telur eðlilegt og rétt að komi fram.

Endurskoðendum váttryggingafélags er skylt að veita Fjármálaeftirlitinu þær upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður endurskoðunar er það óskar. Þeim er einnig skylt að gera Fjármálaeftirlitinu tafarlaust viðvart fái þeir í starfi sínu fyrir félagið eða þá sem váttryggingafélagið er í nánnum tengslum við vitneskju um:

- a. líkleg brot á þeirri löggjöf sem gildir um starfsemi félagsins,
- b. málefni sem kunna að hafa úrslitabýðingu fyrir áframhaldandi starfsemi félagsins,
- c. athugasemdir eða fyrirvara í áritun á ársreikning.

Upplýsingar sem endurskoðandi veitir Fjármálaeftirlitinu samkvæmt ákvæðum þessarar greinar teljast ekki brot á lögbundinni eða samningsbundinni þagnarskyldu.

Birti félag eða samstæða félaga ársreikning opinberlega skal form og orðalag vera í samræmi við hinn áritaða og endurskoðaða ársreikning og með áritun löggilts endurskoðanda. Ef ársreikningur er birtur opinberlega í styttri útgáfu skal auk upplýsinga um fyrirvara við undirritun, ef einhverjir eru, einnig koma fram að um stytta útgáfu sé að ræða.

48. gr.

Váttryggingafélag sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi skal innan 10 daga frá undirritun og innan þriggja mánaða frá lokum reikningsárs senda Fjármálaeftirlitinu endurskoðaðan og undirritaðan ársreikning félagsins. Fjármálaeftirlitið skal setja nánari reglur um þau gögn

sem fylgja eiga ársreikningi um starfsemina og nauðsynleg eru til að unnt sé að framfylgja eftirliti í samræmi við lög þessi.

49. gr.

Reki váttryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, útibú eða veiti þjónustu erlendis skal það láta Fjármálaeftirlitinu í té upplýsingar um iðgjaldamagn, tjónakostnað og umboðslaun án frádráttar á hlut endurtryggjenda með skiptingu á einstök ríki og starfsemi þar sem útibú er rekið og þar sem þjónusta er veitt. Einnig skal skipting gerð eftir greinaflokkum samkvæmt nánari reglum sem Fjármálaeftirlitið setur. Upplýsingar þessar um starfsemi í aðildarríkjum skulu árlega sendar hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöldum gistiríkja.

Fjármálaeftirlitið skal afla hliðstæðra upplýsinga um starfsemi erlendra váttryggingafélaga aðildarríkja hérlendis frá eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja.

50. gr.

Einungis er heimilt að úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta reikningsárs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og óbundnu fé eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað, svo og það fé sem samkvæmt lögum og samþykktum skal lagt í sérstaka sjóði, enda sé ljóst að félagið uppfylli kröfur um tilskilið lágmarksgjaldþol, þess hafi verið gætt að leggja til hliðar nægilegt fé fyrir váttryggingaskuld félagsins, svo og að settum reglum um mat á eignum félagsins og fyrningu þeirra hafi verið fylgt.

VIII. KAFLI

Eftirlit.

51. gr.

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með þeim er reka starfsemi sem háð er ákvæðum laga þessara og útibúum erlendra váttryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi. Um eftirlitið fer samkvæmt lögum þessum og lögum um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi.

Telji Fjármálaeftirlitið að starfsemi samkvæmt lögum þessum sé stunduð án tilskilinna leyfa getur það krafist gagna og upplýsinga hjá viðkomandi aðilum sem nauðsynleg eru til að ganga úr skugga um hvort svo sé. Getur það krafist þess að slíkri starfsemi sé hætt þegar í stað. Jafnframt er því heimilt að birta opinberlega nöfn aðila sem taldir eru bjóða þjónustu án tilskilinna leyfa.

52. gr.

Fjármálaeftirlitið skal árlega kanna gjaldþol og lágmarksgjaldþol váttryggingafélaga á grundvelli ársreikninga fyrir næstliðið reikningsár og annarra nauðsynlegra gagna og upplýsinga um starfsemina. Einnig skal kanna aðlagð gjaldþol og lágmarksgjaldþol váttryggingafélaga og móðurfélaga þeirra ef við á. Fjármálaeftirlitið getur snúið sér til dóttur- og hlutdeildarfélaga váttryggingafélags, félaga sem hafa yfirráð yfir eða eiga hlutdeild í váttryggingafélaginu og til dóttur- og hlutdeildarfélaga þeirra félaga til að afla nauðsynlegra gagna hafi váttryggingafélagið sjálft ekki staðið Fjármálaeftirlitinu skil á þeim. Viðkomandi fyrirtæki skal þegar verða við beiðni um slík gögn. Einu gildir hvort eignaraðild er bein eða óbein. Gögnin má sannreyna með athugun á staðnum, hjá váttryggingafélaginu sjálfu eða öðrum félögum í sömu félagasamstæðu. Fjármálaeftirlitið getur á grundvelli niðurstöðu könnunar sinnar lækkað gjaldþolsliði frá mati váttryggingafélags, einkum þegar markaðsverð þeirra hefur lækkað eða er óvissu undirorpið. Einnig má draga úr áhrifum endurtrygginga við útreikning lágmarksgjaldþols skv. 32. og 33. gr. hafi orðið veruleg breyting á endurtrygg-

ingarvernd frá því tímabili sem útreikningur lágmarksgjaldþols miðast við, eða ef óveruleg váttryggingaráhætta er flutt til endurtryggjenda. Fjármálaeftirlitið metur hvort skilyrði 31.–34. gr., eftir því sem við á, séu uppfyllt. Að teknu tilliti til 32.–34. gr. er Fjármálaeftirlitinu heimilt að gera kröfu um hærra lágmarksgjaldþol í sérstökum tilvikum þegar það telur að hagsmunum váttryggingartaka sé stefnt í hættu vegna versnandi fjárhagsstöðu félagsins eða eigenda að virkum eignarhlut í því. Hafi Fjármálaeftirlitið athugasemdir fram að færa skal það tilkynnt félaginu. Sé nauðsynlegt að grípa til sérstakra ráðstafana vegna þessa eiga ákvæði XII. kafla við.

Fjármálaeftirlitið leggur árlega mat á váttryggingaskuld váttryggingafélaga, þar á meðal hvort tekið sé á fullnægjandi hátt tillit til óvissu í mati með nauðsynlegu álagi og að skilyrðum um það sem lagt er fram til jöfnunar váttryggingaskuldinni sé fullnægt, sbr. 36. og 37. gr. Váttryggingafélög skulu í gögnum til Fjármálaeftirlitsins með ársreikningi gera grein fyrir því hvernig váttryggingaskuldin er ákveðin og hvaða eignir eru tilgreindar til að mæta henni. Fjármálaeftirlitið getur sett reglur um mat á váttryggingaskuldinni og hvaða gögn skuli fylgja í því sambandi, auk ársreiknings.

Fjármálaeftirlitið fylgist með viðskiptum váttryggingafélags við dóttur- og hlutdeildarfélög þess, félög sem hafa yfirráð yfir eða eiga hlutdeild í váttryggingafélaginu og við önnur dóttur- og hlutdeildarfélög þeirra félaga. Jafnframt skal Fjármálaeftirlitið fylgjast með viðskiptum váttryggingafélags við einstaklinga sem eiga 20% hlut eða stærrí í framangreindum félögum. Sérstaklega skal fylgjast með lánnum, ábyrgðum og liðum utan efnahagsreiknings, efnahagsliðum sem myndað geta hluta af gjaldþoli, fjárfestingum, endurtryggingaviðskiptum og samningum um kostnaðarskiptingu.

Árlega skulu váttryggingafélög skila Fjármálaeftirlitinu skýrslu um slík viðskipti eftir nánari ákvörðun þess. Séu viðskiptin við fyrirtæki eða einstaklinga í öðrum ríkjum fer um samstarf eftirlitsstjórnvalda eftir alþjóðasamningum sem Ísland er aðili að og samstarfssamningum sem Fjármálaeftirlitið gerir á grundvelli þeirra.

Færi váttryggingafélag bókhald sitt í erlendri mynt skal það senda Fjármálaeftirlitinu upplýsingar um fjárhagsleg atriði, sbr. 48. gr., umreiknaðar í innlenda mynt.

Fjármálaeftirlitið getur krafist hvers konar gagna og upplýsinga frá dótturfyrirtækjum eða hlutdeildarfyrirtækjum eða öðrum aðilum sem teljast í nánnum tengslum við váttryggingafélag, enda telji Fjármálaeftirlitið upplýsingarnar nauðsynlegar í eftirliti sínu með váttryggingafélaginu.

53. gr.

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með að fjármálasamsteypur fari að ákvæðum laga þessara. Fjármálaeftirlitið setur nánari reglur um tilgreiningu á fjármálasamsteypum og eftirlit með þeim. Fjármálaeftirlitið getur og sett almennar reglur um tilhögun innra eftirlits í fjármálasamsteypum. Fjármálaeftirlitið getur að ósk eftirlitsstjórnvalda í öðru ríki staðreynt upplýsingar frá aðilum hér á landi sem falla undir eftirlit með fjármálasamsteypum. Viðkomandi eftirlitsstjórnvöldum er heimilt að taka þátt í vinnu við að staðreyna slíkar upplýsingar.

54. gr.

Fjármálaeftirlitið skal, eftir því sem kostur er, fylgjast með váttryggingaskilmálum sem í boði eru hér á landi og gæta þess að þeir séu í samræmi við lög sem hér gilda og góða viðskiptahætti. Telji Fjármálaeftirlitið að svo sé ekki skal það gera kröfu um að slíkum ákvæðum verði breytt eða þau verði afnumin. Skyllt er að senda Fjármálaeftirlitinu skilmála lögboðinna váttrygginga, svo og breytingar á þeim áður en þeir eru boðnir á váttryggingamarkaði.

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með iðgjaldagrundvelli váttrygginga með það fyrir augum að iðgjöld, sem í boði eru hér á landi, séu í samræmi við þá áhættu sem í váttryggingum felst og eðlilegan rekstrarkostnað. Fullnægjandi gögn um reiknigrundvöll líftrygginga og heilsu-trygginga, svo og breytingar á þeim, skulu send Fjármálaeftirlitinu áður en þessir greina-flokkar eru boðnir á váttryggingamarkaði.

Félög sem fá starfsleyfi skv. 63. gr. skulu senda Fjármálaeftirlitinu upplýsingar skv. 1. og 2. mgr., auk skilmála og iðgjaldagrundvallar annarra váttryggingagreina.

Fjármálaeftirlitið hefur eftirlit með viðskiptaháttum váttryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi, sölustarfsemi þeirra og tjónsuppgjöri. Einnig skal Fjármálaeftirlitið hafa eftirlit með rekstrarfyrirkomulagi, bókhaldi, innra eftirliti og áhættustýringu váttryggingafélaga. Fjármálaeftirlitið skal gera þær kannanir sem það telur nauðsynlegar í þessu efni hjá váttryggingafélögum. Það skal einnig að þessu leyti fylgjast með starfsemi váttryggingafélaga aðildarríkja sem á grundvelli starfsleyfis heimaríkis fá heimild til að bjóða váttryggingar hér á landi og koma á framfæri athugasemdum við hlutaðeigandi félag eða eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef með þarf til úrbóta vegna þess sem Fjármálaeftirlitið telur að úrskaiðis hafi farið.

55. gr.

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að birta opinberlega niðurstöður í málum og athugunum er varða ákvæði laga þessara, nema ef slík birting verður talin stefna hagsmunum fjármálamarkaðarins í hættu, varðar ekki hagsmuni hans sem slíks eða veldur hlutaðeigandi aðilum tjóni sem ekki er í eðlilegu samræmi við það brot sem um ræðir. Fjármálaeftirlitið skal birta opinberlega þá stefnu sem eftirlitið fylgir við framkvæmd slíkrar birtingar.

IX. KAFLI

Starfsemi erlendra váttryggingafélaga hér á landi.

56. gr.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvalda geta stofnsett útibú hér á landi enda sé þeim heimilt að reka váttryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum váttrygginga og váttryggingagreinum í heimaríki sínu.

Óski frumtryggingafélag eftir að stofna útibú hér á landi, sbr. 8. gr., skal Fjármálaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Áætlunar um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins hér á landi og staðfestingar þess að félagið hafi starfsleyfi í þeim greinaflokkum og váttryggingagreinum sem fyrirhugað er að reka hér á landi.
2. Heimilisfangs útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur og gagna er aflað um starfsemina og öll gögn eru send til.
3. Nafns skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og kemur fram fyrir þess hönd gagnvart dómstólum hér á landi.
4. Staðfestingar á aðild að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. og á þátttöku í starfsemi tjónsuppgjörsmiðstöðvar og upplýsingamiðstöðvar samkvæmt umferðarlögum sé sótt um leyfi skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr. Jafnframt skal upplýst um tjónsuppgjörfulltrúa í hverju aðildarríki utan Íslands.
5. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt og athugasemda vegna fyrirhugaðrar starfsemi ef einhverjar eru.

6. Vátryggingaskilmála lögboðinna vátrygginga sem útibúið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Áður en útibú frumtryggingafélags hefur starfsemi hér á landi skal Fjármálaeftirlitið upplýsa eftirlitsstjórnvöld heimaríkis um almenn skilyrði ef einhver eru sem um vátrygginga-starfsemi útibúsins eiga að gilda hér á landi og um ákvæði er varða almannaheill.

Fjármálaeftirlitið skal innan tveggja mánaða frá því að framangreind gögn hafa borist tilkynna að félaginu sé heimilt að setja á stofn útibúið og má það að því búnu hefja starfsemi.

Allar breytingar varðandi liði 2. mgr. að 5. tölul. undanskildum skal félagið tilkynna Fjármálaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

57. gr.

Erlend vátryggingafélög með aðalstöðvar í aðildarríki sem hlotið hafa starfsleyfi eftirlitsstjórnvalda geta veitt þjónustu hér á landi án starfsstöðvar enda sé þeim heimilt að reka vátryggingastarfsemi í sömu greinaflokkum og vátryggingagreinum í heimaríki sínu.

Oski frumtryggingafélag eftir að veita þjónustu hér á landi án starfsstöðvar skal Fjármálaeftirlitið afla eftirfarandi upplýsinga og gagna hjá eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis:

1. Vottorðs eftirlitsstjórnvalda um að skilyrði um gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild séu uppfyllt.
2. Skrár yfir þá greinaflokka vátrygginga og vátryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrár yfir þær tegundir áhættu sem félagið hyggst vátryggja hér á landi.
4. Staðfestingar á aðild að Alþjóðlegum bifreiðatryggingum á Íslandi sf. og á þátttöku í starfsemi tjónsuppgjörsmiðstöðvar og upplýsingamiðstöðvar samkvæmt umferðarlögum sé sótt um leyfi skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr. Jafnframt skal upplýst um tjónsuppgjörfulltrúa í hverju aðildarríki utan Íslands.
5. Sýnishorna vátryggingaskilmála lögboðinna vátrygginga sem félagið hyggst reka hér á landi og þegar við á tæknilegs grundvallar líftrygginga og heilsutrygginga.

Félagið má veita þjónustu hér á landi þegar Fjármálaeftirlitið hefur tilkynnt að öll gögn skv. 2. mgr. hafi borist eftirlitinu.

Allar breytingar varðandi 2.–5. tölul. 2. mgr. skal félagið tilkynna Fjármálaeftirlitinu með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

Félag, sem veitir þjónustu án starfsstöðvar skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr., skal sjá til þess að þeir sem kröfu eiga á bótum vegna tjóns hér á landi séu ekki lakar settir en aðrir vegna þess að starfsstöð er ekki fyrir hendi. Fulltrúi skv. 4. tölul. 2. mgr. skal afla allra nauðsynlegra gagna vegna tjóns og hafa allar heimildir til að greiða bætur og koma fram fyrir hönd félagsins hér á landi. Honum skal einnig skylt að veita lögbærum aðilum hér á landi upplýsingar um hvort lögmæltar ökutækjatryggingar séu fyrir hendi og um gildistíma.

58. gr.

Eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eða fulltrúum sem þau tilnefna er heimilt, eftir að hafa tilkynnt það Fjármálaeftirlitinu, að gera vettvangskannanir hjá vátryggingafélögum sem þau hafa veitt starfsleyfi og hér reka starfsemi og sem nauðsynlegar eru til þess að unnt sé að framfylgja lögmæltu eftirliti með starfsemi útibúa aðildarríkja hér á landi. Fjármálaeftirlitið hefur heimild til að taka þátt í þessum könnunum. Kostnaður vegna þessa greiðist af eftirlitsstjórnvöldum heimaríkis.

59. gr.

Fjármálaeftirlitið skal veita eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi heimaríkja upplýsingar um starfsemi útibúa hér á landi til að þau geti lagt heildarmat á gjaldþol váttryggingafélaga sem hér starfa og eru undir eftirliti þeirra.

Fjármálaeftirlitið getur gripið til allra ráðstafana sem nauðsynlegar eru til að tryggja hagsmuni váttryggingartaka og váttryggðra uppfylli félagið ekki tilskilin skilyrði um gjaldþol eða váttryggingaskuldina. Það skal, þegar þörf krefur, gera ráðstafanir til að banna félaginu frjálsa ráðstöfun eigna sem er að finna hér á landi eða takmarka hana í samræmi við ákvæði gildandi laga þar að lútandi að höfðu samráði við eftirlitsstjórnvöld heimaríkis ef kostur er.

Fjármálaeftirlitið getur bannað erlendu váttryggingafélagi sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu að starfa áfram ef það með grófum hætti og ítrekað brýtur ákvæði laga þessara eða reglugerða settra samkvæmt þeim eða ákvæði annarra laga sem eiga við um fjármálastarfsemi og ekki hefur verið unnt með kröfum eða aðgerðum samkvæmt þessum lögum að fá úr því bætt sem úrskæðis hefur farið.

60. gr.

Óski váttryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, eftir því að flytja váttryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem hefur starfsstöð á Evrópska efnahagssvæðinu geta eftirlitsstjórnvöld heimaríkis hins fyrrnefnda heimilað flutning stofnsins að fenginni staðfestingu eftirlitsstjórnvalda heimaríkis hins síðarnefnda um að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að lokinni yfirtöku stofnsins og að höfðu samráði við Fjármálaeftirlitið. Þegar váttryggingaráhættan er hér á landi þarf ávallt samþykki Fjármálaeftirlitsins til að flutningurinn geti átt sér stað. Ákvæði 2. mgr. 72. gr. gilda um opinberar tilkynningar vegna váttryggingastofns sem fluttur er þegar váttryggingaráhættan er hér.

Um réttindi og skyldur váttryggingartaka, váttryggðra og annarra samkvæmt váttryggingasamningum frumtryggingafélaga fer skv. 4. mgr. 72. gr.

Fjármálaeftirlitið skal láta í té álit sitt innan þriggja mánaða frá því að beiðni um flutninginn barst, ella skal litið svo á að afstaða þess til flutningsins sé jákvæð.

61. gr.

Afturkalli eftirlitsstjórnvöld heimaríkis starfsleyfi félags sem hefur útibú eða veitir þjónustu hér á landi skal Fjármálaeftirlitið að fenginni tilkynningu þar um gera viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til frekari váttryggingasamninga hér á landi. Skal haft samstarf við hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld í því skyni að tryggja hagsmuni váttryggingartaka og váttryggðra svo sem kostur er og eiga ákvæði 59. gr. við um takmörkun eða bann við frjálsri ráðstöfun eigna þegar nauðsyn krefur.

62. gr.

Váttryggingafélag, sem hér rekur útibú eða veitir þjónustu, skal tilkynna til váttryggingafélagaskrár allar breytingar á þeim atriðum sem kveðið er á um í 30. gr. og við geta átt. Sé gerð ný rekstraráætlun skv. 25. gr. skal hún einnig send.

Fjármálaeftirlitið getur gert kröfu um að öll gögn, sem ber að senda eftirlitinu vegna starfseminnar hér á landi, séu á íslensku í þýðingu löggilts skjalabyðanda.

63. gr.

Erlend váttryggingafélög hér á landi með aðalstöðvar utan Evrópska efnahagssvæðisins.

Erlend váttryggingafélög með aðalstöðvar utan aðildarríkis sem leyfi hafa til að reka váttryggingastarfsemi í heimalandi sínu geta fengið leyfi Fjármálaeftirlitsins til að reka starfsemi í útibúi hér á landi í samræmi við lög þessi enda hafi íslensk váttryggingafélög ekki lakari rétt í heimalandi þeirra.

Áður en váttryggingafélög með aðalstöðvar utan aðildarríkis fá starfsleyfi hér á landi skulu aðilar að samningnum um Evrópska efnahagssvæðið hafa samráð um leyfisveitinguna.

Félagið skal skráð hér á landi og það skal tilnefna einn aðalumboðsmann sem Fjármálaeftirlitið samþykkir er komi fram fyrir þess hönd í málefnum er varða starfsemina og hafi heimild til að skuldbinda félagið vegna starfsemi þess hér á landi. Hann skal vera búsettur hér á landi, vera lögráða, hafa óflekkað mannorð og má ekki á síðustu fimm árum hafa verið úrskurðaður gjaldþrota eða í tengslum við atvinnurekstur hlotið dóm fyrir refsiverðan verknað samkvæmt almennum hegningarlögum eða lögum um hlutafélög, einkahlutafélög, bókhald, ársreikninga, gjaldþrot eða opinber gjöld, svo og löggjöf um váttryggingastarfsemi.

Félagið skal hafa varnarþing hér á landi að því er varðar starfsemi þess hér og má lög-sækja það fyrir dómstólum á Íslandi til fullnustu á kröfum sem stofnast hafa vegna starfseminnar.

Bókhaldsgögn og önnur gögn viðvíkjandi starfsemi útibúsins skulu varðveitt í útibúinu sjálfu.

Ákveða má með samningum við eitt eða fleiri þriðju ríki að beita öðrum ákvæðum um eftirlit með starfsemi útibúsins en segir í lögum þessum að því tilskildu að hinum váttryggðu sé tryggð nægileg og sambærileg vernd. Ekki má í slíkum samningum veita útibúum félaga með aðalstöðvar utan aðildarríkja rýmri skilyrði en útibúum váttryggingafélaga með aðalstöðvar þar. Samráð skal haft við önnur aðildarríki um samninga af þessu tagi og þau upplýst um þá áður en þeir eru gerðir.

64. gr.

Umsókn um starfsleyfi og um skráningu í váttryggingafélagaskrá skal send Fjármálaeftirlitinu og gögn skv. 19.–25. gr. skulu fylgja umsókn eftir því sem við getur átt og nauðsynleg eru til þess að það geti metið umsóknina. Sýnishorn váttryggingaskilmála og iðgjaldagrundvallar í þeim greinum sem félagið hyggst reka hér á landi skulu einnig fylgja umsókn.

Félagið skal uppfylla skilyrði V. kafla um fjárhagsgrundvöll er miðast við starfsemi þess hér eftir því sem við á, þó þannig að gjaldþol þess nemi aldrei minna en helmingi viðeigandi fjárhæðar skv. 34. gr. Skal félagið hafa hér á landi fjármuni er nema helmingi fjárhæðarinnar skv. 34. gr. eða þriðjungu lágmarksgjaldþols, hvort sem hærra er, en fjármunir þar umfram upp að lágmarksgjaldþoli skulu varðveittir í aðildarríki. Sameiginlegt eftirlit eins aðildarríkis með gjaldþoli fyrir öll útibú félagsins í aðildarríkjum getur komið í stað þeirrar aðferðar sem lýst er í þessari málsgrein og skal fyrirkomulag eftirlits vera í samræmi við samstarfssamning aðildarríkja. Gilda þá ákvæði 58. gr. um eftirlit með gjaldþoli útibúanna eftir því sem við á.

Fjárhæð samsvarandi fjórðungi þess lágmarks sem krafist er í 34. gr. skal lögð fram sem geymslufé í upphafi og varðveitt á stað sem Fjármálaeftirlitið samþykkir. Geymsluféð skal einungis notað til að tryggja að félagið geti staðið við skuldbindingar sínar vegna gerðra váttryggingasamninga hér á landi. Einstakir váttryggðir, eða aðrir rétthafar samkvæmt váttryggingarsamningi, geta ekki gert kröfu um fullnustu greiðslu nema að því marki sem það að mati Fjármálaeftirlitsins skerðir ekki rétt annarra váttryggðra, eða rétthafa, til fullnustu á váttryggingaskuldbindingum félagsins.

Félagið skal ávaxta hér á landi fjármuni er samsvara váttryggingaskuld þess vegna starfseminnar hér eins og þær eru samkvæmt útreiknings- og matsreglum er gilda hér á landi.

Fjármálaeftirlitið skal upplýsa viðeigandi eftirlitsstjórnvöld í aðildarríkjum og Eftirlitsstofnun EFTA um það, áður en afstaða er tekin til umsóknarinnar, þegar dótturfélag móðurfélags með aðalstöðvar í þriðja ríki sækir um starfsleyfi hér á landi og ef aðilar öðlast, beint eða óbeint, hlut í váttryggingafélagi með starfsleyfi hér á landi þannig að hið síðarnefnda verði dótturfélag hins fyrrnefnda.

65. gr.

Aðalumboðsmaður skal senda Fjármálaeftirlitinu ársreikning hins erlenda félags, svo og ársreikning vegna starfseminnar hér á landi, eigi síðar en mánuði eftir að þeir hafa verið samþykktir ásamt ársskýrslu með undirritun stjórnar og áritun endurskoðanda. Ársreikningur vegna starfseminnar hér á landi skal berast eigi síðar en þremur mánuðum eftir lok reikningsárs. Tilskilin gögn samkvæmt reglum sem Fjármálaeftirlitið setur skulu fylgja, þar á meðal gögn skv. 36. og 37. gr. um þær eignir sem koma eiga á móti váttryggingaskuldinni. Ákvæði VII. kafla gilda eftir því sem við getur átt um útibúið.

Aðalumboðsmaður skal án tafar tilkynna Fjármálaeftirlitinu skriflega geri eftirlitsstjórnvöld í heimalandi félagsins athugasemd við starfsemi þess, hafi greiðslustöðvun verið ákveðin, ákvörðun verið tekin um að slíta félaginu eða bú þess tekið til gjaldþrotaskipta.

66. gr.

Brjótí félagið lög og reglugerðir um váttryggingastarfsemi eða vanræki skyldur sínar samkvæmt þeim þannig að hagsmunum váttryggingartaka og váttryggðra sé stefnt í hættu, skal Fjármálaeftirlitið veita félaginu tiltekinn frest til að gera nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta. Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan þess frests og telji Fjármálaeftirlitið að hagsmunir váttryggingartaka og váttryggðra séu í hættu getur eftirlitið útnefnt nýjan aðalumboðsmann til að ljúka viðskiptum og uppgjöri vegna starfseminnar hér á landi. Hefur hann í því skyni leyfi til ráðstöfunar á eignum félagsins hér á landi að því marki er Fjármálaeftirlitið heimilar.

Ákvæði XI. og XII. kafla gilda eftir því sem við getur átt um útibúið.

67. gr.

Fjármálaeftirlitið getur afturkallað starfsleyfi félagsins uppfylli félagið ekki lengur skilyrði fyrir starfsleyfinu eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum þessum.

Þegar starfsleyfi félags er afturkallað tekur Fjármálaeftirlitið ákvörðun um hvort þess skuli freistað að yfirfæra váttryggingastofninn til eins eða fleiri váttryggingafélaga sem reka váttryggingastarfsemi hér á landi eða hvort félagið skuli á annan hátt reyna að ljúka skuldbindingum sínum vegna váttryggingarsamninga sem gerðir hafa verið. Þegar rekin er líftryggingastarfsemi getur Fjármálaeftirlitið ákveðið að líftryggingastofninum verði komið undir sérstaka stjórn, sbr. 82. gr.

Við afturköllun á starfsleyfi félags getur Fjármálaeftirlitið takmarkað eða bannað félaginu yfirráð yfir fjármunum sínum og eignum.

68. gr.

Félagið skal máð úr váttryggingafélagaskrá missi það starfsleyfi skv. 67. gr., enda sé viðskiptum þess og uppgjöri skuldbindinga hér á landi að fullu lokið.

Tilkynni félag að það óski eftir að hættu starfsemi hér á landi og að starfsstöð þess verði máð úr váttryggingafélagaskrá skal það því aðeins gert að Fjármálaeftirlitið áliti að starfsstöðin þurfi ekki að starfa áfram vegna skuldbindinga sem á henni hvíla. Sama gildir sé enginn aðalumboðsmaður félagsins hér á landi og enginn hafi verið útnefndur innan frests sem Fjármálaeftirlitið hefur sett. Getur eftirlitið þá útnefnt aðalumboðsmann í samræmi við ákvæði 66. gr.

Leysa má geymslufé sem lagt er til hliðar skv. 64. gr. þá fyrst er starfsleyfi félagsins hefur verið afturkallað og félagið getur sannað að staðið hafi verið við allar skuldbindingar félagsins hér á landi, eða að fullnægjandi trygging fyrir skuldbindingum hafi að mati Fjármálaeftirlitsins verið lögð fram.

X. KAFLI

Erlend starfsemi váttryggingafélaga sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi.

69. gr.

Frumtryggingafélag sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi og óskar eftir að starfrækja útibú í öðru aðildarríki skal tilkynna það Fjármálaeftirlitinu og leggja fram eftirfarandi gögn:

1. Heiti og heimilisfang útibúsins þar sem skipaður fulltrúi félagsins hefur aðsetur.
2. Nafn skipaðs fulltrúa útibúsins sem hefur heimild til að skuldbinda félagið gagnvart þriðja aðila og koma fram á þess vegum gagnvart dómstólum í aðildarríkinu.
3. Áætlun um fyrirhugaða starfsemi og skipulag útibúsins.
4. Skrá yfir þá greinaflokkva váttrygginga og váttryggingagreinar sem félagið hyggst reka.
5. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að reka starfsemi skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr.

Hafi Fjármálaeftirlitið ekki athugasemdir fram að færa varðandi fyrirhugaða starfsemi, fjárhagsstöðu eða hæfi og faglega kunnáttu stjórnenda eða hins skipaða fulltrúa útibúsins skal Fjármálaeftirlitið, innan þriggja mánaða frá því að öll framangreind gögn hafa borist, senda eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis gögnin ásamt vottorði um að félagið uppfylli skilyrði um gjaldþol skv. 31.–34. gr. eftir því sem við á. Jafnframt skal félaginu send tilkynning um að umrædd gögn hafi verið send.

Fjármálaeftirlitið getur látið hjá líða að senda gögn skv. 1. og 2. mgr. hafi það ástæðu til að draga í efa að rekstrarleg uppbygging eða fjárhagsstaða sé viðhlítandi sem undirstaða fyrirhugaðrar starfsemi. Tilkynning um að framangreind gögn verði ekki send eftirlitsstjórnvöldum viðkomandi aðildarríkis skal send félaginu innan þriggja mánaða og ástæður þess tilgreindar skriflega.

Félagið má stofnsetja útibúið og hefja starfsemi þegar orðsending hefur borist frá eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis eða ef engin slík orðsending hefur borist tveimur mánuðum eftir að öll gögn skv. 1. og 2. mgr. hafa borist til þeirra.

Allar breytingar varðandi atriði 1. mgr. skal félagið tilkynna Fjármálaeftirlitinu og eftirlitsstjórnvöldum í því ríki sem útibúið hefur starfsemi skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

70. gr.

Óski frumtryggingafélag sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi eftir að veita þjónustu í öðru aðildarríki án þess að hafa þar starfsstöð skal félagið tilkynna það Fjármálaeftirlitinu ásamt upplýsingum um í hvaða greinaflokkum váttrygginga eða váttryggingagreinum fyrirhugað er að veita þjónustu. Fjármálaeftirlitið skal innan mánaðar senda eftirlitsstjórnvöldum hlutaðeigandi aðildarríkis eftirtalin gögn og skal félaginu jafnframt tilkynnt að upplýsingarnar hafi verið sendar:

1. Vottorð um að gjaldþol vegna starfsemi félagsins í heild sé fullnægjandi.
2. Skrá yfir þá greinaflokkva váttrygginga og váttryggingagreinar sem félagið hefur leyfi til að reka.
3. Skrá yfir greinaflokkva og váttryggingagreinar sem félagið hyggst reka í aðildarríkinu.
4. Yfirlýsingu um að félagið sé aðili að landsskrifstofu og ef við á að sérstökum ábyrgðarsjóði í viðkomandi aðildarríki þegar fyrirhugað er að veita þjónustu skv. 10. tölul. 1. mgr. 21. gr. og nafn og heimilisfang sérstaks fulltrúa sem annast tjónsuppgjör í þeirri grein.

Félagið má veita þjónustu frá þeim tíma er það hefur fengið tilkynningu um að upplýsingar skv. 1. mgr. hafi verið sendar og móttaka þeirra verið staðfest.

Sendi Fjármálaeftirlitið ekki framangreindar upplýsingar á tilskildum tíma skal það greina félaginu frá ástæðum þess innan sömu tímamarka.

Allar breytingar skal félagið tilkynna Fjármálaeftirlitinu skriflega með a.m.k. eins mánaðar fyrirvara.

71. gr.

Hafi frumtryggingafélag, sem hefur fengið starfsleyfi hér á landi, í hyggju að hefja starfsemi í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins skal það tilkynnt Fjármálaeftirlitinu fyrir fram ásamt lýsingu á fyrirhugaðri starfsemi og öðrum upplýsingum sem Fjármálaeftirlitið óskar eftir og telur nauðsynlegar.

Ákvæði 69. og 70. gr. gilda einnig um frumtryggingafélög með aðalstöðvar utan Evrópska efnahagssvæðisins sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi til að reka útibú en hafa í hyggju að hefja starfsemi í aðildarríki. Fjármálaeftirlitið getur þó tekið sér lengri fresti til afgreiðslu mála en þar eru tilgreindir. Skal það hafa samráð við eftirlitsstjórnvöld aðildarríkja áður en tekin er afstaða til umsóknarinnar.

XI. KAFLI

Yfirfærsla váttryggingastofna. Samruni félaga.

72. gr.

Yfirfærsla.

Óski frumtryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, eftir að flytja váttryggingastofn sinn að nokkru eða öllu leyti til annars félags sem einnig hefur fengið starfsleyfi hér á landi skulu bæði félögin senda Fjármálaeftirlitinu umsókn um færsluna ásamt drögum að samkomulagi milli félaganna og þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Fjármálaeftirlitið kannar umsóknina með hliðsjón af hag beggja félaganna og hvort ástæða sé til að ætla að færslan geti skaðað váttryggingartaka, vátbyggða hjá félögunum og aðra sem hafa sérstakra hagsmuna að gæta.

Telji Fjármálaeftirlitið að synja beri um leyfi til yfirfærslunnar skal það án tafar tilkynnt félögunum. Að öðrum kosti, og sé um að ræða váttryggingaráhættu hér á landi, sbr. 10. gr.,

skal Fjármálaeftirlitið birta opinberlega tilkynningu vegna yfirfærslubeiðninnar og óska eftir skriflegum athugasemdum váttryggingartaka, váttryggðra og annarra sem hafa sérstakra hagsmuna að gæta innan tiltekins frests sem eigi skal vera skemmri en einn mánuður.

Fjármálaeftirlitið veitir leyfi til færslunnar að liðnum fresti skv. 2. mgr. telji það, að teknu tilliti til þeirra athugasemda sem fram hafa komið, að orðið skuli við yfirfærslubeiðninni.

Réttindi og skyldur váttryggingartaka, váttryggðra og annarra samkvæmt váttryggingasamningum halda sjálfkrafa gildi sínu við flutninginn. Váttryggingartakar geta sagt upp váttryggingasamningi sínum við félagið frá þeim degi er flutningur stofnsins á sér stað tilkynni þeir uppsögn skriflega innan mánaðar frá flutningsdegi.

73. gr.

Fjármálaeftirlitið getur heimilað váttryggingafélagi sem hér hefur fengið starfsleyfi og óskar eftir að flytja váttryggingastofn sinn hér að nokkru, eða öllu leyti, til annars félags með starfsstöð í öðru aðildarríki staðfesti eftirlitsstjórnvöld heimaríkis þess félags sem tekur við stofninum að tilskildar kröfur um gjaldþol séu uppfylltar að teknu tilliti til hins yfirfærða stofns. Skilyrði er ávallt að eftirlitsstjórnvöld í því aðildarríki þar sem váttryggingaráhættan er, sbr. 10. gr., veiti samþykki sitt fyrir yfirfærslunni. Ákvæði 72. gr. gilda um yfirfærsluna.

Fjármálaeftirlitið getur einnig heimilað útibúi váttryggingafélags með aðalstöðvar utan aðildarríkis, sem hefur starfsleyfi hér á landi, að flytja váttryggingastofn sinn hér að nokkru eða öllu leyti til annars váttryggingafélags og gilda þá einnig ákvæði 72. gr. um yfirfærsluna.

Um yfirfærslu vegna stofna váttryggingafélaga með aðalstöðvar í öðru aðildarríki, sem hér reka útibú eða veita þjónustu, fer samkvæmt ákvæðum 60. gr.

74. gr.

Samruni.

Óski váttryggingafélög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi eftir því að samruni eigi sér stað með yfirtöku eins eða fleiri váttryggingafélaga með slitum þeirra, þannig að allar eignir og skuldir verði yfirfærðar að öllu leyti án þess að til skiptameðferðar komi, skulu öll félögin senda Fjármálaeftirlitinu umsókn ásamt drögum að samkomulagi milli félaga um samrunann og með þeim gögnum sem eftirlitið telur nauðsynleg. Sama gildir óski tvö eða fleiri váttryggingafélög eftir því að samruni með stofnun nýs váttryggingafélags eigi sér stað með slitum án skiptameðferðar þannig að allar eignir og skuldir verði yfirfærðar til hins nýja félags. Skilyrði samruna er að leyfi til yfirfærslu váttryggingastofna sé veitt, sbr. 72. gr.

Ákvæði 1. mgr. eiga einnig við um félög skv. 13. gr. sem óska eftir að yfirfæra eignir og skuldir að öllu leyti án skiptameðferðar til váttryggingafélags.

Heimila má að samruni með yfirtöku eða með stofnun nýs félags geti farið fram þótt eitt eða fleiri félaga sem yfirtekin eru, eða lögð verða niður, gangist undir skiptameðferð, að því tilskildu að sá kostur sé bundinn við félög sem hafa ekki enn hafist handa við að úthluta eignum sínum til eigenda.

75. gr.

Í drögum að samkomulagi um samruna, sem fylgja skulu umsókn, skal m.a. koma fram hvernig greiðslum er háttáð fyrir hluti í félögum sem hætta váttryggingastarfsemi, hvenær hlutir sem kunna að vera notaðir sem greiðsla veiti rétt til arðs og annarra réttinda, hvaða réttindi eigendur hluta í félagi sem hættir starfsemi öðlast í því félagi sem tekur við eignum og skuldum, svo og aðrar ráðstafanir sem kunna að hafa í för með sér breytingar á réttindum

eigenda. Einnig skal koma fram hvort stjórnarmenn eða framkvæmdastjórar skuli njóta sérstakra hlunninda og þá hverra.

Lögð skulu fram staðfest reikningsuppgjör sem sýna eignir og skuldir hvers félags á þeim degi þegar samruni er fyrirhugaður ásamt sameiginlegri upphafsstöðu eftir samrunann og má uppgjörið ekki vera meira en sex mánaða gamalt þegar ákvörðun er tekin um að samruni eigi sér stað. Fjármálaeftirlitið getur þó heimilað að miðað sé við ársuppgjör félaganna í lok síðasta reikningsárs.

Eigi samruni sér stað með stofnun nýs félags skulu drög að nýjum samþykktum þess einnig lögð fram. Sama gildir verði gerðar breytingar á samþykktum félaga, aðrar en breytingar á nafni.

Fjármálaeftirlitið veitir leyfi til samrunans. Starfsleyfi félags eða félaga, sem hætta váttryggingastarfsemi, skulu afturkölluð frá þeim degi er Fjármálaeftirlitið tiltekur og félagið eða félögin máð úr váttryggingafélagaskrá.

XII. KAFLI Sérstakar ráðstafanir.

76. gr.

Ráðstafanir vegna ófullnægjandi gjaldþols.

Uppfylli váttryggingafélag, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, ekki lágmarkskröfur um gjaldþol við ársuppgjör eða á öðrum tíma skal félagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og á hvern hátt markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Fjármálaeftirlitið sem ákveður hvort þær ráðstafanir sem gera á teljist fullnægjandi. Slík áætlun skal ekki taka til skemmri tíma en næstu þriggja reikningsára og innihalda m.a.:

1. Áætlaðan rekstrarkostnað, m.a. við núverandi yfirstjórn, og umboðslaun.
2. Sundurliðaða áætlun um tekjur og gjöld í frumtryggingum, endurtryggingum sem félagið kann að taka að sér og vegna endurtryggingarverndar þess.
3. Áætlaðan efnahagsreikning.
4. Greinargerð um fjármagn sem ætlað er að mæta váttryggingaskuldbindingum og lágmarksgjaldþoli.
5. Ráðgerða endurtryggingarvernd.

Meðan slík áætlun er í gildi skal hvorki gefa út gjaldþolsvottorð vegna ráðagerða um starfsemi erlendis, sbr. 1. mgr. 69. gr. og 1. mgr. 70. gr., né heimila félaginu að veita viðtöku váttryggingarstofni, sbr. 1. mgr. 60. gr. og 1. mgr. 72. gr.

Sé gjaldþol váttryggingafélags minna en þriðjungur þess sem tilskilið er eða minna en sú lágmarksfjárhæð sem tilgreind er fyrir þá starfsemi sem félagið rekur, sbr. 34. gr., hvort sem herra er, skal áætlun skv. 1. mgr. miða að því að rétta við fjárhag félagsins á skömmum tíma og skal Fjármálaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest í því efni.

Sé váttryggingaskuld félags vanmetin við ársuppgjör eða á öðrum tíma að mati Fjármálaeftirlitsins eða hafi fjárhagsstaða þess með öðrum hætti versnað þannig að tilskildar kröfur um gjaldþol eru ekki uppfylltar skal með sama hætti grípa til videigandi ráðstafana.

Sé váttryggingaskuld vanmetin skal vanmatið koma til lækkunar gjaldþoli.

Sé aðlagð gjaldþol váttryggingafélags eða móðurfélags þess minna en lágmarksgjaldþol skv. 32.–34. gr. að viðbætti hlutdeild í lágmarksgjaldþoli allra hlutdeildar- og dótturfélaga sem eru váttryggingafélög skal váttryggingafélagið þegar í stað gera áætlun um hvenær og hvernig markinu verði náð og skal áætlunin lögð fyrir Fjármálaeftirlitið sem ákveður hvort

hún telst fullnægjandi. Lágmarksgjaldþol hlutdeildar- og dótturfélaga skal reiknað samkvæmt tilvísuðum greinum, jafnvel þótt aðrar reglur gildi í heimaríki þeirra.

Telji Fjármálaeftirlitið fjárhag váttryggingafélags vera með þeim hætti að réttindum váttryggingartaka, váttryggðra eða annarra sem hafa sérstakra hagsmuna að gæta sé stefnt í hættu getur það krafist áætlunar eins og gjaldþol væri ófullnægjandi, sbr. 1. mgr.

Fjármálaeftirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun váttryggingafélags, sem fengið hefur starfsleyfi hér á landi, á fjármunum sínum og eignum sé það liður í aðgerðum til að koma fjárhag þess á réttan kjöl, sbr. 1.–5. mgr. Ákvörðun þessa efnis skal tilkynna eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja eftir því sem við á.

Starfi félagið eftir áætlun skv. 25. gr. eða skv. 1. mgr. þessarar greinar og hafi fjárhagsstaða félagsins versnað miðað við þá áætlun skal Fjármálaeftirlitið taka ákvörðun um nauðsynlegar ráðstafanir og gera kröfu um að ný rekstraráætlun til þriggja ára verði lögð fram ef þörf er á.

77. gr.

Endurskipulagning fjárhags.

Með endurskipulagningu fjárhags váttryggingafélags er átt við ráðstöfun sem felur í sér íhlutun dómstóls og er ætlað að tryggja eða endurreisa fjárhagslega stöðu váttryggingafélags og hafa áhrif á réttindi aðila annarra en váttryggingafélagsins sjálfs. Til slíkra ráðstafana teljast greiðslustöðvun og nauðasamningar.

Lög um gjaldþrotaskipti o.fl., nr. 21/1991, gilda um heimild váttryggingafélags til greiðslustöðvunar og til að leita nauðasamnings enda sé ekki á annan veg mælt í lögum þessum.

Dómstóll skal sjá til þess að Fjármálaeftirlitinu verði tilkynnt þegar í stað um framkomna beiðni váttryggingafélags um heimild til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings. Fjármálaeftirlitið skal tilkynna öðrum eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja ef váttryggingafélagi er veitt heimild til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings.

Úrskurður dómstóls í öðru aðildarríki um endurskipulagningu fjárhags váttryggingafélags með aðalstöðvar í því aðildarríki tekur til útibúa váttryggingafélagsins hér á landi.

Tilkynna skal lánardrottnum úrskurð um heimild váttryggingafélags til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings í samræmi við ákvæði 13. og 44. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

Í tilkynningu skv. 5. mgr. til váttryggingartaka, váttryggðra og annarra sem eiga kröfu á váttryggingafélag vegna váttryggingasamninga og hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki skal sérstaklega tekið fram hver áhrif úrskurður um heimild til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings hafi á váttryggingasamning og upplýsingar um réttindi og skyldur þeirra. Skal tilkynningin vera á tungumáli þess ríkis þar sem viðkomandi á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar.

Lánardrottni sem á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki er heimilt að lýsa kröfu skv. 45. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl. á tungumáli þess ríkis. Fyrirsögn kröfulýsingar skal þó vera á íslensku.

Um heimild útibús váttryggingafélags með aðalstöðvar utan aðildarríkja til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings fer eftir íslenskum lögum. Hafi félagið útibú í fleiri en einu aðildarríki skal litið á hvert útibú sem sjálfstæðan lögaðila. Eftirlitsstjórnvöld skulu þó samræma aðgerðir og það sama á við um aðstoðarmenn skuldara við greiðslustöðvun og umsjónarmenn með nauðasamningum.

78. gr.

Íslensk lög skulu gilda um endurskipulagningu fjárhags váttryggingafélags nema á annan veg sé fyrir mælt í þessari grein.

Vinnusamningur skal fara eftir lögum þess ríkis sem um vinnusamninginn og vinnusambandið gilda.

Samningur um notkun eða kaup fasteignar skal fara eftir lögum þess ríkis þar sem fasteignin er staðsett.

Réttur váttryggingafélags vegna fasteignar, skips eða flugvélar skal fara eftir lögum þess ríkis þar sem opinber skráning hefur farið fram.

Heimild váttryggingafélags til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings skal ekki hafa áhrif á rétt veðhafa vegna eignarréttinda sem eru í öðru aðildarríki þegar heimildin er veitt. Íslensk lög gilda þó um réttindi og skyldur aðila sem lúta opinberu eftirliti hérlendis.

Hafi váttryggingafélag keypt eign með eignarréttarfyrirvara hefur heimild váttryggingafélagsins til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings ekki áhrif á réttindi seljanda sem byggjast á fyrirvaranum ef eign er í öðru aðildarríki. Heimild váttryggingafélagsins til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings hefur ekki áhrif á sölu váttryggingafélags á eign hafi afhending þegar farið fram og eignin verið í öðru aðildarríki þegar heimildin var veitt.

Þrátt fyrir ákvæði 5. og 6. mgr. er heimilt að beita ákvæðum III. kafla laga um samningsgerð, umboð og ógilda gerninga, nr. 7/1936, um ógilda löggerninga, nema lög gistiríkis heimili ekki slíkt.

Hafi váttryggingafélag selt fasteign, skip eða flugvél sem háð er opinberri skráningu eða framseljanleg verðbréf eða önnur verðbréf á skipulegum verðbréfamarkaði eftir að heimild hefur verið fengin til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings skulu lög þess ríkis þar sem eign er eða þar sem hin opinbera skráning hefur farið fram gilda um lögmæti löggerningsins.

Um áhrif heimildar váttryggingafélags til greiðslustöðvunar eða til að leita nauðasamnings á málshöfðun vegna eignar eða annarra réttinda sem váttryggingafélag hefur látið afhendi fer eftir lögum þess aðildarríkis þar sem málið var höfðað.

Úrræði þau sem aðstoðarmaður skuldara við greiðslustöðvun og umsjónarmaður með nauðasamningi geta beitt samkvæmt íslenskum lögum hafa þeir jafnframt í öðrum aðildarríkjum. Við beitingu slíkra úrræða í öðru aðildarríki skal þó fara eftir lögum þess aðildarríkis eftir því sem við á.

79. gr.

Afturköllun starfsleyfis.

Sinni váttryggingafélag ekki ítrekuðum tilmælum Fjármálaeftirlitsins um ráðstafanir til að meta á fullnægjandi hátt váttryggingaskuld sína eða tryggja örugga ávöxtun fjármuna sem ætlað er að mæta henni, eða ef það brýtur lög og reglugerðir um starfsemi váttryggingafélaga eða samþykktir sem það starfar eftir skal Fjármálaeftirlitið setja félaginu ákveðinn frest til að gera nauðsynlegar úrbætur.

Hafi fullnægjandi ráðstafanir ekki verið gerðar innan settra tímamarka getur Fjármálaeftirlitið afturkallað starfsleyfi félagsins. Fjármálaeftirlitið getur þó veitt frekari frest telji það líkur benda til að þær ráðstafanir sem félagið hefur þegar gert muni innan skamms tíma hafa í för með sér tilskildar úrbætur.

Einnig má afturkalla starfsleyfi nýti félag leyfið ekki innan tólf mánaða frá útgáfu þess eða hafi starfsemin legið niðri í sex mánuði eða meira.

80. gr.

Fjármálaeftirlitið skal afturkalla starfsleyfi váttryggingafélags hafi félagið ekki gert nauðsynlegar ráðstafanir til að rétta við fjárhag sinn, uppfylli félagið ekki lengur skilyrði starfsleyfis eða vanræki gróflega skyldur sínar samkvæmt lögum og reglugerðum um starfsemi váttryggingafélaga þannig að hagsmunum váttryggingartaka og váttryggðra sé stefnt í hættu.

Afturköllun starfsleyfis skal ávallt studd ítarlegum rökum og tilkynnt hlutaðeigandi félagi skriflega.

Afturkalli Fjármálaeftirlitið starfsleyfi skal það tilkynna það eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja er gera skulu allar viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir að félagið stofni til nýrra váttryggingaskuldbindinga innan lögsögu þeirra, í útibúi eða með því að veita þar þjónustu.

Með hagsmuni váttryggingartaka og váttryggðra fyrir augum og í samráði við önnur hlutaðeigandi eftirlitsstjórnvöld skal Fjármálaeftirlitið takmarka, eftir því sem nauðsyn krefur, frjálsa ráðstöfun eigna félagsins þegar váttryggingaskuldin er vanmetin, skilyrðum um gjaldþol er ekki fullnægt og hætta er á versnandi fjárhagsstöðu félagsins sé ekki gripið til ráðstafana.

81. gr.

Félagsslit.

Verði starfsleyfi váttryggingafélags afturkallað skal Fjármálaeftirlitið skipa þriggja manna skilastjórn í félagið. Skilastjórn tekur við öllum heimildum stjórnar og jafnframt falla niður heimildir hennar. Skilastjórn skal þegar kalla saman hluthafafund og kynna hluthöfum hvernig komið er.

Fjármálaeftirlitið skal, að höfðu samráði við skilastjórn, taka ákvörðun um hvort félagið skuli leitast við að flytja váttryggingastofn sinn til eins eða fleiri váttryggingafélaga eða hvort félagið skuli freista þess að ljúka uppgjöri vegna hans með öðrum hætti. Fjármálaeftirlitið getur, þegar um líftryggingafélag er að ræða, ákveðið að líftryggingastofninn sæti sérstakri meðferð skv. 82. gr.

Skilastjórn skal í samráði við Fjármálaeftirlitið taka ákvörðun um hvort óska skuli gjaldþrotaskipta á félaginu eða hvort það skuli rekið áfram. Fjármálaeftirlitið getur takmarkað eða bannað ráðstöfun félags yfir fjármunum sínum og gert kröfu um að félagið verði tekið til gjaldþrotaskipta telji það líkur á að hagsmunum váttryggingartaka og váttryggðra sé að öðrum kosti stefnt í hættu.

Laun skilastjórnar og kostnaður hennar skulu greiðast af eignum hlutaðeigandi váttryggingafélags sem krafa utan skuldaráðar. Sama á við um kostnað vegna meðferðar kröfu Fjármálaeftirlitsins um gjaldþrotaskipti. Fjármálaeftirlitið og skilastjórn eru undanþegin ákvæðum 2. mgr. 67. gr. laga nr. 21/1991 um gjaldþrotaskipti o.fl., um að leggja fram tryggingu tiltekinnar fjárhæðar fyrir kostnaði.

82. gr.

Ef skipuð er skilastjórn í félagi sem stundar líftryggingastarfsemi og ákveðið er að líftryggingastofn þess skuli sæta sérstakri meðferð skal Fjármálaeftirlitið þegar í stað taka í sínar vörslur þær eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, láta endurreikna hana og leggja

mat á verðmæti eigna. Ljúka skal greiðslu áfallinna og tilkynntra líftryggingakrafna samkvæmt reglum sem giltu áður en skilastjórn var skipuð. Líftryggingakröfur sem falla til útborgunar síðar má greiða út að því marki er Fjármálaeftirlitið telur forsvaranlegt með tilliti til eignastöðu. Endurkaup eru óheimil nema sem greiðsla á lánum gegn veði í líftryggingum hjá félaginu.

Þegar að loknu endurmati skv. 1. mgr. skal Fjármálaeftirlitið leita til annarra líftryggingafélaga um yfirtöku líftryggingastofns og líftryggingaskuldar. Fjármálaeftirlitið skal meta framkomin tilboð og velja það sem það telur hagkvæmast fyrir váttryggða. Fjármálaeftirlitið skal tilkynna opinberlega um helstu atriði tilboðsins sem það hefur valið og skal jafnframt auglýst eftir athugasemdum frá váttryggingartökum og váttryggðum sem berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Að fengnum athugasemdum getur Fjármálaeftirlitið framselt stofninn félagi því er Fjármálaeftirlitið valdi ásamt eignum sem mæta eiga líftryggingaskuldinni, enda tekur viðtakandi þá við öllum skuldbindingum vegna líftrygginganna.

Þeir váttryggingartakar eða váttryggðir, sem athugasemdir hafa gert og eigi vilja samþykkja yfirfærsluna, eiga rétt á að fá endurgreitt verðmæti líftrygginga sinna að svo miklu leyti sem hlutfallsleg eign hrekkur til.

Berist ekki tilboð í líftryggingastofn eða komi ekki fram þau tilboð er Fjármálaeftirlitið vill mæla með skulu eignir hinna váttryggðu greiddar þeim í réttu hlutfalli við verðmæti líftrygginga þeirra.

83. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta á líftryggingafélagi gilda lög um gjaldþrotaskipti o.fl., nr. 21/1991, sé ekki á annan veg mælt í lögum þessum.

Ákvæði 82. gr. um sérstaka meðferð líftryggingastofnsins gilda og getur Fjármálaeftirlitið krafist allra gagna frá þrotabúinu sem nauðsynleg eru til að unnt sé að ljúka uppgjöri hans og ráðstöfun. Auk opinberrar tilkynningar skv. 2. mgr. 82. gr. skal Fjármálaeftirlitið tilkynna váttryggingartökum, váttryggðum og öðrum, sem kröfu eiga á váttryggingafélag vegna váttryggingasamninga og hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki, um fyrirhugaðan flutning váttryggingastofnsins. Slík tilkynning skal vera á tungumáli þess ríkis þar sem viðkomandi á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar. Hafi sérstök meðferð líftryggingastofns verið ákveðin áður en beiðst er gjaldþrotaskipta hefur það ekki áhrif á framkvæmd samkvæmt þessari grein og 82. gr.

Við gjaldþrotaskipti líftryggingafélags skal hvorki telja eignir sem mæta eiga líftryggingaskuldinni með eignum þrotabúsins né líftryggingaskuldina með skuldum þess. Hafi ekki tekist að ljúka greiðslu líftryggingakröfu með eignum þeim sem mæta eiga líftryggingaskuldinni fer um líftryggingakröfuna á hendur þrotabúi félagsins skv. 11. mgr. 84. gr.

Dómstóll skal sjá til þess að Fjármálaeftirlitinu verði tilkynnt þegar í stað um framkomna kröfu um gjaldþrotaskipti líftryggingafélags. Fjármálaeftirlitið skal tilkynna öðrum eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja ef bú slíks félags hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta.

Úrskurður dómstóls í öðru aðildarríki um að bú líftryggingafélags með aðalstöðvar í því ríki sé tekið til gjaldþrotaskipta tekur til útibúa félagsins hér á landi.

Heimild líftryggingafélags til greiðslustöðvunar eða nauðasamningsumleitana kemur ekki í veg fyrir að unnt sé að óska gjaldþrotaskipta á félaginu.

Þegar bú líftryggingafélags hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta skal Fjármálaeftirlitið að fengnum upplýsingum skilastjórnar skv. 81. gr. tilkynna opinberlega ákvörðun um skipun

skilastjórnar, innköllun vegna gjaldþrotaskiptanna og upplýsingar um hvaða lög gildi um gjaldþrotaskiptin. Útdrátt tilkynningarinnar skal jafnframt birta í Stjórnartíðindum ESB.

Skilastjórn skal tilkynna lánardrottni sem á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki um gjaldþrotaskipti líftryggingafélags. Fyrirsögn tilkynningarinnar skal vera *Innköllun vegna gjaldþrotaskipta, kröfulýsingarfrestur* á öllum tungumálum aðildarríkja.

Í tilkynningu skilastjórnar skv. 8. mgr. til váttryggingartaka, váttryggðra og annarra sem kröfu eiga á félagið vegna líftryggingasamninga og hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki skal sérstaklega tekið fram hver áhrif úrskurður um gjaldþrotaskipti hafi á líftryggingasamning og upplýsingar um réttindi og skyldur þeirra. Skal tilkynningin vera á tungumáli þess ríkis þar sem viðkomandi á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar.

Lánardrottni sem á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki en félagið skal heimilt að leggja fram kröfulýsingu á tungumáli þess ríkis. Fyrirsögn kröfulýsingar skal þó vera á íslensku.

Eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja er heimilt að óska upplýsinga um meðferð þrotabús líftryggingafélags hjá Fjármálaeftirlitinu.

Um gjaldþrotaskipti útibús líftryggingafélags með aðalstöðvar utan aðildarríkja fer eftir íslenskum lögum. Hafi félagið útibú í fleiri en einu aðildarríki skal litið á hvert útibú sem sjálfstæðan lögaðila. Eftirlitsstjórnvöld skulu þó samræma aðgerðir og það sama á við um skilastjórn.

84. gr.

Verði ákveðið að beiðast gjaldþrotaskipta á váttryggingafélagi sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi gilda lög um gjaldþrotaskipti o.fl. sé ekki á annan veg mælt í lögum þessum.

Dómstóll skal sjá til þess að Fjármálaeftirlitinu verði tilkynnt þegar í stað um framkomna kröfu um gjaldþrotaskipti váttryggingafélags. Fjármálaeftirlitið skal tilkynna öðrum eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja ef bú váttryggingafélags hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta.

Úrskurður dómstóls í öðru aðildarríki um að bú váttryggingafélags með aðalstöðvar í því ríki sem rekur aðra starfsemi en líftryggingastarfsemi sé tekið til gjaldþrotaskipta tekur einnig til útibúa félagsins hér á landi.

Heimild váttryggingafélags til greiðslustöðvunar eða nauðasamnings kemur ekki í veg fyrir að unnt sé að óska gjaldþrotaskipta á félaginu.

Fjármálaeftirlitið skal jafnskjótt og búið hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta meta hvort hagsmuna váttryggingartaka og váttryggðra verði best gætt með því að yfirfæra váttryggingastofna að öllu leyti eða að hluta til annars eða annarra váttryggingafélaga.

Berist tilboð er Fjármálaeftirlitið metur hagkvæmt fyrir váttryggingartaka og váttryggða skal það leggja fram tillögu um flutning stofnsins og birta opinberlega helstu efnisatriði slíks samkomulags. Einnig skal auglýsa eftir athugasemdum váttryggingartaka og váttryggðra er berast skulu skriflega innan eins mánaðar frá birtingu tilkynningarinnar. Fjármálaeftirlitið skal jafnframt tilkynna váttryggingartökum, váttryggðum og öðrum, sem kröfu eiga á váttryggingafélag vegna váttryggingasamninga og hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki, um fyrirhugaðan flutning váttryggingastofnsins. Sú tilkynning skal vera á tungumáli þess ríkis þar sem viðkomandi hefur lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar. Að teknu

tilliti til athugasemda skal Fjármálaeftirlitið að frestinum loknum taka ákvörðun um hvort unnt sé að yfirfæra váttryggingastofna á þann hátt sem lagt er til.

Þegar bú váttryggingafélags hefur verið tekið til gjaldþrotaskipta skal Fjármálaeftirlitið að fengnum upplýsingum skilastjórnar skv. 81. gr. tilkynna opinberlega ákvörðun um skipun skilastjórnar, innköllun vegna gjaldþrotaskiptanna og upplýsingar um hvaða lög gildi um gjaldþrotaskiptin. Útdrátt tilkynningarinnar skal jafnframt birta í Stjórnartíðindum ESB.

Skilastjórn skal tilkynna lánardrottni sem á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki um gjaldþrotaskipti váttryggingafélags. Fyrirsögn tilkynningarinnar skal vera *Innköllum vegna gjaldþrotaskipta, kröfulýsingarfrestur* á öllum tungumálum aðildarríkja.

Í tilkynningu skilastjórnar skv. 8. mgr. til váttryggingartaka, váttryggðra og annarra sem kröfu eiga á váttryggingafélag vegna váttryggingasamninga og hafa lögheimili, fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki skal sérstaklega tekið fram hver áhrif úrskurður um gjaldþrotaskipti hafi á váttryggingasamning og upplýsingar um réttindi og skyldur þeirra. Skal tilkynningin vera á tungumáli þess ríkis þar sem viðkomandi á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar.

Lánardrottni sem á lögheimili, hefur fasta búsetu eða aðalstöðvar í öðru aðildarríki en váttryggingafélag skal heimilt að leggja fram kröfulýsingu á tungumáli þess ríkis. Fyrirsögn kröfulýsingar skal þó vera á íslensku.

Váttryggingakröfur á hendur þrotabúi váttryggingafélagsins skulu ganga næst á undan kröfum skv. 113. gr. laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

Eftirlitsstjórnvöldum aðildarríkja er heimilt að óska upplýsinga um meðferð þrotabús váttryggingafélags hjá Fjármálaeftirlitinu.

Um gjaldþrotaskipti útibús váttryggingafélags með aðalstöðvar utan aðildarríkja fer eftir íslenskum lögum. Hafi félagið útibú í fleiri en einu aðildarríki skal litið á hvert útibú sem sjálfstæðan lögaðila. Eftirlitsstjórnvöld skulu þó samræma aðgerðir og það sama á við um skilastjórn.

85. gr.

Íslensk lög skulu gilda um gjaldþrotaskipti váttryggingafélags nema á annan veg sé fyrir mælt í þessari grein.

Vinnusamningur skal fara eftir lögum þess ríkis sem um vinnusamninginn og vinnusambandið gilda.

Samningur um notkun eða kaup fasteignar skal fara eftir lögum þess ríkis þar sem fasteignin er staðsett.

Réttur váttryggingafélags vegna fasteignar, skips eða flugvélar skal fara eftir lögum þess ríkis þar sem opinber skráning hefur farið fram.

Úrskurður um að bú váttryggingafélags sé tekið til gjaldþrotaskipta skal ekki hafa áhrif á rétt veðhafa vegna eignarréttinda sem voru í öðru aðildarríki þegar úrskurðurinn var kveðinn upp. Íslensk lög gilda þó um réttindi og skyldur aðila sem lúta opinberu eftirliti hérlendis.

Hafi váttryggingafélag keypt eign með eignarréttarfyrrvara hefur úrskurður um að bú váttryggingafélags sé tekið til gjaldþrotaskipta ekki áhrif á réttindi seljanda sem byggjast á fyrirvaranum ef eign er í öðru aðildarríki. Gjaldþrot váttryggingafélags hefur ekki áhrif á sölu váttryggingafélags á eign hafi afhending þegar farið fram og eignin verið í öðru aðildarríki þegar úrskurður um gjaldþrotaskipti var kveðinn upp.

Þrátt fyrir ákvæði 5. og 6. mgr. er heimilt að beita ákvæðum III. kafla laga um samningsgerð, umboð og ógilda gerninga, nr. 7/1936, eða ákvæðum XX. kafla laga um gjaldþrotaskipti o.fl., nr. 21/1991, nema lög gistiríkis heimili ekki slíkt.

Hafi váttryggingafélag selt fasteign, skip eða flugvél sem háð er opinberri skráningu eða framseljanleg verðbréf eða önnur verðbréf skráð á skipulegum verðbréfamarkaði eftir úrskurð um að bú váttryggingafélags skuli tekið til gjaldþrotaskipta skulu lög þess ríkis þar sem eign er eða þar sem hin opinbera skráning hefur farið fram gilda um lögmæti löggerningsins.

Um áhrif úrskurðar um að bú váttryggingafélags skuli tekið til gjaldþrotaskipta á málshöfðun vegna eignar eða annarra réttinda sem váttryggingafélag hefur látið af hendi fer eftir lögum þess aðildarríkis þar sem málið var höfðað.

Úrræði sem skilastjórn getur beitt samkvæmt íslenskum lögum hefur hún jafnframt í öðrum aðildarríkjum. Við beitingu slíkra úrræða í öðru aðildarríki skal skilastjórn þó fara eftir lögum þess aðildarríkis eftir því sem við á.

86. gr.

Þegar tekin er ákvörðun um frjáls slit samkvæmt samþykktum váttryggingafélags sem hér hefur fengið starfsleyfi skal félagið leggja fyrir Fjármálaeftirlitið greinargerð um óuppgerðar váttryggingaskuldbindingar félagsins og á hvern hátt ætlunin sé að ljúka þeim.

Fjármálaeftirlitið skal meta og taka ákvörðun um hvort hagsmunum váttryggingartaka og váttryggðra teljist best borgið með flutningi váttryggingastofns til annars eða annarra félaga, svo og þegar um líftryggingastofn er að ræða hvort stofninn skuli sæta sérstakri meðferð, sbr. 82. gr.

Um frjáls slit váttryggingafélags gilda ákvæði 83.–85. gr. eftir því sem við á.

XIII. KAFLI

Viðurlög.

87. gr.

Stjórnvaldssektir.

Fjármálaeftirlitið getur lagt stjórnvaldssektir á hvern þann sem brýtur gegn:

1. 2. málsl. 1. mgr. 1. gr. varðandi leyfisskylda starfsemi,
2. 5. gr. um hvar megi frumtryggja og endurtryggja váttryggingaráhættu sem hér er,
3. 7. gr. um heimild til að bera heiti sem gefur váttryggingastarfsemi til kynna,
4. 11.–13. gr. um starfsheimildir,
5. 1. mgr. 28. gr. um leyfisumsókn til Fjármálaeftirlitsins ef váttryggingafélag með starfsleyfi hér á landi hyggst taka upp nýjan greinaflokk váttrygginga eða váttryggingagrein eða breyta starfsemi sinni í verulegum atriðum,
6. 3. mgr. 28. gr. um að senda skuli breytingar á samþykktum váttryggingafélags til Fjármálaeftirlitsins innan viku frá samþykkt þeirra,
7. 4. mgr. 30. gr. um að allar breytingar á atriðum sem tilkynna skal til váttryggingafélagskrár skuli tilkynna eins fljótt og auðið er til skrárinnar og eigi síðar en innan eins mánaðar,
8. 2. mgr. 36. gr. um eignir til jöfnunar á móti váttryggingaskuld,
9. 38. gr. um skyldu stjórnar til þess að tryggja að fyrir hendi sé sérþekking á mati og útreikningi váttryggingaskuldar,
10. 1. málsl. 4. mgr. 39. gr. um tilkynningarskyldu tryggingastærðfræðings til Fjármálaeftirlitsins,

11. 41. gr. um virkan eignarhlut,
12. 1. mgr. 43. gr. um hámark eigin hluta,
13. 3. mgr. 44. gr. um að stjórnarmaður afli ekki heimildar Fjármálaeftirlitsins vegna stjórnarsetu,
14. 5. mgr. 44. gr. um tilkynningarskyldu um þóknun stjórnarmanna eða framkvæmdastjóra,
15. 6. mgr. 44. gr. um tilkynningarskyldu um myndun félagasamstæðu eða yferráð yfir öðru félagi og um verulegar breytingar á skipulagi samstæðu,
16. 7. mgr. 44. gr. um setningu verklagsreglna,
17. 8. mgr. 44. gr. um skyldu stjórnar og framkvæmdastjóra váttryggingafélags til að gera Fjármálaeftirlitinu viðvart um málefni sem hafa úrslitabýðingu fyrir áframhaldandi starfsemi félagsins,
18. 2. mgr. 47. gr. um tilkynningarskyldu endurskoðanda til Fjármálaeftirlitsins,
19. 48. gr. um að senda skuli Fjármálaeftirliti ársreikning og fylgigögn,
20. 1. mgr. 49. gr. um upplýsingaskyldu vegna starfsemi erlendis,
21. 50. gr. um úthlutun arðs,
22. 4. mgr. 52. gr. um skýrslur um viðskipti við tengda aðila,
23. 1.–3. mgr. 54. gr. um skil á váttryggingaskilmálum og reiknigrundvelli líftrygginga og heilsutrygginga,
24. 1. mgr. 60. gr. um skyldu til samþykkis Fjármálaeftirlitsins vegna flutnings á stofni,
25. 4. mgr. 64. gr. um ávöxtun fjármuna váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
26. 65. gr. um skil á ársreikningi og upplýsingaskyldu váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
27. 2. mgr. 68. gr. um lok starfsemi váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
28. 3. mgr. 68. gr. um lausn geymslufjár váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
29. 1. og 5. mgr. 69. gr. um heimild váttryggingafélaga með starfsleyfi hér á landi til að opna útibú í öðru aðildarríki Evrópska efnahagssvæðisins,
30. 1. og 4. mgr. 70. gr. um heimild váttryggingafélaga með starfsleyfi hér á landi til að veita þjónustu í öðru aðildarríki Evrópska efnahagssvæðisins,
31. 71. gr. um heimild váttryggingafélaga með starfsleyfi hér á landi til að hefja starfsemi í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
32. 1. másl. 1. mgr. 72. gr. um umsókn vegna flutnings á váttryggingastofni,
33. 74.–75. gr. um samruna,
34. 1. mgr. 86. gr. um skil greinargerðar til Fjármálaeftirlitsins vegna ákvörðunar um frjáls slit,
35. sátt milli Fjármálaeftirlitsins og aðila, sbr. 88. gr.

Þá getur Fjármálaeftirlitið lagt stjórnvaldssektir á hvern þann sem brýtur gróflega eða ítrekað gegn ákvæðum 1. mgr. 6. gr. um góða viðskiptahætti og venjur í váttryggingaviðskiptum.

Sektir sem lagðar eru á einstaklinga geta numið frá 10 þús. kr. til 20 millj. kr. Sektir sem lagðar eru á lögaðila geta numið frá 50 þús. kr. til 50 millj. kr. Við ákvörðun sekta skal m.a. tekið tillit til alvarleika brots, hvað það hefur staðið lengi, samstarfsvilja hins brotlega aðila og hvort um ítrekað brot er að ræða. Ákvarðanir um stjórnvaldssektir skulu teknar af stjórn Fjármálaeftirlitsins og eru þær aðfararhæfar. Sektir renna í ríkissjóð að frádregnum kostnaði

við innheimtuna. Séu stjórnvaldssektir ekki greiddar innan mánaðar frá ákvörðun Fjármálaeftirlitsins skal greiða dráttarvexti af fjárhæð sektarinnar. Um ákvörðun og útreikning dráttarvaxta fer eftir lögum um vexti og verðtryggingu.

Stjórnvaldssektum verður beitt óháð því hvort lögbrot eru framin af ásetningi eða gáleysi.

88. gr.

Hafi aðili gerst brotlegur við ákvæði laga þessara eða ákvarðanir Fjármálaeftirlitsins á grundvelli þeirra er Fjármálaeftirlitinu heimilt að ljúka málinu með sátt með samþykki málsaðila, enda sé ekki um að ræða meiri háttar brot sem refsiviðurlög liggja við. Sátt er bindandi fyrir málsaðila þegar hann hefur samþykkt og staðfest efni hennar með undirskrift sinni. Fjármálaeftirlitið setur nánari reglur um framkvæmd ákvæðisins.

89. gr.

Í máli sem beinist að einstaklingi og lokið getur með álagningu stjórnvaldssekta eða kæru til lögreglu hefur maður, sem rökstuddur grunur leikur á að hafi gerst sekur um lögbrot, rétt til að neita að svara spurningum eða afhenda gögn eða muni nema hægt sé að útiloka að það geti haft þýðingu fyrir ákvörðun um brot hans. Fjármálaeftirlitið skal leiðbeina hinum grundaða um þennan rétt.

90. gr.

Heimild Fjármálaeftirlitsins til að leggja á stjórnvaldssektir samkvæmt lögum þessum fellur niður þegar fimm ár eru liðin frá því að háttsemi lauk.

Frestur skv. 1. mgr. rofnar þegar Fjármálaeftirlitið tilkynnir aðila um upphaf rannsóknar á meintu broti. Rof frests hefur réttaráhrif gagnvart öllum sem staðið hafa að broti.

91. gr.

Sektir eða fangelsi.

Það varðar sektum eða fangelsi allt að tveimur árum, liggi þyngri refsing ekki við broti samkvæmt öðrum lögum, að brjóta gegn ákvæðum:

1. 2. másl. 1. mgr. 1. gr. varðandi leyfisskylda starfsemi,
2. 4. mgr. 30. gr. um að allar breytingar á atriðum sem tilkynna skal til váttryggingafélagaskrár skuli tilkynna eins fljótt og auðið er til skrárinnar og eigi síðar en innan eins mánaðar,
3. 1. másl. 4. mgr. 39. gr. um tilkynningarskyldu tryggingastærðfræðings til Fjármálaeftirlitsins,
4. 1. mgr. 43. gr. um hámark eigin hluta,
5. 1.–3. mgr. 45. gr. um ársreikninga,
6. 2. mgr. 46. gr. um hæfi endurskoðanda,
7. 2. mgr. 47. gr. um tilkynningarskyldu endurskoðenda til Fjármálaeftirlitsins,
8. 50. gr. um úthlutun arðs,
9. 2. mgr. 68. gr. um lok starfsemi váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
10. 3. mgr. 68. gr. um lausn geymslufjár váttryggingafélags með aðalstöðvar í ríki utan Evrópska efnahagssvæðisins,
11. 1. og 6. mgr. 76. gr. um aðgerðir vegna ónógs gjaldþols.

Þá varðar það sömu refsingu að gefa vísitandi rangar eða villandi upplýsingar um hagi váttryggingafélags eða annað er það varðar, opinberlega eða til Fjármálaeftirlitsins, annarra opinberra aðila eða viðskiptamanna.

92. gr.

Brot gegn lögum þessum er varða sektum eða fangelsi varða refsingu hvort sem þau eru framin af ásetningi eða gáleysi.

Heimilt er að gera upptækan með dómi beinan eða óbeinan hagnað sem hlotist hefur af broti gegn ákvæðum laga þessara er varða sektum eða fangelsi.

Tilraun til brots eða hlutdeild í brotum samkvæmt lögum þessum er refsiverð eftir því sem segir í almennum hegningarlögum.

93. gr.

Brot gegn lögum þessum sæta aðeins opinberri rannsókn að undangenginni kæru Fjármálaeftirlitsins til lögreglu.

Varði meint brot á lögum þessum bæði stjórnvaldssektum og refsingu metur Fjármálaeftirlitið hvort mál skuli kært til lögreglu eða því lokið með stjórnvaldsákvörðun hjá stofnuninni. Ef brot eru meiri háttar ber Fjármálaeftirlitinu að vísa þeim til lögreglu. Brot telst meiri háttar ef það lýtur að verulegum fjárhæðum, ef verknaður er framinn með sérstaklega vítaverðum hætti eða við aðstæður sem auka mjög á saknæmi brotsins. Jafnframt getur Fjármálaeftirlitið á hvaða stigi rannsóknar sem er vísað máli vegna brota á lögum þessum til opinberrar rannsóknar. Gæta skal samræmis við úrlausn sambærilegra mála.

Með kæru Fjármálaeftirlitsins skulu fylgja afrit þeirra gagna sem grunur um brot er studdur við. Ákvæði IV.–VII. kafla stjórnsýslulaga gilda ekki um ákvörðun Fjármálaeftirlitsins um að kæra mál til lögreglu.

Fjármálaeftirlitinu er heimilt að láta lögreglu og ákærvaldi í té upplýsingar og gögn sem stofnunin hefur aflað og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. Fjármálaeftirlitinu er heimilt að taka þátt í aðgerðum lögreglu sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

Lögreglu og ákærvaldi er heimilt að láta Fjármálaeftirlitinu í té upplýsingar og gögn sem hún hefur aflað og tengjast þeim brotum sem tilgreind eru í 2. mgr. Lögreglu er heimilt að taka þátt í aðgerðum Fjármálaeftirlitsins sem varða rannsókn þeirra brota sem tilgreind eru í 2. mgr.

Telji ákærandi að ekki séu efni til málshöfðunar vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi sem jafnframt varðar stjórnsýsluviðurlögum getur hann sent eða endursent málið til Fjármálaeftirlitsins til meðferðar og ákvörðunar.

XIV. KAFLI

Ýmis ákvæði. Gildistaka.

94. gr.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerðir um þau efni sem í lögum þessum greinir.

95. gr.

Innleiðing.

Með lögum þessum eru eða hafa verið innleiddar eftirfarandi tilskipanir Evrópusambandsins: 64/225/EBE, 72/166/EBE, 73/239/EBE, 73/240/EBE, 74/165/EBE, 77/92/EBE, 78/473/

EBE, 78/660/EBE, 79/267/EBE, 81/76/EBE, 83/349/EBE, 84/5/EBE, 87/344/EBE, 88/357/EBE, 90/232/EBE, 90/619/EBE, 91/674/EBE, 92/48/EBE, 92/49/EBE, 92/96/EBE, 98/78/EB, 2000/12/EBE, 2000/26/EB, 2001/17/EB, 2001/24/EB, 2002/13/EB, 2002/87/EB, 2002/92/EB, 2005/14/EB, 2005/68/EB, 2007/44/EB.

96. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Vátryggingafélög sem 10. desember 2007 höfðu hætt að taka að sér nýja vátryggingaráhættu og unnu eingöngu að afgreiðslu eldri endurtryggingasamninga eru undanskilin ákvæðum 35. gr. Þrátt fyrir ákvæði 40. gr. skulu vátryggingafélög sem falla undir þessa grein að lágmarki senda Fjármálaeftirlitinu árlega yfirlit um eignir til jöfnunar vátryggingaskuldar. Fjármálaeftirlitið tilkynnir öðrum aðildarríkjum um hvaða vátryggingafélög er að ræða. Hefji vátryggingafélag aftur útgáfu nýrra vátryggingasamninga fellur félagið ekki lengur undir ákvæði þetta.

Ákvæði 2. mgr. 44. gr. um að stjórnarmenn megi ekki eiga sæti í stjórn annars vátryggingafélags eða aðila tengdra því né vera starfsmenn, lögmenn, endurskoðendur eða tryggingastærðfræðingar annars vátryggingafélags eða tengdra félaga kemur til framkvæmda á fyrsta aðalfundi vátryggingafélags eftir samþykkt laga þessara.

Hinn 31. desember 2009 fellur 8. tölul. 1. mgr. 31. gr. brott.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Almennt um frumvarpið.

Frumvarp þetta er samið af nefnd sem viðskiptaráðherra skipaði þann 18. september 2007 til þess að semja frumvarp til að innleiða tilskipun 2005/68/EB um endurtryggingar. Í nefndina voru skipuð Kjartan Gunnarsson, skrifstofustjóri í viðskiptaráðuneytinu, formaður, Rúnar Guðmundsson, sviðsstjóri í Fjármálaeftirlitinu, Sigurður Freyr Jónatansson, tryggingastærðfræðingur í Fjármálaeftirlitinu, tilnefndir af Fjármálaeftirlitinu, og Þóra Hallgrímsdóttir, lögfræðingur hjá Sjóvá-Almennum tryggingum hf., tilnefnd af Samtökum fjármálafyrirtækja. Þótt skipunarbréf nefndarinnar hafi tilgreint sem verkefni að gera tillögu um innleiðingu endurtryggingatilskipunarinnar varð fljótlega ljóst að innleiðingin kallaði á slíkar breytingar á lögum um vátryggingastarfsemi að ekki yrði hjá því komist að endurskoða þau lög í heild sinni.

Frá því að lög nr. 60/1994 komu til framkvæmda hefur þeim verið breytt fjölmörgum sinnum, en samþykkt þeirra á sínum tíma var hluti af aðlögun innlands réttar að löggjöf Evrópusambandsins. Upphaflegu lögin innleiddu þær gerðir ESB á vátryggingasviði sem þá voru í gildi.

Frá gildistöku laganna hafa verið innleiddar þær gerðir á vátryggingasviði sem skylt hefur verið að innleiða samkvæmt EES-samningnum, síðast með lögum nr. 155/2007 (5. ökutækjatilskipun). Til þess að taka af allan vafa um hvaða tilskipanir hafi áður verið innleiddar, svo og hverja sé verið að innleiða í fyrsta sinn, eru þær allar taldar upp í 95. gr. frumvarpsins.

Í athugasemdum við einstaka greinar frumvarpsins er sérstaklega tilgreint hvort verið sé að innleiða ákvæði endurtryggingatilskipunarinnar, gera tillögur til breytinga á gildandi ákvæðum, án þess að það tengist sérstaklega innleiðingunni, eða hvort viðkomandi grein eigi sér samsvörun í gildandi lögum. Til skýringa skal þess getið að á mörgum sviðum eru ákvæði

endurtryggingatilskipunarinnar spegilmynd af ákvæðum tilskipana um skaða- og líftryggingar. Í þeim tilvikum hafa ákvæðin í allflestum tilvikum þegar verið innleidd með lögum nr. 60/1994, eins og þeim hefur verið breytt. Því var eðlilegt að innleiðing endurtryggingatilskipunarinnar yrði gerð samhliða heildarendurskoðun á lögum um váttryggingastarfsemi.

Frumvarpið gerir tillögur til breytinga sem hvorki tengjast innleiðingu endurtryggingatilskipunarinnar né eru umritun gildandi ákvæða, þ.e. hrein nýmæli. Frumvarpið leggur til þrengingu á heimildum til setu í stjórn váttryggingafélags. Bæði er fjölgað í upptalningu þeirra laga sem væntanlegir stjórnarmenn mega ekki hafa gerst brotlegir við og eins eru þrengd skilyrði fyrir því að aðilar í hagsmunasambandi eða aðilar í hagsmunasambandi við samkeppnisaðila viðkomandi félags geti tekið sæti í stjórn. Ástæða þess að frumvarpið leggur til þessa þrengingu er gagnrýni á þröngt eignarhald á innlendum fjármálamarkaði. Er talin full ástæða til þess að stjórnvöld bregðist við slíkri gagnrýni enda skiptir trúverðugleiki fjármálamarkaðarins verulegu máli um framgang og möguleika aðila á markaði til að þróast frekar. Frumvarpið leggur einnig til breytingar á ákvæðum um meðferð virks eignarhlutar. Verði tillögur þessar samþykktar við þinglega meðferð er mikilvægt að lagðar verði til samþærligar breytingar á viðeigandi ákvæðum annarra laga á fjármálamarkaði.

Um endurtryggingar og endurtryggingatilskipun ESB.

Lög nr. 60/1994 fjalla um váttryggingastarfsemi, bæði um frum- og endurtryggingastarfsemi. Með hugtakinu váttryggingafélag er í lögnum átt við félög sem stunda bæði frum- og endurtryggingastarfsemi. Af váttryggingafélögum með starfsleyfi í dag hefur Íslensk endurtrygging hf. ávallt starfað eingöngu í endurtryggingastarfsemi. Að auki hefur Trygging hf. eingöngu unnið að uppgjöri eldri endurtryggingaskuldbindinga eftir flutning frumtryggingastofns félagsins til Tryggingamiðstöðvarinnar hf. Nokkur váttryggingafélög sem hafa starfað einkum í frumtryggingastarfsemi hafa einnig haft með höndum endurtryggingastarfsemi. Útrás váttryggingafélaga á síðustu árum hefur m.a. falist í sölu endurtrygginga erlendis. Eftirlit með endurtryggingastarfsemi hefur hér á landi að mestu verið sambærilegt eftirliti með frumtryggingastarfsemi.

Í 5. gr. gildandi laga er kveðið á um að enginn má í atvinnuskyni stuðla að því að váttryggingaráhætta sem hér er, sé frumtryggð annars staðar en hjá váttryggingafélögum sem hér hafa starfsleyfi. Hins vegar eru í gildandi lögum engin takmörk á því hvar váttryggingaráhætta er endurtryggð.

Í 1. tilskipun 73/239/EBE um skaðatryggingar með breytingum samkvæmt tilskipunum og tilskipun 2002/83/EB um líftryggingar er að finna ákvæði um starfsemi félaga sem sérhæfa sig í frumtryggingum. Á Evrópska efnahagssvæðinu var á sama hátt ekki að finna sam-eiginleg ákvæði um starfsemi sérhæfðra endurtryggingafélaga fyrr en með tilkomu tilskipunar 2005/68/EB. Tilskipun 64/225/EBE um endurtryggingar bannaði hindranir á starfsemi endurtryggingafélaga á milli ríkja í Evrópubandalaginu en kvað ekki á um annars konar samræmingu, svo sem hvað varðar opinbert eftirlit.

Markmiðið með tilskipun 2005/68/EB, um endurtryggingar, er því að samræma eftirlit með endurtryggingastarfsemi og styrkja innri markaðinn hvað varðar váttryggingastarfsemi. Tilskipunin er í samræmi við alþjóðlega staðla um eftirlit með endurtryggingastarfsemi sem unnir hafa verið af alþjóðasamtökum eftirlitsstjórnvalda á váttryggingasviði (IAIS).

Á sama hátt og í frumtryggingastarfsemi veitir starfsleyfi í endurtryggingum í einu aðildarríkja Evrópska efnahagssvæðisins möguleika til að starfa á öllu svæðinu. Til að vernda hagsmuni neytanda og vegna ólíkra ákvæða laga um váttryggingarsamninga á Evrópska efna-

hagssvæðinu þurfa frumtryggingafélög að tilkynna heimaeftirlitsstjórnvöldum sínum um fyrirætlanir um að hefja starfsemi í öðrum ríkjum svæðisins. Eftirlitsstjórnvöld heimaríkis tilkynna eftirlitsstjórnvöldum gistiríkis um starfsemina og votta að váttryggingafélagið uppfylli kröfur um lágmarksgjaldþol. Slík skilyrði eru ekki sett fram í endurtryggingatilskipuninni.

Meðal annarra ákvæða tilskipunarinnar sem fela í sér sérákvæði fyrir endurtryggingafélög eða endurtryggingastarfsemi má nefna eftirfarandi:

1. Heimild í 5. mgr. að endurtryggingavernd sé keypt í þriðja ríki. Ef um endurtryggingavernd á frumtryggingaráhættu er að ræða þarf að liggja fyrir samstarfssamningur á milli Fjármálaeftirlitsins, í tilviki Íslands, og eftirlitsstjórnvalds í heimaríki endurtryggingafélagsins.
2. Almennari reglur í 38. gr. en þekkist hjá frumtryggingafélögum um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld.

Flest ákvæði endurtryggingatilskipunarinnar eru þó efnislega samhljóða sambærilegum ákvæðum tilskipana um skaðatryggingar og líftryggingar og felur innleiðing þeirra því í sér takmörkuð áhrif á innleiðingarákvæði gildandi laga um váttryggingastarfsemi. Tilskipunin var tekin upp í EES-samninginn með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar 2. júní 2006 og átti innleiðingu hennar að vera lokið 10. desember 2007.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Frumvarpið leggur til verulegar breytingar á 1. gr. frá gildandi lögum, nr. 60/1994, einkum vegna innleiðingar á tilskipun ESB um endurtryggingar. Af henni leiðir að gera þarf skýran greinarmun á því hvort váttryggingastarfsemi sé stunduð sem starfsemi á sviði frumtrygginga eða á sviði endurtryggingastarfsemi. Því er skilgreint greininni hvað telst váttryggingastarfsemi, frumtryggingastarfsemi og endurtryggingastarfsemi.

Um 2. gr.

Frumvarpið leggur til þá breytingu frá gildandi lögum, nr. 60/1994, að íslensk váttryggingafélög skuli rekin í hlutafélagiformi. Gildandi lög gera bæði ráð fyrir hlutafélagiformi sem og því að unnt sé að reka váttryggingafélag sem gagnkvæmt félag, en þegar gildandi lög komu til framkvæmda voru starfandi allnokkur gagnkvæm váttryggingafélög.

Gagnkvæm váttryggingafélög voru starfandi hér á landi allt fram til ársins 2003, flest á sviði bátatrygginga. Stóru gagnkvæmu váttryggingafélögin tvö, Samvinnutryggingar g.t. og Brunabótafélag Íslands, hættu eiginlegri váttryggingastarfsemi á árinu 1989 þegar váttryggingastofnar þeirra voru fluttir til nýstofnað hlutafélags, Váttryggingafélags Íslands hf. Á árunum 2001–2003 urðu verulegar breytingar á váttryggingastarfsemi hér á landi þegar váttryggingastofnar gagnkvæmra bátaábyrgðarfélaga og Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum voru færðir yfir til annars váttryggingahlutafélags. Þá voru breytingar gerðar á Verði tryggingu er félaginu var breytt í hlutafélag.

Vörður var síðasta gagnkvæma félagið á landsvísu. Það starfar nú sem hlutafélag.

Í dag eru engin starfandi gagnkvæm váttryggingafélög hér á landi. Þetta félagiform er hins vegar þekkt á öðrum Norðurlöndum og munu nokkur gagnkvæm váttryggingafélög enn starfandi, m.a. er eitt stærsta váttryggingafélag Noregs gagnkvæmt félag. Í Danmörku er starfandi töluverður fjöldi smárra – á danskan mælikvarða – gagnkvæmra váttryggingafélaga sem veita þjónustu á afmörkuðum mörkuðum. Í nokkrum EES-ríkjum, m.a. flestum hinna nýrri, er hins vegar ekki heimilt að stofna váttryggingafélög með öðru félagiformi en sem hlutafélög.

Svo virðist sem gagnkvæma félagsformið dugi vart á markaði þar sem virk samkeppni er. Gagnkvæm váttryggingafélög eiga í erfiðleikum ef þau þurfa að bæta fjárhagsstöðu sína. Þau geta ekki líkt og hlutafélög aukið eigið fé félagsins með útgáfu nýrra hlutabréfa. Gagnkvæma félagsformið virðist einkum henta þegar um sérhæfðar váttryggingar er að ræða í takmörkuðum rekstri. Þá erfiðleika sem gagnkvæmu váttryggingafélögin lentu í hér á landi má fyrst og fremst rekja til vandræða þeirra við að hlúa að fjárhagslegum styrk sínum á samkeppnismarkaði.

Engin gagnkvæm váttryggingafélög eru starfandi og engin merki þess að aðilar hér á landi hyggist stofna slíkt váttryggingafélag. Ástæðulaust kann því að vera að viðhalda heimildum sem ekki eru nýttar. Verður ekki séð að afnám heimildar til að stofnsetja gagnkvæm váttryggingafélög skaði hagsmunum aðila því áfram verður til staðar heimild til að stofnsetja váttryggingafélag, þótt með öðru félagiformi sé. Ekki er verið að skerða réttindi t.d. félagasamtaka til þess að gefa félagsmönnum sínum kost á að standa að stofnun váttryggingafélags. Slíku félagi yrði án efa betur komið fyrir í hlutafélagiformi en sem gagnkvæmt félag. Loks ber að hafa hugfast að í lögum um váttryggingastarfsemi eru ákvæði um gjaldþol váttryggingafélaga. Ákvæði þessi, sem eru komin í innlendan rétt sem hluti af EES-rétti, tiltaka ákveðið lágmarksgjaldþol. Sem dæmi má nefna að reglur um gjaldþol og afnám einkaréttar bátaábyrgðarfélaganna á að veita þjónustu á tilteknu markaðssvæði, höfðu í för með sér erfiðleika fyrir bátaábyrgðarfélög á Íslandi. Erfiðleika sem voru undanfari þess að félögin hættu váttryggingastarfsemi.

Að teknu tilliti til ofanritaðs gerir frumvarpið ráð fyrir þeirri breytingu frá gildandi lögum að váttryggingafélög skuli vera rekin í hlutafélagiformi.

Þrátt fyrir ofanritað er vert að taka fram að mögulegt er að fram komi áhugi á að stofna gagnkvæmt váttryggingafélag hér á landi. Eins og áður segir er það félagiform þekkt á Norðurlöndunum. Verði slíkt raunin er full ástæða til þess að gaumgæfa hvort heimila eigi að nýju að váttryggingafélög geti verið rekin sem gagnkvæm félög.

Í 2. mgr. er gert ráð fyrir því að bundin váttryggingafélög séu ekki rekin öðruvísi en í hlutafélagiformi. Mikilvægt er að taka af tvímæli um að slík félög séu starfsleyfisskyld og búi við sömu rekstrarskilyrði og önnur hlutafélög.

Þá er bætt við því ákvæði að heimilt sé að reka váttryggingafélag sem Evrópufélag.

Um 3. gr.

Fyrri málsgrein greinarinnar er samhljóða 3. gr. gildandi laga sem fjallar um þá starfsemi sem ákvæði laganna taka ekki til. Seinni málsgreinin er innleiðing á 2. mgr. 1. gr. tilskipunar 2005/68/EB, um endurtryggingu, þar sem talin er upp sú endurtryggingastarfsemi sem undanþegin er ákvæðum tilskipunarinnar. Engin endurtryggingastarfsemi er nú stunduð á vegum hins opinbera hér á landi.

Um 4. gr.

Greinin er samhljóða 4. gr. gildandi laga sem tiltekur hvenær félagasamtæða skuli lúta ákvæðum laganna.

Um 5. gr.

Frumvarpið gerir tillögu að breytingum á ákvæðum gildandi laga um hvar váttryggja má áhættur. Í fyrsta lagi er gerður greinarmunur á frumtryggingaráhættu og endurtryggingaráhættu og gilda mismunandi takmarkanir eftir því um hvora áhættuna er verið að fjalla. Í

öðru lagi er það tilgreint sérstaklega að frumtryggingafélag skuli hafa starfsleyfi Fjármálaeftirlitsins eða annars sambærilegs stjórnvalds í aðildarríki. Í þriðja lagi tilgreinir frumvarpið að heimilt sé að endurtryggja innlenda frumtryggingaráhættu hjá félagi utan aðildarríkis ef fyrir liggur samstarfssamningur á milli Fjármálaeftirlitsins og eftirlitsstjórnvalds í því ríki um gagnkvæmt eftirlit, og í fjórða lagi tiltekur frumvarpið að engar hömlur séu á að kaupa endurtryggingu vegna endurtryggingaráhættu. Er það í samræmi við það að endurtryggingastarfsemi er alþjóðleg, sbr. umfjöllun í inngangskvæði 37 í tilskipun 2005/68/EB.

Um 6. gr.

Efnislega er sambærilegt ákvæði og frumvarpið gerir hér tillögu um að finna í 55. gr. gildandi laga um váttryggingastarfsemi. Tímabært er að endurskrifa ákvæði þessi m.t.t. heimilda sem kveðið er á um í öðrum lögum. Lög um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi voru samþykkt eftir gildistöku gildandi laga og lagabreytingar sem urðu á ákvæðum um réttarsamband váttryggingartaka og váttryggingafélags við gildistöku nýrra laga um váttryggingarsamninga gera það nauðsynlegt að afmarka betur en gildandi lög hvenær Fjármálaeftirlitið getur gripið til aðgerða og viðurlaga séu hagsmunir neytenda ekki hafðir til hliðsjónar.

Í 1. mgr. leggur frumvarpið til að Fjármálaeftirlitið hafi heimild til að gripa til ráðstafana ef það telur að starfsemi eftirlitsskylds aðila sé ekki í samræmi við góða viðskiptahætti eða venjur. Fjármálaeftirlitinu ber að meta það hverju sinni hvort tilefni er til ráðstafana á grundvelli þeirra heimilda sem eftirlitið hefur.

Þrátt fyrir þetta verður að hafa hugfast að Fjármálaeftirlitið hefur ekki úrskurðarvald í einstökum ágreiningsmálum eða sker úr um réttindi og skyldur aðila að einkarétti eða ágreiningi um sönnun málsatvika. Þeir sem beina erindum til eftirlitsins eiga ekki sjálfkrafa rétt á því að kvartanir eða ábendingar þeirra verði teknar til meðferðar. Fjármálaeftirlitið hefur um áráðil starfrækt upplýsinga- og leiðbeininga þjónustu fyrir viðskiptavinum eftirlitsskyldra aðila. Þeir geta beint fyrirspurnum til eftirlitsins, ýmist almenns eðlis varðandi starfshætti eftirlitsskyldra aðila eða í tengslum við tiltekin mál. Fjármálaeftirlitið leitast við að veita almennar upplýsingar m.a. um hugsanlega réttarstöðu aðila og leiðbeina aðilum um þau úrræði sem þeir hafa til að ná fram rétti sínum.

Allar ábendingar og kvartanir sem berast Fjármálaeftirlitinu eru metnar og skoðað hvort tilefni er til nánari athugunar. Telji eftirlitið ástæðu til að taka mál til athugunar er það gert á grundvelli almenns eftirlits, þ.e. hvort starfsemi viðkomandi eftirlitsskylds aðila sé í samræmi við lög, reglur og eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti. Þrátt fyrir að kvörtun eða ábending frá einstaklingi eða fyrirtæki leiði til slíkrar athugunar, telst sá hinn sami ekki sjálfkrafa aðili máls og ekki er víst að slík athugun leiði sjálfkrafa til lausnar á úrlausnarefni viðkomandi aðila. Þau úrræði sem einstaklingum og lögaðilum standa til boða til að leita réttar síns vegna einstakra viðskipta við váttryggingafélög eru Úrskurðarnefnd í váttryggingamálum, eftir atvikum gerðardómar, og almennir dómstólar.

Um 7. gr.

Ákvæði greinarinnar eru efnislega samhljóða ákvæðum 1. mgr. 13. gr. gildandi laga, þó að teknu tilliti til þess að frumvarpið gerir ekki ráð fyrir að heimilt sé að reka gagnkvæm váttryggingafélög og að orðalagið hefur verið samræmt 12. gr. laga nr. 161/2002, um fjármála-fyrirtæki.

Lagt er til að ákvæði 2. mgr. 13. gr. gildandi laga falli brott þar sem upplýsingar í váttryggingafélagaskrá eiga á hverjum tíma að veita réttar upplýsingar um fjárhæð hlutafjár, sbr. 5. tölul. 3. mgr. 32. gr. frumvarpsins.

Um 8. gr.

Grein þessi er samhljóða 6. gr. gildandi laga að því viðbættu að áréttað er að sömu reglur gilda um starfsemi innlendra váttryggingafélaga erlendis.

Um 9. gr.

Í 7. gr. gildandi laga eru orðskýringar. Frumvarpið tekur þær orðskýringar upp að mestu óbreyttar auk þess sem nýjum er bætt við. Til þess að afmarka viðskiptavinahóp frumtryggingafélaga og endurtryggingafélaga er sérstök skilgreining á neytanda í greininni sem aðeins vísar til þess sem telur sig eiga hagsmuni í samskiptum við frumtryggingafélag. Þær orðskýringar sem bætast við vegna innleiðingar á endurtryggingartilskipuninni eru þessar: bundið endurtryggingafélag, endurtryggingastarfsemi, takmörkuð endurtrygging og félag með sérstakan tilgang. Þá hefur verið bætt við skilgreiningu á bundnu váttryggingafélagi og ýmsar skilgreiningar aðlagðar skilgreiningum í öðrum lögum á fjármálamarkaði. Má þar nefna skilgreiningu á fjármálasamsteypu, hlutdeildarfélagi, og virkum eignarhlut.

Í 2. mgr. er skilgreint hvernig útreikningi fjárhæða í evrum yfir í starfrækslugjaldmiðil váttryggingafélags skuli vera háttáð. Fjárhæðir eru einkum notaðar sem viðmið við útreikning á gjaldþoli og lágmarksgjaldþoli og eiga þær að breytast í samræmi við breytingar á samræmdri vísitölu neysliverðs á Evrópska efnahagssvæðinu. Við setningu laga nr. 37/2003, um breyting á lögum um váttryggingastarfsemi, nr. 60/1994, voru fjárhæðir skilgreindar í íslenskum krónum og í reglugerð nr. 459/2003 um útreikning gjaldþols váttryggingafélaga er kveðið á um hvernig fjárhæðir breytast í samræmi við breytingar á áður nefndri vísitölu og gengi krónunnar gagnvart evru.

Í þessu frumvarpi er lagt til að fjárhæðir verði aftur skilgreindar í samræmi við tilskipanir, þ.e. í evrum. Ástæðan er annars vegar að sveiflur í gengi krónu gagnvart evru gerir það að verkum að það er tilviljunum háð við hvaða dagsetningu er miðað þegar ákvörðun um breytingar fjárhæða er tekin og hins vegar að nú er váttryggingafélögum heimilt að gera upp í öðrum gjaldmiðlum en íslenskri krónu og er þegar starfandi eitt váttryggingafélag sem gerir upp í erlendri mynt.

Um 10. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 1. mgr. 8. gr. í gildandi lögum sem staðsetur váttryggingaráhættu. Ákvæði 2. mgr. 8. gr. gildandi laga hafa verið færð í 9. gr. frumvarpsins sem skilgreining á stóráhættu.

Um 11. gr.

Ákvæði greinarinnar eru efnislega samhljóða ákvæðum 9. gr. í gildandi lögum sem fjallar um afmörkun starfsemi váttryggingafélags við aðra starfsemi á fjármálamarkaði.

Um 12. gr.

Ákvæði greinarinnar eru efnislega samhljóða ákvæðum 10. gr. í gildandi lögum og afmarka starfsheimildir líftryggingafélaga.

Um 13. gr.

Ákvæði greinarinnar er samhljóða ákvæðum 11. gr. gildandi laga sem fjallar um þá hliðarstarfsemi sem váttryggingafélögum er heimilt að stunda.

Um 14. gr.

Ákvæði 14. gr. gildandi laga er nánast samhljóða efni 3. gr. laga um hlutafélög, 2/1995. Aðeins er um tvö efnislega mismunandi ákvæði að ræða frá þeim lögum. Það er að stofnendur váttryggingafélags skuli vera þrír hið minnsta, en lög nr. 2/1995 áskilja tvo stofnendur. Það ákvæði er ekki tekið upp í þessu frumvarpi þar sem ekki er kveðið á um það í EES rétti og þykir því ekki nauðsynlegt að viðhalda sérákvæði laganna um þrjá stofnendur. Í öðru lagi er í gildandi lögum gert ráð fyrir, í upptalningu um þá aðila sem mega standa að stofnun váttryggingafélags, sérstaklega vísað til váttryggingafélaga með heimilisfesti hér á landi. Ekki þykir ástæða til að telja þau upp í frumvarpinu þar sem þau falla undir skilgreiningu á hlutafélögum í lögum nr. 2/1995 en frumvarpið gerir ekki ráð fyrir að unnt verði að stofna váttryggingafélög öðru vísi en sem hlutafélög, sbr. umfjöllun um 2. gr.

Um 15. gr.

Ákvæði greinarinnar eru að mestu efnislega samhljóða ákvæði 15. gr. gildandi laga, þó að teknu tilliti til ákvæða frumvarpsins sem gera ráð fyrir því að váttryggingafélög skuli aðeins rekin sem hlutafélög.

Um 16. gr.

Ákvæði greinarinnar koma í stað ákvæða 16. gr. gildandi laga. Gerir frumvarpið ráð fyrir að ákvæðin séu einfölduð og það að meginefni til lagt í dóm Fjármálaeftirlitsins að samþykkja greiðslu hluta með öðrum hætti en í reiðufé.

Um 17. gr.

Ákvæði 9.–16. gr. laga um hlutafélög tiltaka hvað skuli koma fram í samþykktum hlutafélags. Er sambærileg ákvæði nú að finna í 17. gr. gildandi laga. Frumvarpið gerir ráð fyrir að aðeins séu tilgreind þau ákvæði sem eru frábrugðin þeim sem mælt er fyrir um í hlutafélagalögunum.

Um 18. gr.

Frumvarpið leggur til töluverðar breytingar á ákvæðum um stofnun og starfsleyfi váttryggingafélags. Breytingarnar taka mið af lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, eftir því sem unnt þykir, og lögum um hlutafélög, nr. 2/1995. Frumvarpið leggur til í 1. mgr. að Fjármálaeftirlitið veiti starfsleyfi váttryggingafélags en samkvæmt gildandi lögum er það viðskiptaráðherra sem veitir starfsleyfið. Er breyting þessi lögð til til samræmis við það sem gildir um önnur fjármálafyrirtæki.

2.–4. mgr. eru samhljóða 4.–6. mgr. 25. gr. gildandi laga og í samræmi við 14. gr., 57. gr. og 60. gr. tilskipunar 2005/68/EB, um endurtryggingu.

Um 19. gr.

Ákvæði 1. mgr. er að mestu samhljóða ákvæði 1. mgr. 21. gr. gildandi laga. Þó leggur frumvarpið til breytingar á 9. tölul., vegna tilvísunar til XIII. kafla laga um váttryggingarsamninga, um almenna forsendur fyrir ábyrgð félagsins. Í 2. mgr. má finna ákvæði efnislega samhljóða 2. mgr. 25. gr. gildandi laga.

Þar sem upptalning 1. mgr. á því sem fylgja skal umsókn er einkum sniðin að starfsemi í frumtryggingum er hnykk á því í 3. mgr. að váttryggingafélög, burtséð frá því á hvaða sviði

vátrygginga þau starfa, þurfi að sækja um starfsleyfi. Til upplýsinga skal þess getið að 2.–4. mgr. 21. gr. gildandi laga. eru felldar brott.

Um 20. gr.

Greinin er innleiðing á 46. gr. tilskipunar 2005/68/EB þar sem aðildarríkjum er valfrjálst að heimila starfsemi félaga með sérstakan tilgang að fengnu starfsleyfi. Gert er ráð fyrir að fyrir liggi reglur í aðildarríkinu um slíka starfsemi og er Fjármálaeftirlitinu falið að setja slíkar reglur ef þörf krefur.

Um 21. gr.

Greinin er nánast samhljóða 22. gr. í gildandi lögum. Felldar hafa verið brott tilvísanir til endurtrygginga þar sem sérstaklega er kveðið á um slíkan rekstur í 23. gr. frumvarpsins.

Um 22. gr.

Greinin er nánast samhljóða 23. gr. í gildandi lögum. Aðeins hafa verið felldar brott tilvísanir til endurtrygginga þar sem sérstaklega er kveðið á um slíkan rekstur í 23. gr. frumvarpsins.

Um 23. gr.

Greinin er innleiðing á 2. mgr. 4. gr. tilskipunar 2005/68/EB sem tilgreinir að starfsleyfi endurtryggingafélags skuli veitt fyrir endurtryggingar á sviði skaðatrygginga, lífendurtrygginga eða hvers konar endurtryggingastarfsemi samkvæmt beiðni umsækjanda.

Um 24. gr.

Greinin er innleiðing á 45. gr. tilskipunar 2005/68/EB. Þar er aðildarríkjum valfrjálst að setja reglur um starfsemi í takmörkuðum endurtryggingum. Slík starfsemi er ekki stunduð hér á landi en Fjármálaeftirlitið mun setja reglur um slíka starfsemi ef þörf krefur. Í 9. gr. frumvarpsins er að finna skilgreiningu á takmarkaðri endurtryggingu (e: finite reinsurance) sem endurtryggingu þar sem beint mögulegt hámarkstap, mælt sem yfirfærð fjárhagsleg hámarksáhætta sem leiðir af yfirfærslu verulegrar vátryggingaráhættu er tengist bæði vátryggingaratburði og tímasetningu yfirfærslu vátryggingaráhættunnar, er hærra en iðgjaldið á gildistíma sammingsins sem svarar til takmarkaðrar en þó verulegrar fjárhæðar, ásamt a.m.k. öðru hvoru eftirfarandi atriða: i) skýru og efnislegu mati á tímavirði fjárhæða (e: time value of money), ii) sammingsbundnum ákvæðum um að ná, til lengri tíma litið, jafnvægi í fjárhagslegri reynslu aðila við að ná þeirri yfirfærslu á áhættu sem að er stefnt.

Um 25. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 24. gr. gildandi laga sem kveður á um að umsækjandi um leyfi til að mega stunda vátryggingastarfsemi skuli leggja fram áætlun um hina væntanlegu starfsemi.

Um 26. gr.

Í 25. gr. gildandi laga er gert ráð fyrir því að umsækjendur um starfsleyfi leggi inn umsókn til Fjármálaeftirlitsins sem leggi síðan faglegt mat á umsóknina og þá sem standa að henni. Að fenginni umsögn Fjármálaeftirlitsins veiti síðan ráðherra starfsleyfi í samræmi við umsögn þess. Frumvarpið leggur til þá breytingu á gildandi lögum að Fjármálaeftirlitið sé

starfsleyfisveitandi. Er það í samræmi við aðrar starfsleyfisveitingar á fjármálamarkaði. Að teknu tilliti til sérákvæða um váttryggingastarfsemi er greinin að efni til samhljóða ákvæðum 6. gr. um veitingu starfsleyfa í lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Í samræmi við ákvæði 6. gr. laga um fjármálafyrirtæki leggur frumvarpið til að Fjármálaeftirlitið afgreiði fullbúna umsókn innan þriggja mánaða en gildandi lög gera ráð fyrir því að eftirlitið sendi ráðherra umsögn sína um umsókn innan sex mánaða.

Um 27. gr.

Lögð er til breyting á ákvæðum 25. gr. gildandi laga um synjun starfsleyfis. Eins og fram kemur í athugasemdum um 26. gr. leggur frumvarpið til þá breytingu að Fjármálaeftirlitið veiti eða synji um starfsleyfi. 1. og 3. mgr. eru efnislega samhljóða ákvæðum 7. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Ákvæði 2. mgr. eru efnislega samhljóða ákvæðum 3. mgr. 25. gr. gildandi laga um að heimilt sé að synja starfsleyfi sé hæfi stjórnar og framkvæmdastjóra, eða eiganda virks eignarhluta, ekki viðunandi.

Um 28. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 27. gr. gildandi laga.

Um 29. gr.

Í 5. málsl. 3. mgr. 25. gr. gildandi laga segir að synja skuli um starfsleyfi ef raunverulegar aðalstöðvar váttryggingafélags séu ekki hér á landi. Ákvæði greinarinnar eru efnislega samhljóða ákvæðum 15. gr. 1. um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002, og tekur það skýrt fram að váttryggingafélag sem hlotið hefur starfsleyfi í samræmi við ákvæði 26. greinar skuli hafa höfuðstöðvar sínar hérlandis. Ákvæðið gildir því ekki aðeins um staðsetningu aðalstöðva þegar umsókn um starfsleyfi er lögð fram heldur á öllum starfstíma viðkomandi starfsleyfshafa.

Um 30. gr.

Frumvarpið leggur til einföldun á utanumhaldi váttryggingafélagaskrár en ákvæði um váttryggingafélagaskrá er að finna í 28. gr. gildandi laga. Gerir frumvarpið ráð fyrir að skráin sé birt opinberlega, þ.e. á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins og öllum aðgengileg. Ekki eru gerðar tillögur um efnislegar breytingar á sjálfri skránni. Fjármálaeftirlitið vinnur nú þegar að opinberri birtingu váttryggingafélagaskrár og að því að félögin sjálf geti breytt þeim upplýsingum sem ekki krefjast fyrir fram samþykkis eftirlitsins.

Um 31. gr.

Greinin afmarkar þær fjárhæðir sem mynda grunn útreiknings á gjaldþoli og á sér samsvörun í 29. gr. gildandi laga. 1. mgr. er efnislega samhljóða 1. mgr. 29. gr. gildandi laga, þó að teknu tilliti til ákvæða frumvarpsins sem gera ráð fyrir því að váttryggingafélög skuli aðeins rekin sem hlutafélög. Felldir hafa verið brott 1. b. tölul. og 7. tölul. sem vörðuðu fjárhagsgrundvöll gagnkvæmra félaga. Einnig hefur verið í núverandi 10. tölul. (áður 11. tölul. 29. gr.) sett til skýringar að óefnislegar eignir eru dæmi um nauðsynlegar afskriftir og niðurfærslur, enda gera ákvæði tilskipana um váttryggingastarfsemi ráð fyrir að óefnislegar eignir séu dregnar frá gjaldþoli.

Ekki er gerð efnisleg breyting á 2. mgr. en tilvísun í töluliði hefur verið aðlöguð að breytingum á 1. mgr.

3. mgr. er innleiðing á 2. mgr. 36. gr. og 8. mgr. 60. gr. endurtryggingatilskipunarinnar varðandi undanþágur frá því að draga hlutdeild í öðrum váttryggingafélögum og öðrum fjármálaþyrtingum frá gjaldþoli.

4. mgr. er samhljóða 3. mgr. 29. gr. gildandi laga að því undanskildu að lokamálsliðurinn hefur verið tekinn út vegna þess að í lokamálsgreininni er gert ráð fyrir að Fjármálaeftirlitið gefi út nýjar reglur um útreikning aðlagðs gjaldþols.

5. mgr. er samhljóða 4. mgr. 29. gr. gildandi laga.

Í 6. mgr. hefur verið gerð sú breyting að gert er ráð fyrir að Fjármálaeftirlitið setji nýjar reglur um útreikning aðlagðs gjaldþols sem komi í stað gildandi reglugerðar nr. 954/2001. Ástæða þess er að í væntanlegum reglum Fjármálaeftirlitsins um viðbótareftirlit með fjármálasamsteypum er gert ráð fyrir annarri aðferð við útreikning gjaldþols fjármálasamsteypa en nú er gert ráð fyrir varðandi váttryggingasamstæður. Munu þær gera ráð fyrir að sömu reglur gildi um viðbótareftirlit hvort sem váttryggingafélag er hluti af váttryggingasamstæðu eða fjármálasamsteypu. Nýjum reglum Fjármálaeftirlitsins er því ætlað að samræma aðferðir við útreikning gjaldþols.

7. mgr. er samhljóða 5. mgr. 29. gr. gildandi laga.

Um 32. gr.

Þessi grein er samsvarandi 30. gr. gildandi laga að undanskildum eftirfarandi breytingum sem eru ma. til innleiðingar á ákvæðum 37. gr. tilskipunar 2005/68/EB, um endurtryggingu.

Hefur í 1. og 2. tölul. 1. mgr. verið bætt við ákvæði þess efnis að hækkun iðgjalda og tjóna í greinaflokkum skv. 11., 12. og 13. tölul. 1. mgr. 21. gr. um 50%, skuli jafnframt eiga við um endurtryggingar í viðkomandi greinaflokkum.

Viðmiðunarfjárhæðir í 1. mgr. eru í evrum og eru fjárhæðir í samræmi við tilskipanir 2002/12/EB um breytingar á fyrstu tilskipun um líftryggingar 1979/267/EBE hvað varðar lágmarksgjaldþol líftryggingafélaga og 2002/13/EB um breytingar á fyrstu tilskipun um skaðatryggingar 1973/239/ EBE hvað varðar lágmarksgjaldþol skaðatryggingafélaga, en tilskipanir þessar voru innleiddar með lögum nr. 37/2003, sem breyttu lögum nr. 60/1994. Hafa ber í huga að fjárhæðir hafa verið hækkaðar í samræmi við þróun samræmdrar vísitölu neysluverðs EES/ESB. Gjaldþolsskýrslur váttryggingafélaga til Fjármálaeftirlitsins munu taka breytingum í samræmi við þróun vísitölnnar.

Við útreikning á eigin tjónum er kveðið á um að endurtryggingafélögum sé heimilt að draga frá kröfur á félög með sérstakan tilgang, sbr. 3. mgr. 37. gr. endurtryggingatilskipunarinnar.

3. mgr. þessarar greinar er ný og inniheldur valkvætt ákvæði gildandi tilskipana sem ekki hefur verið innleitt áður. Notkun tölfræðilegra aðferða við útreikning gjaldþolskröfu er mikilvægur grundvöllur væntanlegra gjaldþolsreglna (Solvency II) og er því tímabært að heimila notkun slíkra aðferða.

Um 33. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 31. gr. gildandi laga. Ákvæðið á eingöngu við um starfsemi líftryggingafélaga í frumtryggingum og því hefur 6. tölul. í 31. gr. gildandi laga verið felldur brott. Útreikningur á lágmarksgjaldþoli endurtryggingafélaga skal vera í samræmi við ákvæði 32. gr. frumvarpsins. Einnig er í 5. tölul. gerð sú breyting að Fjármálaeftirlitið skal setja reglur um hlutdeild annara líftrygginga skv. 5. tölul. 22. gr. í lágmarksgjaldþoli en kveðið var á um setningu reglugerðar áður. Breytingin er gerð til að flýta fyrir reglum um

meðhöndlun þessara líftrygginga ef þörf krefur en hingað til hefur þess ekki reynst þörf að setja reglugerð.

Um 34. gr.

1. mgr. greinarinnar er efnislega samhljóða 1. mgr. 33. gr. gildandi laga með þeirri breytingu að fjárhæðir eru nú tilteknar í evrum en gildandi lög tilgreina fjárhæðir í krónum með ákvæði um gengisviðmiðun. Ástæðan er annars vegar að sveiflur í gengi krónu gagnvart evru gerir það að verkum að það er tilviljunum háð við hvaða dagsetningu er miðað þegar ákvörðun um breytingar fjárhæða er tekin og hins vegar að nú er váttryggingafélögum heimilt að gera upp í öðrum gjaldmiðlum en íslenskri krónu og er þegar starfandi eitt váttryggingafélag sem gerir upp í erlendri mynt.

2. mgr. er innleiðing á valkvæðu ákvæði í 2. mgr. 40. gr. tilskipunar 2005/68/EB varðandi lágmarksgjaldþol bundinna endurtryggingafélaga.

3. mgr. er innleiðing á 6. mgr. 57. gr. og 10. mgr. 60. gr. tilskipunar 2005/68/EB sem kveður á um að lágmarksgjaldþol váttryggingafélags sem ekki er skilgreint sem endurtryggingafélag, í því tilviki að umfang endurtryggingastarfsemi félagsins fari yfir tiltekin mörk, skuli aldrei vera lægra en 3 milljónir evra.

Viðmiðunartímabil samræmdrar vísitölu neysluverðs í aðildarríkjum EES hefur verið skilgreint m.v. 20 mars ár hvert í samræmi við verklag Framkvæmdastjórnar ESB.

5. mgr. er efnislega samhljóða 2. mgr. 33. gr. gildandi laga sem fjallar um samsetningu lágmarksgjaldþols.

6. mgr. er efnislega samhljóða 4. mgr. 33. gr. gildandi laga sem fjallar um hvernig lágmarksgjaldþol váttryggingafélags sem er að hefja starfsemi skuli reiknað.

Um 35. gr.

Greinin er innleiðing á 33. gr. og 3. mgr. 58. gr. tilskipunar 2005/68/EB, sbr. og 3. mgr. 1. gr. tilskipunar 87/343/EBE um breytingu, að því er varðar greiðslu- og efndaváttryggingar, á fyrstu tilskipun 73/239/EBE um samræmingu á lögum og stjórnslufyrirmælum til að hefja og reka starfsemi á sviði frumtrygginga annarra en líftrygginga, sem kveður á um að váttryggingafélög sem hafa starfsemi í greiðsluváttryggingum sem nemur tilteknu umfangi, hvort sem er í frum- eða endurtryggingum, skuli leggja til hliðar í útjöfnunarsjóð. Í eldri tilskipunum gera sambærileg ákvæði ráð fyrir útjöfnunarskuld sem ekki er lengur heimil samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum (IFRS). Útjöfnunarsjóður sem hér er skilgreindur færast sem hluti af eiginfjárliðum í efnahagsreikningi.

Um 36. gr.

1., 2. og 5. mgr. greinarinnar eru efnislega samhljóða 1., 2. og 3. mgr. 34. gr. gildandi laga.

3. mgr. er innleiðing á 3. mgr. 32. gr. tilskipunar 2005/68/EB um endurtryggingu, sem tilgreinir að þegar heimaríki heimilar að váttryggingaskuld sé tryggð með kröfum á hendur endurtryggjendum, sem eru ekki með starfsleyfi í samræmi við ákvæði tilskipunarinnar, eða váttryggingafélögum, sem ekki eru með starfsleyfi í samræmi við tilskipun 73/239/EBE eða 2002/83/EB, skuli það ákveða skilyrði þess að slíkar kröfur séu viðurkenndar.

4. mgr. er innleiðing á 2. mgr. 20. gr. í tilskipun 2002/83/EB um líftryggingar en þar segir að váttryggingafélög skuli upplýsa almenning um grunn og reiknireglur váttryggingaskuldar, þar á meðal um ágóðahlutdeild.

Um 37. gr.

1. mgr. greinarinnar er efnislega samhljóða 2. mgr. 35. gr. gildandi laga að því undanskildu að málsgreinin á nú eingöngu við um frumtryggingafélög.

2. og 3. mgr. eru innleiðing á 34. gr. tilskipunar 2005/68/EB um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld endurtryggingafélags.

4. mgr. er samhljóða 3. mgr. 35. gr. gildandi laga um frelsi til þess að ávaxta eignir sem ekki eru til jöfnunar váttryggingaskuld.

5. mgr. er innleiðing á 6. mgr. 57. gr. og 10. mgr. 60. gr. tilskipunar 2005/68/EB sem kveður á um að aðildarríki geta heimilað að váttryggingafélag sem ekki er skilgreint sem endurtryggingafélag en umfang endurtryggingastarfsemi félagsins fer yfir tiltekin mörk, uppfylli kröfur 2. mgr. en ekki 1. mgr., varðandi starfsemi í endurtryggingum.

Um 38. gr.

Grein þessi er samhljóða 36. gr. gildandi laga sem fjallar um að stjórn váttryggingafélags skuli tryggja að fyrir hendi sé í félaginu fullnægjandi þekking á tryggingatæknilegum atriðum.

Um 39. gr.

Greinin er samhljóða 37. gr. gildandi laga um skyldu líftryggingafélaga til þess að hafa tryggingastærðfræðing í þjónustu sinni.

Um 40. gr.

Greinin felur í sér breytingu á 38. gr. gildandi laga. Efnislega er ekki um breytingu á kröfum að ræða þó að orðalagi hafi verið breytt. Váttryggingafélögum ber á hverjum tíma að hafa yfirsýn og upplýsingar á viðeigandi formi yfir eignir til jöfnunar váttryggingaskuld en í greininni er ekki tiltekið með hvaða hætti staðið skuli að því.

Fjármálaeftirlitið fær sendar upplýsingar um þessar eignir ársfjórðungslega á fyrir fram gefnu formi í gegnum rafrænt skýrsluskilakerfi og er því ákvæðið um að skrá váttryggingafélags um eignirnar sé send Fjármálaeftirlitinu ekki í samræmi við núverandi framkvæmd. Með innsendingu gagnanna lítur Fjármálaeftirlitið svo á að váttryggingafélagið staðfesti og beri ábyrgð á réttmæti upplýsinganna.

Í 2. mgr. er að finna undanþáguákvæði frá kröfu um að upplýsingar um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld séu sendar Fjármálaeftirlitinu ársfjórðungslega en í stað þess nægi árleg skil. Ákvæðið á við um Viðlagatryggingu Íslands.

Sjá enn fremur bráðabirgðaákvæði varðandi kröfur um skil á sambærilegum upplýsingum frá Íslenskri endurtryggingu hf. og Tryggingu hf.

Um 41. gr.

Frumvarpið leggur til nokkrar efnisbreytingar á ákvæðum um eignaraðild sem er að finna í 39. gr. gildandi laga. Eru breytingar þær sem lagðar eru til í samræmi við ákvæði tilskipunar ESB nr. 44/2007 (Directive 2007/44/EC of the European Parliament and of the Council of 5 September 2007 amending Council Directive 92/49/EEC and Directives 2002/83/EC, 2004/39/EC, 2005/68/EC and 2006/48/EC as regards procedural rules and evaluation criteria for the prudential assessment of acquisitions and increase of holdings in the financial sector). Sambærileg ákvæði er að finna í 41. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Er ljóst að breyta þarf ákvæðum þeirrar greinar til samræmis við ákvæði tilskipunarinnar. Aðrar breyt-

ingar á ákvæðum greinarinnar eru til þess að færa efni þeirra til samræmis við ákvæði 107. gr. laga um fjármálafyrirtæki, um almennar eftirlitsheimildir.

Fjármálaeftirlitið fer gaumgæfilega yfir tilkynningar þeirra sem hyggjast eignast eða auka við virkan eignarhlut. Við þá yfirferð leitar eftirlitið staðfestingar á hæfi aðila til að fara með virkan eignarhlut. Frumvarpið tiltekur þá tímafresti sem Fjármálaeftirlitið hefur til þess að bregðast við tilkynningu aðila. Frumvarpið skerpir á og tilgreinir þau úrræði sem Fjármálaeftirlitið getur gripið til ef aðili tilkynnir ekki til eftirlitsins áform sín eða ef hann, þrátt fyrir þá niðurstöðu þess að hann sé ekki hæfur til að fara með virkan eignarhlut, eignast eða eykur við hlut sinn. Þannig er lögð til sú breyting í 11. mgr. að atkvæðisréttur aðila sem eignast eða eykur við virkan eignarhlut þrátt fyrir að Fjármálaeftirlitið hafi komist að þeirri niðurstöðu að hann sé ekki hæfur til að fara með hlutinn fari niður fyrir lágmark virks eignarhlutar og takmarkist við 9,99%. Í ljósi alvarleika þess að aðili brýtur af ásetningi gegn rökstuddri niðurstöðu eftirlitsaðila þykir rétt að takmarka enn frekar athafnir slíkra aðila með tilliti til heilbrigðs og trúverðugs fjármálamarkaðar.

Jafnframt er lögð til sú breyting á 13. mgr. að kveðið er á um að ef rýrnun hlutfallslegrar eignar vegna hlutafjár aukningar leiðir til þess að eignarhlutur fari niður fyrir 10%, 20%, 25%, 33% eða 50% skuli það tilkynnt Fjármálaeftirlitinu.

Um 42. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 40. gr. gildandi laga um ráðstafanir sem Fjármálaeftirlitið getur gripið til ef aðili sem á virkan eignarhlut í váttryggingafélagi fer þannig með hlutinn að skaði heilbrigðan og traustan rekstur þess.

Um 43. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 41. gr. gildandi laga að því undanteknu að felld eru brott ákvæði sem vísa til gagnkvæmra váttryggingafélaga.

Um 44. gr.

Á samkeppnismarkaði er mikilvægt að eignarhald og stjórnarseta skapi ekki hættu á hagsmunaárekstrum á fjármálamarkaði. Mikilvægt er t.d. að móðurfélag sem á sem dótturfélög annars vegar váttryggingafélag og hins vegar fjármálafyrirtæki gæti þess að sömu stjórnarmenn séu ekki tilnefndir til stjórnarsetu í fjármálafyrirtækinu og váttryggingafélaginu. Þetta er mikilvægt t.d. í því tilviki þegar fjármálafyrirtækið á í samstarfi við annað váttryggingafélag sem á í samkeppni við dótturfélag móðurfélagsins. Svonefnd kross stjórnarseta af því tagi sem hér um ræðir getur valdið aukinni hættu á hagsmunaárekstrum og orðsporsáhættu.

Lagðar eru til breytingar á ákvæðum 2. mgr. 43. gr. gildandi laga í 2. mgr. greinarinnar. Í fyrsta lagi er lagt til það nýmæli að stjórnarmenn og framkvæmdastjóri váttryggingafélags skuli ekki hafa hlotið dóm vegna brota á samkeppnislögum og í öðru lagi er lagt til að þeir skuli ekki hafa hlotið dóm vegna brota á sérlögum sem gilda um aðila sem lúta opinberu eftirliti með fjármálastarfsemi, þar á meðal lögum um váttryggingastarfsemi. Loks má geta þess að ákvæði um menntun, starfsreynslu og starfsferil framkvæmdastjóra er breytt til samræmis við 2. mgr. 52. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og tekur því einnig til stjórnarmanna.

Í gildandi lögum er kveðið á um að verklagsreglur um verðbréfavíðskipti félagsins, stjórnar þess og starfsmanna skuli staðfestar af Fjármálaeftirlitinu. Frumvarpið leggur til að ákvæði þetta falli brott. Nægilegt er talið að Fjármálaeftirlitið athugi reglurnar eftir á.

Frumvarpið gerir að öðru leyti ekki tillögu um breytingar á ákvæðum þessa kafla, sem er efnislega samhljóða 43. til 49. gr. í gildandi lögum.

Um 45. gr.

Efnislega er grein þessi, sem fjallar um ársreikning, samhljóða 44. gr. gildandi laga.

Um 46. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 45. gr. gildandi laga og fjallar um kosningu og stöðu endurskoðanda.

Um 47. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 46. gr. gildandi laga og fjallar um endurskoðun ársreiknings og ábyrgð og skyldur endurskoðanda.

Um 48. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 47. gr. gildandi laga að því undanskildu að gerð er til laga um að skilafrestur ársreiknings og tengdra gagna sé þrengdur um einn mánuð, úr fjórum í þrjá, til samræmis við lög um fjármálafyrirtæki.

Um 49. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 48. gr. gildandi laga að öðru leyti en því að hnykkt er á þeirri framkvæmd sem tíðkast á Evrópska efnahagssvæðinu sem felur í sér að eftirlitsstjórnvöld skiptast árlega á þeim upplýsingum sem kveðið er á um í greininni.

Um 50. gr.

Greinin er efnislega samhljóða 49. gr. gildandi laga um úthlutun arðs.

Um 51. gr.

1. mgr. greinarinnar er samhljóða 53. gr. gildandi laga og vísar til þess að Fjármálaeftirlitið hafi eftirlit með þeirri starfsemi sem er háð ákvæðum laga um váttryggingastarfsemi.

Ákvæði 2. mgr. eru samhljóða ákvæðum 7. mgr. 55. gr. gildandi laga sem fjallar um úræði Fjármálaeftirlitsins ef grunur leikur á að eftirlitsskyld starfsemi sé stunduð án tilskilinna leyfa.

Um 52. gr.

Að undanskildum tveimur síðustu málsgreinunum og ákvæði þriðja síðasta málsliðar 1. mgr. er greinin efnislega samhljóða 54. gr. gildandi laga þar sem er að finna almenn ákvæði um eftirlit Fjármálaeftirlitsins. Ákvæði þriðja síðasta málsliðar 1. mgr. er innleiðing á ákvæðum 7. mgr. 1. gr. tilskipunar 2002/13 EB (Directive 2002/13/EC of the European Parliament and of the Council of 5 March 2002 amending Council Directive 73/239/EEC as regards the solvency margin requirements for non-life insurance undertakings).

Næstsíðasta málsgreinin tryggir það að Fjármálaeftirlitið fái fjárhagslegar upplýsingar allra váttryggingafélaga í innlendri mynt, eða umreiknaðar í innlenda mynt, til að tryggja nauðsynlegan samanburð í eftirliti.

Texti lokamálsgreinarinnar tekur mið af sambærilegu ákvæði í 3. mgr. 107. gr. laga um fjármálafyrirtæki og á að tryggja að Fjármálaeftirlitið geti krafist nauðsynlegra upplýsinga frá aðila, eða aðilum, tengdum váttryggingafélagi.

Um 53. gr.

Grein þessi er samhljóða lokamálsgrein 54. gr. gildandi laga um eftirlit með fjármála-samsteypum. Þar sem eftirlitsandlagið er annað en í 52. gr. frumvarpsins þykir rétt að hafa ákvæði þessi í sérstakri grein.

Um 54. gr.

Greinin á sér samsvörun í 1.–3. mgr. 55. gr. og 58. gr. í gildandi lögum en ákvæði þau sem þar er að finna hafa tekið breytingum frá því að lögin komu til framkvæmda. Orðalagsbreytingar taka af öll tvímæli um að ekki sé fyrir fram eftirlit með skilmálum og iðgjöldum váttrygginga sem í boði eru hér á landi. Er sú breyting í samræmi við ábendingar frá Eftirlitsstofnun EFTA.

Um 55. gr.

Frumvarpið leggur til nýja grein um gagnsæi í störfum Fjármálaeftirlitsins. Til þess að taka af allan vafa um að Fjármálaeftirlitinu sé heimilt að birta opinberlega niðurstöður í málum eða athugunum er talið nauðsynlegt að jákvætt ákvæði í þá veru sé í lögum. Sá varnagli er þó sleginn að birting slíkra upplýsinga megi ekki raska heildarhagsmunum né vera umfram eðlilegt tilefni.

Um IX. kafla.

Frumvarpið leggur engar efnislegar breytingar til á ákvæðum þessa kafla frá gildandi lögum. Þær breytingar sem lagðar eru til leiða af breytingum á því hver sé starfsleyfisveitandi, sem áður hefur verið gerð grein fyrir, og breytingum á skilgreiningum. Þá eru á nokkrum stöðum gerðar tillögur að orðalagsbreytingum sem ekki breyta efnislega ákvæðum kaflans.

Um 56. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 64. gr. gildandi laga að teknu tilliti til breytinga á skilgreiningum og aðgreiningar á frum- og endurtryggingastarfsemi og að fellt er brott ákvæði um að Fjármálaeftirlitið skuli a.m.k. árlega afla vottorðs um gjaldþol félagsins, þar sem að í samstarfssamningum eftirlitsstjórnvalda er kveðið á um ábyrgð heimaeftirlits á upplýsingagjöf verði breyting til hins verra á gjaldþoli váttryggingafélags.

Um 57. gr.

Grein þessi er samhljóða 65. gr. gildandi laga að teknu tilliti til breytinga á skilgreiningum og aðgreiningar á frum- og endurtryggingastarfsemi og að fellt er brott ákvæði um að Fjármálaeftirlitið skuli a.m.k. árlega afla vottorðs um gjaldþol félagsins, þar sem að í samstarfssamningum eftirlitsstjórnvalda er kveðið á um ábyrgð heimaeftirlits á upplýsingagjöf verði breyting til hins verra á gjaldþoli váttryggingafélags. Jafnframt er tekið tillit til breytinga sem samþykktar voru á gildandi lögum með lögum nr. 155/2007 (innleiðing 5. tilskipunar öku-tækjatrýgginga).

Um 58. gr.

Grein þessi er samhljóða 66. gr. gildandi laga um heimildir eftirlitsstjórnvalda í öðrum aðildarríkjum til að framkvæma eftirlit hér á landi með starfsemi váttryggingafélaga sem hlotið hafa starfsleyfi í heimaríki viðkomandi eftirlitsstjórnvalds.

Um 59. gr.

Grein þessi er samhljóða 67. gr. gildandi laga um upplýsingagjöf fjármálaeftirlitsins til systurstofnana og úrræði Fjármálaeftirlitsins gagnvart útibúum váttryggingafélaga frá öðrum aðildarríkjum.

Um 60. gr.

Grein þessi er samhljóða 68. gr. gildandi laga að því undanteknu að frumvarpið gerir ekki ráð fyrir því að tilkynningar um flutning váttryggingastofna séu auglýstar í Lögbirtingablaðinu heldur birtar opinberlega, þ.e. með auglýsingu í dagblöðum og á heimasíðu Fjármálaeftirlitsins. Til áréttingar má geta þess að 1. og 3. mgr. eiga við bæði um frumtryggingar og endurtryggingar, sbr. 18. gr. tilskipunar 2005/68/EB, um endurtryggingu.

Um 61. gr.

Grein þessi er samhljóða 69. gr. gildandi laga um þær ráðstafanir sem Fjármálaeftirlitið getur gripið til afturkalli eftirlitsstjórnvald í heimaríki váttryggingafélags sem hér rekur útibú starfsleyfi þess.

Um 62. gr.

Grein þessi er samhljóða 70. gr. gildandi laga um tilkynningar útibús erlends váttryggingafélags til váttryggingafélagaskrár.

Um 63. gr.

Grein þessi, um starfsemi váttryggingafélaga frá öðrum ríkjum en aðildarríkjum, er samhljóða 71. gr. gildandi laga að því undanskildu að frumvarpið gerir ráð fyrir því að starfsleyfisveitandi skv. 1. mgr. sé Fjármálaeftirlitið en ekki ráðherra eins og kveðið er á um í gildandi lögum.

Um 64. gr.

Grein þessi er samhljóða 72. gr. gildandi laga að því undanskildu að telja verður setningu reglugerðar vegna sameiginlegs eftirlit eins aðildarríkis með gjaldþoli fyrir öll útibú félagsins í aðildarríkjum óþarfa þar sem vettvangur samstarfs eftirlitsstjórnvalda á Evrópska efnahagssvæðinu er m.a. ætlaður til að marka hvernig standa skuli að skiptingu ábyrgðar á milli aðildarríkja í eftirliti með útibúum váttryggingafélaga í þriðju ríkjum. 14. gr. og 14. gr. a laga um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi, nr. 87/1998, fjalla nánar um samstarf eftirlitsstjórnvalda.

Um 65. gr.

Grein þessi er samhljóða 73. gr. gildandi laga, að því undanskildu að skilafrestur ársreiknings hefur verið stytur í 3 mánuði í samræmi við styttingu skilafrests ársreiknings innlendra félaga, sbr. 47. gr. frumvarpsins.

Um 66. gr.

Grein þessi er samhljóða 74. gr. gildandi laga um úrræði Fjármálaeftirlitsins ef váttryggingafélag frá öðru ríki en aðildarríki brýtur gegn ákvæðum laganna eða reglna settum á grundvelli þeirra.

Um 67. gr.

Grein þessi er samhljóða 75. gr. gildandi laga, afturköllun starfsleyfis utansvæðisfélags, að því undanskildu að frumvarpið gerir ráð fyrir að Fjármálaeftirlitið sé starfsleyfisveitandi en ekki ráðherra eins og kveðið er á um í gildandi lögum.

Um 68. gr.

Grein þessi er samhljóða 76. gr. gildandi laga um lok starfsemi utansvæðisfélags.

Um X. kafla.

Frumvarpið leggur ekki til aðra breytingu á ákvæðum kaflans frá ákvæðum gildandi laga en þá að tiltekið er að ákvæði hans eigi aðeins við um starfsemi frumtryggingafélaga. Endurtryggingafélög sem fengið hafa starfsleyfi hér á landi eru undanþegin tilkynningarskyldu sem kveðið er á um í þessum kafla.

Um 69. gr.

Grein þessi er samhljóða 77. gr. gildandi laga um þau gögn sem innlent váttryggingafélag sem hyggst starfrækja útibú í öðru aðildarríki ber að leggja fyrir Fjármálaeftirlitið, þó að teknu tilliti til breytingar á skilgreiningu aðildarríkis. Lokamálsgrein er þó breytt til að ljúka innleiðingu á 6. mgr. 40. gr. tilskipunar 2002/83/EB, um líftryggingar, sem kveður á um tilkynningarskyldu til eftirlitsstjórnvalda við vissar forsendubreytingar.

Um 70. gr.

Grein þessi er samhljóða 78. gr. gildandi laga um ósk innlends váttryggingafélags um að fá heimild til að veita þjónustu í öðru aðildarríki án starfsstöðvar, þó að teknu tilliti til breytingar á skilgreiningu aðildarríkis.

Um 71. gr.

Grein þessi er samhljóða 79. gr. gildandi laga um heimildir innlendra váttryggingafélaga til að hefja starfsemi utan aðildarríkis og heimildir utansvæðisfélags sem hér rekur starfsemi til að veita þjónustu í öðru aðildarríki.

Um XI. kafla.

Frumvarpið leggur ekki til neinar breytingar á ákvæðum um yfirfærslu váttryggingastofna. Greinar kaflans eru samhljóða greinum X. kafla gildandi laga utan þess að Fjármálaeftirlitið skal opinberlega birta tilkynningu um yfirfærslubeiðni, en gildandi ákvæði kveða á um auglýsingu í Lögbirtingablaðinu.

Um 72. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 86. gr. gildandi laga varðandi frumtryggingafélög að því undanskildu að frumvarpið leggur til einföldun á því hvernig staðið er að kynningu á yfirfærslu váttryggingastofnanna. Er það lagt í mat Fjármálaeftirlitsins að ákveða hvernig best

fari á að kynna opinberlega yfirfærslu váttryggingastofna. Sú kynning gæti t.d. verið sambland af auglýsingu í dagblöðum og upplýsingum á heimasíðu eftirlitsins.

Um 73. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 87. gr. gildandi laga, um skilyrði Fjármálaeftirlitsins fyrir flutningi váttryggingastofns til váttryggingafélags í öðru aðildarríki, þó að teknu tilliti til breytingar á skilgreiningu aðildarríkis. Samkvæmt þeirri breytingu eiga ákvæðin einnig við um flutning á váttryggingastofni til váttryggingafélags í Sviss og Færeyjum. Grein þessi gildir bæði um frum- og endurtryggingar, sbr. 18. gr. tilskipunar 2005/68/EB, um yfirfærslu váttryggingastofns.

Um 74. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 88. gr. gildandi laga, um samruna váttryggingafélaga, að því viðbættu að hnykket er á því að sömu ákvæði gildi um hliðarstarfsemi váttryggingafélags og eiginlega váttryggingastarfsemi þess.

Um 75. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 89. gr. gildandi laga, um upplýsingar sem fylgja skulu umsókn um samruna, að því undanskildu að frumvarpið gerir aðeins ráð fyrir að váttryggingastarfsemi sé rekin í hlutafélagaformi. Því er felld brott tilvísun til fulltrúaráðsmanna í lokamálslið 1. mgr., sem varðar gagnkvæm váttryggingafélög.

Um XII. kafla.

Að öðru leyti en leiðir af breytingum sem frumvarpið leggur til um starfsleyfisveitanda eru ákvæði þessa kafla efnislega samhljóða ákvæðum XI. kafla gildandi laga. Þó gera tillögur frumvarpsins ráð fyrir að opinberar tilkynningar verði ekki birtar í Lögbirtingablaðinu heldur verði það lagt í mat Fjármálaeftirlitsins hvernig opinber birting sé framkvæmd.

Um 76. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 90. gr. gildandi laga um hvernig brugðist skuli við ef váttryggingafélag uppfyllir ekki kröfur um gjaldþol.

Um 77. gr.

Grein þessi er samhljóða 90. gr. A gildandi laga um endurskipulagningu fjárhags váttryggingafélags og samspil laga um váttryggingastarfsemi og laga um gjaldþrotaskipti o.fl.

Um 78. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 90. gr. B gildandi laga um stöðu samninga sem váttryggingafélag sem er undir fjárhagslegri endurskipulagningu eða í greiðslustöðvun hefur gert.

Um 79. gr.

Grein þessi er samhljóða 91. gr. gildandi laga, um afturköllun starfsleyfis, að því undanskildu að frumvarpið leggur til að starfsleyfisveitandi verði Fjármálaeftirlitið en gildandi lög kveða á um að það sé ráðherra.

Um 80. gr.

Grein þessi fjallar um hvernig Fjármálaeftirlitið stendur að afturköllun starfsleyfis vátryggingafélags en núgildandi ákvæði um afturköllun er að finna í 92. gr. laga nr. 60/1994 þar sem gert er ráð fyrir því að ráðherra afturkalli starfsleyfi að tillögu Fjármálaeftirlitsins.

Um 81. gr.

Grein þessi leggur til breytingar á 93. gr. gildandi laga um félagsslit.

Í 1. mgr. er lagt til að Fjármálaeftirlitið skipi skilastjórn en gildandi lög kveða á um að ráðherra skipi hana auk þess sem ákvæðum málsgreinarinnar hefur verið breytt til samræmis við þá tillögu frumvarpsins að vátryggingafélög skuli aðeins rekin sem hlutafélög.

Lagt er til í lokamálsgrein að kostnaður vegna meðferðar kröfu Fjármálaeftirlitsins um gjaldþrotaskipti skuli, líkt og gildir um skilastjórn, greiddur af eignum búsins sem krafa utan skuldaraðar. Enn fremur er lagt til að Fjármálaeftirlitið og skilastjórn séu undanþegin ákvæðum 2. mgr. 67. gr. laga nr. 21/1991, um gjaldþrotaskipti o.fl., um að leggja fram tryggingu tiltekinnar fjárhæðar fyrir kostnaði. Með tilliti til heilbrigðs fjármálamarkaðar er óeðlilegt að leggja þá kröfu á eftirlitsaðila eða skilastjórn að standa undir slíkum kostnaði.

Um 82. gr.

Grein þessi er samhljóða 94. gr. gildandi laga, um vörslu eigna sem eru til að mæta líftryggingaskuld, að því undanskildu að frumvarpið leggur til breytingu á birtingu tilkynningar um tilboð í líftryggingastofn og líftryggingaskuld.

Um 83. gr.

Grein þessi er samhljóða 95. gr. gildandi laga, um gjaldþrotaskipti líftryggingafélags, að því undanskildu að frumvarpið leggur til breytta tilhögun opinberrar birtingar á viðeigandi tilkynningum, sbr. almenna umfjöllun um XII. kafla.

Um 84. gr.

Grein þessi er samhljóða 96. gr. gildandi laga, um gjaldþrotaskipti vátryggingafélags, að því undanskildu að frumvarpið leggur til breytta tilhögun á opinberri birtingu viðeigandi tilkynninga. Greinin á við um vátryggingafélög sem starfa á sviði frumtrygginga skaðatrygginga og allra tegunda endurtrygginga.

Um 85. gr.

Grein þessi er efnislega samhljóða 96. gr. A gildandi laga, um stöðu samninga sem vátryggingafélag sem er undir gjaldþrotaskiptum hefur gert.

Um 86. gr.

Grein þessi er samhljóða 97. gr. gildandi laga um frjáls slit vátryggingafélags.

Um XIII. kafla.

Ákvæðum þessa kafla frumvarpsins var bætt inn í lög um vátryggingastarfsemi með lögum nr. 55/2007 sem 99. gr. og 99. gr. a – 99. gr. f. Frumvarpið leggur ekki til efnislegar breytingar á kaflanum að undanskilinni lokamálsgrein 91. gr. sem er sambærileg 2. mgr. 112. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Aðeins eru gerðar nauðsynlegar breytingar vegna tilfærslna á greinum, brottfalls og nýrra greina. Athygli er þó vakin á nýjum 13. tölul. 87. gr. sem settur

er vegna nýs ákvæðis 3. mgr. 44. gr. um stjórnarsetu. Ákvæði kaflans þarfnast að öðru leyti ekki frekari skýringa.

Um 87.–93. gr.

Frumvarpið leggur ekki til efnislegar breytingar á ákvæðum greina kaflans að undanskilinni lokamálsgrein 91. gr. sem er sambærileg 2. mgr. 112. gr. laga um fjármálafyrirtæki. Aðeins eru gerðar nauðsynlegar breytingar vegna tilfærslna á greinum, brottfalls og nýrra greina.

Athygli er vakin á nýjum 13. tölul. 87. gr. sem settur er vegna nýs ákvæðis 3. mgr. 44. gr. um stjórnarsetu. Ákvæði kaflans þarfnast að öðru leyti ekki frekari skýringa.

Um 94. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um 95. gr.

Í greininni eru taldar upp þær tilskipanir ESB sem voru innleiddar með lögum nr. 60/1994, breytingalögum við þau lög og með frumvarpi þessu.

Um 96. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.

Um ákvæði til bráðabirgða.

Varðandi ákvæði 1. mgr. er um að ræða váttryggingafélögin Íslenska endurtryggingu hf. og Tryggingu hf. Bæði félögin eru í nánum tengslum við önnur starfandi váttryggingafélög. Þannig er Íslensk endurtrygging hf. hlutdeildarfélag Milestone ehf. (móðurfélags Sjóvár-Almennra trygginga hf.), Tryggingamiðstöðvarinnar hf. og Exista hf. (móðurfélags Váttryggingafélags Íslands hf. og Lífttryggingafélags Íslands hf.). Trygging hf. er dótturfélag Tryggingamiðstöðvarinnar hf. Mikilvægt er því að félögin lúti áfram eftirliti Fjármálaeftirlitsins sem hefur eftirlit með að fjárhagur þeirra sé með viðunandi hætti, þar á meðal váttryggingaskuld og eignir til jöfnunar váttryggingaskuld. Slakað er á kröfum um almennt lágmarksgjaldþol (minimum guarantee fund) skv. 35. gr. og kröfu um ársfjórðungsleg skil á upplýsingum um eignir til jöfnunar váttryggingaskuld skv. 41. gr. frumvarpsins. Gert er ráð fyrir að kröfur um lágmarksgjaldþol þessara félaga séu ákveðnar sem hlutfall af tjónum ársins (breytingu á tjónaskuld) í samræmi við 33. gr. frumvarpsins. Um margar aðrar greinar frumvarpsins leiðir af sjálfu sér að þær geta ekki átt við starfsemi þessara félaga.

Í ákvæði 2. mgr. er að finna aðlögunartíma vegna 2. mgr. 44. gr. um takmarkanir á því hverjir geta verið stjórnarmenn í váttryggingafélögum. Sanngjarnt þykir að veita aðlögun fram að næsta aðalfundi váttryggingafélags svo að ekki þurfi að kjósa nýja stjórn fyrr.

3. mgr. er efnislega samhljóða 3. mgr. ákvæðis til bráðabirgða í gildandi lögum.

Fylgiskjal.

*Fjármálaráðuneyti,
fjárlagaskrifstofa:*

Umsögn um frumvarp til laga um váttryggingastarfsemi.

Markmið frumvarpsins er að endurskoða gildandi lög um váttryggingastarfsemi í samræmi við innleiðingu tilskipunar 2005/68/EB um endurtryggingar og tilskipun 2007/44/EB um eignaraðild. Samkvæmt frumvarpinu mun Fjármálaeftirlitið hafa áfram umsjón með því að veita váttryggingafélögum starfsleyfi og hafa eftirlit með starfsemi þeirra félaga sem fengið hafa slíkt leyfi hér á landi. Þá er gert ráð fyrir að sá aðili sem eignast virkan eignarhlut eða eykur við hlut sinn í váttryggingafélagi skuli tilkynna Fjármálaeftirlitinu fyrir fram um fyrirætlán sína.

Verði frumvarpið óbreytt að lögum verður ekki séð að það muni hafa í för með sér aukin útgjöld fyrir ríkissjóð umfram gildandi lög.